

Lê Thao Chuyên

LỐI THOÁT

LỐI THOÁT

Tin Mai đòi ly dị Sơn quả thật là trái bom nổ bùng trong đại gia đình Cúc. Một trái bom nặng mùi, khó ngửi và sức tàn phá ảnh hưởng đến cả đời ông, đời cha, cốt tở nội ngoại xưa nay của nàng.

Thật vậy, tuy chẳng phải dòng dõi quý tộc nhưng về tai tiếng thì chưa hề một ai trong họ dám đủ can đảm đứng mũi chịu sào cho mọi người công kích. Danh giá gia đình họ Nguyễn mấy mươi đời vẫn là tờ giấy trắng tinh, trắng đến nỗi đã được lồng trong khung kính và đóng ấn ngay tủy não mỗi người từ thế hệ này sang thế hệ khác, kể cả những kẻ chưa đủ trí khôn hoặc vừa mới lọt lòng mẹ.

Nó cũng là giá trị tạo nên những khuôn mẫu mà những kẻ sinh sau đẻ muộn chẳng hiểu rõ về nghiêm luật chỉ tuân theo như giáo điều, khắt khe hay quá gay gắt, chỉ như lớp sóng sau đổ tràn theo lớp sóng trước để rồi gồng mình chịu trận, như con trâu kéo cày, kéo trả nợ kiếp sống cho xong bốn phận, trách nhiệm hoặc nói cho đúng, dẫu có kéo lê kiếp thân tàn, dẫu cuộc đời vùi dập thì cũng là chuyện bình thường, như muôn triệu người chung quanh để rồi cho đến muôn đời vẫn không bao giờ dám tìm cho mình một lối thoát.

- Chị tính sao bây giờ?

Hương, con em út gọi cho Cúc nhắc lại hung tin, giọng bức dọc lẫn lo âu.

- Chắc nó dọa chứ gì?

- Chuyện động trời mà chị bảo dọa? Dọa để được gì với người chồng hiền như bột? Xưa rày chị ấy muốn gì chả được thì cần chi dọa dẫm, yêu sách?

- Không lẽ chuyện ly dị chú ấy cũng bằng lòng nốt?

- Không muốn cũng chẳng xong.

- Vô lý quá.

- Vô lý nhưng có thật. Đúng là thứ ác quỷ.

Hương lấy chồng được hơn một năm, còn quá mới mẻ với gia đình chồng nên nó giận dữ là phải, giận dữ vì mặc cảm có người chị chả ra gì, vì e cái vô danh dự của mình bị lấm bùn, vì lo sợ tương lai hạnh phúc mình cũng sẽ gãy đổ bởi ảnh hưởng dây chuyền rau nào sâu nấy, chị như thế thì em khác gì... Mỗi khi biểu tỏ tận cùng của sự tức giận nó cũng hay dùng tiếng ác quỷ, ngôn ngữ nơi xứ người càng lúc càng nghèo nàn, cần cỗi.

- Cho chị biết lý do tại sao Mai lại đòi ly dị?

- Có lý do thì còn nói làm gì đằng này chị ấy bảo là tại không có hạnh phúc thì níu kéo, ràng buộc chỉ khổ cho cả hai. Chị không tin hỏi lại mà xem, nghe tức cành hông. Ai cho ly dị mà đòi với chả đòi cơ chứ!

Ai cho ly dị? Câu này Cúc đã nghe và nghe rất nhiều lần. Thoạt đầu, từ khi nhận thức được quyền làm người, nàng đã tự hỏi điều luật này bắt nguồn từ đâu, từ một quyền lực nào, từ một sự khống chế nào và lấy lý do gì để tạo cho nó quyền quyết định trên số phận dòng tộc mình? Nhưng càng tìm tòi, càng đi sâu vào lễ giáo, phong tục tập quán Cúc càng thấy mình đi dần vào những ràng buộc vô hình, tự trói trong khuôn phép không thể gỡ vì nó không phải là kết tinh của tình cảm mà là sản phẩm của cả muôn triệu khối óc khô cứng, chế tạo ra những nghiêm luật khắc nghiệt tạo thành guồng máy chạy

một chiều, chạy mãi mê không ngừng, mà nàng đang là một trong những bộ phận của máy móc, đầu máy chạy, tất cả mọi bộ phận phải chạy theo. Cũng đôi lúc, chỉ một thoáng, khi lòng thanh thản và khi tâm hồn lấy lại quân bình, thì cái đạo luật Cúc cho rằng khắc nghiệt chính là bóng mát che lúc trời bỗng rít, là gốc là rễ tuy bám chằng chịt lẫn nhau nhưng đã nuôi sống thân cây. Mỗi cây là một đại gia đình, gốc rễ mạnh, lan ra xa hấp thụ những dinh dưỡng thì cây mới tươi tốt, đâm hoa kết trái. Hoa lá là biểu thể của sức mạnh, là nguồn sống của cây giống như bộ mặt con người được biểu tỏ bằng lễ giáo, luân lý. Có điều nàng luôn tự hỏi, tại sao loài người không biến thành cây cỏ, khi vui reo đùa cùng gió, khi buồn ủ rũ sầu não và khi không còn nguồn sống, tự nó, nó sẽ chết, không liên lụy đến cây con, cây già, cây khô chung quanh như gia đình nàng bây giờ đang sống ràng buộc, vạ lây vì nhau.

- Mày thử gọi cho nó xem sao, chị Tài phóng thêm một tin nỏ, ai đời lấy nhau mười năm mà đã chín năm không hề thêm một lần ăn nằm, mày có tin con leo mép này không?

Tin chứ! Kẻ ở trong chăn mới biết chăn có rận, kẻ có đôi khổ mới cảm nhận được cái đôi khổ của người khác và kẻ sống không hạnh phúc mới biết rằng có những cặp vợ chồng chỉ trên danh nghĩa nhưng thực tế coi nhau còn thua kẻ xa lạ.

- Lựa lời mà nói nghe Cúc. Hình như nó đang điên, chó điên hay cắn càn. Bà chị vẫn còn cay cú chuyện vài năm trước. Bà lấy chồng đã ba mươi năm và thua ông gần hai mươi tuổi. Ông ta làm ở thượng nghị viện khi xưa, trí thức, đẹp trai, hào hoa lại thêm máu đa tình nên bồ bịch vợ bé vợ mọn cả tá. Sang đến bên này vẫn chứng nào tật nấy, vợ con đi làm đầy dẫy, ông ở nhà hết chính chị chính em lại ngهن cổ ôm nhân tình hồi tưởng lại dĩ vãng thời vàng son.

- Sư đòi chúng nó, đàn ông trăm vợ ngàn con thì không sao đến khi mình mở mồm đòi ly dị thì bị người ta xúm vào chửi là đưa đòi, là thứ lằng loàn trác nết, là thứ gái thập thành...

Bà đã có thời cay đắng bầm dập, tự vùng lên rồi cũng tự xẹp xuống vì không đủ sức mạnh và nghị lực để vượt thoát được miệng đời và nghiêm luật khắc khe của gia đình.

- Sao chị không mang kinh nghiệm bản thân kể lại may ra nó nghe?

- Tao chán rồi, chuyện mình, mình giải quyết không xong thì khuyên thế nào được. Có nể lắm nó chỉ ừ hử cho qua như vịt nghe sấm.

Bà chị buông tay, đưa út đẩy Mai sang cho Cúc mà nàng là cái quái gì để có thể khuyên bảo được nó? Xưa nay Cúc chỉ là một đứa chết nhất, trốn chạy sự thật. Chung quanh đây ai mà chẳng nói vậy?

- ... Chị sống như vậy thì đừng nên sống, chẳng những trốn chạy trách nhiệm mà còn ích kỷ hẹp hòi, đề tiện cả tư tưởng lẫn tiền bạc. Chị không xứng đáng làm chị, rúc ở một xó ôm cái hạnh phúc hôi thối để mặc chung quanh muốn ra sao thì ra.

Chung quanh là bốn đứa em theo vợ chồng Cúc qua đây từ năm bảy mươi lăm với một xách lớn tiền đô và một va-li vàng nặng trĩu. Của cải ăn cả đời không hết nhưng kẻ lệ thuộc vào chồng, sợ chồng, sợ gia đình chồng như nàng thì sẽ làm được gì để bảo bọc chúng, nhất là vấn đề sinh kế?

- Em không hiểu tại sao chị lại có thể sống được với con người bần tiện và ác độc như thế?

Lấy chồng gần bảy năm, đây là lần đầu chúng sống với nàng, dưới một mái nhà để nhận ra bộ mặt thật của Kha tận tường hơn.

- Em đề nghị chị bớt sợ anh ấy một chút, cái điện thoại để làm gì? Số 911 có ma quỷ hay sao mà chị không dám nhấn nút?

Đó là lần cuối cùng Mai hét lên khi thấy chị mình vẫn bất lực để chồng đánh

đập như tội nhân. Tuần sau Cúc dọn nhà ra riêng vì không muốn nghe những lời bàn chi phải thế này, phải thế kia. Trước mắt chúng từ đầu đến cuối Cúc chỉ là đứa sợ chồng mà không cần biết lý do tại sao xảy ra tình trạng đó?

Dọn đi, thoát cho nàng đối diện sự thật, khỏi phải sợ lũ em uất hờn khi mãi chứng kiến nhân phẩm của chị mình bị chà đạp nhưng trong nàng mặc cảm tràn đầy. Cúc mặc cảm vì đã phải bỏ trách nhiệm để các em bơ vơ giữa xứ người nhưng rồi lại tự an ủi vỗ về bằng sự nhận thức một chiều là mía nào chẳng có đầu máu và khóm nào chẳng có mắt nhưng khôn nổi dù mía hay khóm thì nàng cũng cố đắp bột như đã đắp những danh từ hoa mỹ lên người Kha. Các em Cúc không phải là những đứa ngu dốt. Chúng chưa ăn phải bả hôn nhân nên vẫn còn tỉnh táo nhận định, thế mà không hiểu sao Cúc lại cứ mãi bung bít.

- Im đi. Cúc gạt phắt. Đã bao nhiêu lần nàng đều quát lên chặn họng khi chúng tỏ ý công kích chồng mình.

- Sợ thì cũng sợ vừa vừa...

Hừ! Chúng chỉ nghĩ mình sợ chồng, cũng may và thà thế còn hơn là bị thương hại. Kẻ nghèo đói có ai dám tự nhận mình thiếu thốn không thể trả được khi đi hỏi mượn nợ? Kẻ không hạnh phúc có dám tự gào khi biết chắc rằng tiếng kêu khóc của mình không có tác dụng? Kha là gỗ là đá không tình cảm, là rắn là rết luôn lách với dòng máu lạnh, là thứ cỏ dại cỏ hoang mọc đầy vườn mà nàng chỉ là người đàn bà khiếp nhược vẫn câm lặng đứng nhìn nó lan tràn như một chấp nhận. Cúc biết mình đang đầu độc thân xác bằng lối nhận thức ngu xuẩn này nhưng vùng dậy sẽ được gì? Như chị Tài, cả ngàn mũi tên đã cắm phập vào tim bà với tiếng cười mai mỉa. "Trai năm thê bảy thiếp, gái chính chuyên chỉ có một chồng".

- Mà nghe chưa Cúc? Gái chính chuyên chỉ có một chồng, trong nhờ đục ráng mà chịu. Tao cầu cho thằng chồng dê xồm khôn kiếp đang du dương

với mấy ả nhân tình bị thương mã phong chết liền tại chỗ...

Tiếng nguyên rửa của chị Tài vừa thê lương vừa uất hận như vang vọng từ chín tầng địa ngục. Chị tưởng chỉ có mình chị là kẻ bị ông tơ bà nguyệt ghen hờn bắt phải đau khổ mà quên rằng thế gian còn muôn vạn người cũng mang tâm trạng giống chị, cũng khóc, cũng than thở, có điều Cúc là kẻ giỏi cam nín. Nàng đã bung bít, vá chiếc áo rách tả tơi bằng ngàn thứ vải xanh đỏ đẹp mắt, đã chịu mọi sự nguyên rửa miệt thị để vinh thăng chồng mình thành một thứ người hùng, một thứ tướng tài nhưng trong lòng cay đắng muôn vòn. Người hùng hay kẻ gian hùng? Tướng tài hay tướng cướp? Biết đặt dấu hỏi là đã có sự nhận định và so sánh nhưng bới ra để làm gì? Tướng cướp hay gian hùng thì hẳn vẫn là chồng Cúc. Hãy vẽ một hình nhân đẹp để đi bên cạnh hơn là phô bày một thằng cùi hủi chống gậy, hãy để mọi người kính nể ngưỡng mộ Kha hơn là phỉ nhổ xa lánh. Chồng mình vẫn là chồng mình, của mình và muôn đời là mình, là một phần trong cái sĩ diện của mình nên dù thế nào đi nữa, dưới áp lực phong hóa gia đình cũng không bao giờ dứt bỏ được...

Cúc tự đầu độc mình và chết lần mòn trong lối bung bít ngu xuẩn ấy nhưng làm thế nào để đổi mới được con người nhất lại là càng không thể dứt bỏ hoặc ly dị chồng như thay một cái áo. Trông gương chị Tài thì biết, trông gương dì Vĩnh thì hay. Dì lấy phải người chồng cờ bạc nên bao nhiêu của cải, tài sản của bố mẹ vợ để lại ông đều nướng vào sòng bài. Tiền hết, nợ nần tứ phía ông tự tử và được cứu sống, từ đó cắt tay uống máu thề nhưng cứ tái phạm và tái phạm mãi. Nợ càng nhiều ông càng khôn ra và tự biến thành thứ quỷ ám trong nhà. Bà dì tuy đau khổ vì phải cáng đáng mọi chuyện nhưng lại là người vợ hiền thực gương mẫu, nhẫn nhịn và chịu chồng đủ điều đến nỗi căn nhà lá cũng không còn để ở. Cũng may ông bị bắn chết vì cờ gian bạc lận. Bà dì thoát ách mừng quá khóc rung rức. Dì thoát ách nợ

khi tuổi bốn mươi tám. Chị Tài cũng gần xấp xỉ tuổi ấy nhưng ông anh rể còn dai sức có chết cũng phải trên vài mươi năm nữa nên dù thoát ách thì tuổi già cũng đã đến, như nàng bây giờ, chẳng những con người cần cỗi mà trái tim cũng già nua khô héo.

Cúc nhu nhược sống lây lất như loại trâu kéo cày để chỉ được bó rom khô và nhần nhục nuột cay đắng như loại ở đợ còn muốn giữ thể diện nên không hề hé môi than thở. Chính vì thế mà Kha càng được dịp lấn át, đè bẹp vợ để tỏ uy quyền. Cúc biết mình đang làm điều ngu xuẩn, biết cuộc đời mình rõ hơn ai hết nhưng làm thế nào để thoát ách hay cũng chỉ cầu xin trong lòng như ý nguyện rửa của chị Tài. Làm thế nào để có thể vùng lên khi biết chắc mình không có nghị lực phấn đấu để rồi sẽ đi theo bước chân dang dở của chị mình?

Chuyện của Mai, Cúc hoàn toàn không có ý bênh vực hay bào chữa vì bất cứ sự phê phán nào của người đời cũng không ngoài mục đích bảo vệ quyền lợi của họ hoặc hạn chế những sa đọa trước chiến dịch ly dị đang lan tràn nhưng Cúc không thể phủ nhận rằng nàng đã phục Mai sát đất. Phục vì nó dám đứng lên đập đổ dư luận trong khi đã tốn phí chín năm che đậy. Phục vì nó là người đầu tiên dám bôi bẩn vào gia phả, làm con thiêu thân dẫn đầu cho ngàn vạn con khác đứng ngoài đang ngấp nghé muốn lao vào. Có con thiêu thân nào lao vào ánh đèn mà không chết? Nó muốn làm một phút huy hoàng rồi vụt tắt; nó muốn đổi mới cuộc đời nhưng quên rằng món nợ dây chuyền, "một con chim khôn nuôi đàn chim dại, một con chim dại hại cả đàn chim khôn" luôn dính chùm. Nó quên rằng dù đúng hay sai thì mọi người sẽ chống đối việc làm của nó, vì ích kỷ bảo vệ quyền lợi danh giá của mình cũng có, vì đứng xa trông rộng biết trước cuộc đời cũng có, và vì ngấm ngấm ghen tuông cũng có. Ai mà chẳng muốn có người cùng chung số phận như mình để nhìn nhau và tự an ủi? Con thiêu thân Mai rồi sẽ cay đắng đau

khổ gấp trăm ngàn lần với bản án gia đình hơn là sống lạnh lẽo hờ hững bên chồng.

Ngày xưa đọc thơ của T. T. KH. Cúc cảm phục bà vô vàn, không phải vì thơ hay, thơ có hồn mà vì bà dám nói lên sự thật. Bà dám phơi bày nỗi lòng, tâm trạng của bà, của những người vợ đã sống dở chết dở bên người chồng không thương yêu vì bị gả ép. Khi nói là đã tự chọn cho mình một lối thoát, lối thoát của khắc khoải tâm hồn nhưng bù lại phải chịu sự thiệt thòi về phía dư luận. Thời ấy một phụ nữ dám xả thân rên xiết chuyện gia đình thì không phải là chuyện vừa. Tiếng than khóc từ địa ngục, từ tận cùng tuyệt vọng đã làm xúc động và bao nhiêu người đã khóc theo. Họ khóc thương bà, khóc thương mình và khóc cho cả những người vợ bất hạnh. Cúc phục bà nhưng không bằng phục Mai bây giờ. Chín năm không ăn nằm với chồng đối với người già nua tình cảm như nàng là chuyện thường nhưng với nó, hai mươi tám tuổi, mỗi năm là mỗi tuổi xuân trôi đi mà nó đã bỏ phí chín năm để rồi bây giờ mới bật thốt lời than thở. Cúc phục vì nó vẫn hơn nàng, có bao giờ nàng dám biểu tỏ điều ấy với ai, ngay đến mẹ là người hiểu và gần gũi nhất. Để làm gì chứ? Mình đau khổ chưa đủ hay sao còn kéo thêm người khác vào?

- Mai, chuyện gia đình của em, chị không được nghe cận kề lắm. Có thể kể từ đầu đến cuối để may ra chị giúp được gì không?

Cúc biết có hỏi cũng bằng thừa nhưng muốn nghe nó nói, nói được sẽ trút bớt âm ức và nói được tức là đang muốn có người cùng chia sẻ. Im lặng hơi lâu như thể nghe ngóng và hình như nó đoán ra sự ngấm ngầm tấn công của người chị thứ ba. Giọng nó nhất gừng, khô cứng, điệp khúc được nhắc lại:

- Có gì đâu, sống không có hạnh phúc thì ly dị.

Cúc thở dài. Nó lại giống nàng, vẫn còn che đậy dấu diêm, muốn mở hũ mả nhưng lại không muốn bốc mùi hôi thối. Bảo vệ tai tiếng cho chồng là

điều tốt nhưng ly dị mà không có lý do chính đáng khác nào quệt bùn trên mặt mình đi rảo khắp cùng thiên hạ.

- Em quan niệm thế nào là hạnh phúc?

- Chị hỏi một câu quá thừa với người đàn bà đã làm vợ gần chục năm. Sống không hợp, không thương yêu, không làm vừa lòng nhau tức là không có hạnh phúc. Mai gần từng tiếng một.

- Em trả lời bao quát quá. Chị muốn nói ít ra cũng phải có lý do nào đó.

- Đã không còn thương thì cần lý do nào khác?

Không thương, không hạnh phúc. Những từ ngữ mới mẻ, văn vẻ đâu ai ngờ lại chính là những ung nhọt đang lan tràn, bành trướng trong mỗi gia đình hòa theo làn sóng ly dị mạnh mẽ. Các luật sư dựa vào đó để vẽ voi vẽ rắn, lợi dụng kẽ hở của luật pháp để làm theo ý thân chủ và cũng làm hài lòng túi tham của mình nên không cần biết hậu quả xảy ra thế nào. Ly dị chỉ làm đẹp cuộc đời khi đáp ứng đúng lý do, đằng này không thương, không hạnh phúc thì chẳng những miệt đời mà ngay đến đạo luật nếu có miệt cũng phải gào lên là đã bị lạm dụng.

- Xứ Mỹ văn minh nên có nhiều cái hay nhưng cũng lắm cái dở. Cái dở là những hưởng thụ quá trớn để đi đến sa đọa. Không thương không yêu sao ngày xưa lại kết hôn? Có ai ép gả hai người đâu?

Nói thì nói thế chứ Cúc biết con người ta ai chẳng có những lầm lỡ và chóng thay đổi, ngay cả trong ý nghĩ mới nay thế này mai đã thế khác nói gì đến hành động.

- Em lấy Sơn là vì muốn có người lo cho mình ăn học chứ không phải vì thương yêu, chính anh ấy cũng biết và chấp nhận như thế!

- Bây giờ khi đã đỗ đạt thành tài thì em bỏ người ta hóa ra chỉ là kẻ lợi dụng?

- Em chẳng lợi dụng ai cả và chính em nói cho Sơn nghe luôn rằng có thể bỏ

anh ấy bất cứ lúc nào.

- Tại sao em không nghĩ rằng Sơn vì quá yêu và quá tin tưởng là tình mình sẽ cảm hóa được vợ chứ chẳng ai ngu lấy một người khi biết chắc họ sẽ bỏ mình. Hãy nhìn lại em xem có tốt lành gì đâu mà định bỏ chồng để tìm sự tốt lành nơi người khác? Không thương mà cứ lấy thì đâu phải là người biết suy nghĩ và cũng đâu cần hạnh phúc hôn nhân mà phải tốn công kiếm tìm. Chị bảo thật hạnh phúc không phải từ trời rơi xuống và không phải ai cũng có cả đâu. Muốn có nó phải tự kiến tạo.

- Người ta bảo có bột mới gột nên hồ, không thương yêu mà xây dựng hạnh phúc chỉ hoài công, khác nào đã trảng làm nhà trên cát. Chín năm đã chứng minh...

- Mai, em bảo chín năm chứng minh nhưng chín năm đó em đã làm những gì để xây dựng? Biết đâu lại chẳng đi sai đường...

- Một kẻ ăn mày không thể đứng thuyết trình trên bục cao để nói về sự giàu có sang trọng thì kinh nghiệm của người không hạnh phúc chỉ là con số không rỗng tuếch. Chị định khuyên em những cái chị không thể làm được, chị định nhồi nhét trong em những tư tưởng chấp nhận an phận ngu xuẩn. Mai không ngu như nàng tưởng, chẳng trách một mình nó dám xông xáo đương đầu với tất cả mọi người mà Cúc, một công tố viên với lời buộc tội quá yếu ớt, một quan tòa không đầy đủ chứng cứ để tuyên án. Cũng có thể tại vì tình cảm Cúc nặng nề nên không dám gay gắt ai ngờ Mai phản công quá mạnh.

- Hôn nhân đâu phải là nhà ga mà ghé một vài giờ rồi lại tiếp tục đi. Đã lấy nhau là phải có trách nhiệm, hôn nhân tự chọn lựa thì phải chấp nhận những hậu quả của nó.

Còn lời buộc tội nào góm ghê và khắc nghiệt hơn nhưng Cúc phải làm cái máy phun chất phóng xạ để giết chết những tư tưởng quá mới đang đầu độc

tâm não em mình. Có lý do để ly dị đã là một điều khó nói, khó làm thế mà chỉ vì không thương yêu mà nó dám khai quật nấm mồ tổ tiên thì làm sao có thể chấp nhận được. Mọi ý nghĩ cảm thông, che chở trong đầu Cúc trước khi gọi điện thoại đã bị đánh tan vì nếu lấy tình thương yêu giải quyết là nàng sẽ tự giết nó.

- Chín năm em bị dẫn vật đau đớn trong cái tự chọn cũng quá đủ để nhận lãnh hình phạt.

Mai nhắc đi nhắc lại như thể chín năm là bằng chứng của sự suy nghĩ chính chắn nhưng nó quên rằng giòng họ Cúc, có người không dám quyết định hoặc chẳng làm làm lỗi gì cả mà vẫn phải nhận lãnh sự trừng phạt thì còn gì bất công hơn. Sự so sánh làm mặt nàng nóng bừng:

- Hồi xưa lấy Sơn em không nghe lời khuyên của mọi người đã là điếm sai. Bây giờ nếu em cứ nhất định khăng khăng ly dị không nghe lời bàn của ai hết là thêm một lần lầm lẫn. Đã có lần thứ hai chắc chắn sẽ có lần thứ ba và cuộc đời em cứ đập từ lầm lẫn này lên lầm lẫn khác thì làm sao sống ngược mặt nhìn mọi người? Mai nên nghe những lời của người đi trước mình, dù sao kẻ đứng bên ngoài vẫn sáng suốt hơn.

- Sáng suốt như chị để chấp nhận làm con chó rúc gầm chạn cho ẩm ướt? Cúc cố nín nhịn vì vẫn nhớ rõ mục đích của mình:

- Nhưng ít ra chuyện tà trời như thế cũng nên bàn soạn kỹ lưỡng...

- Lắm thầy thôi ma, chuyện gia đình em tự em giải quyết; hạnh phúc em tự hưởng thì đau khổ cũng tự em lo.

- Nhưng mày đâu phải từ đất nẻ chui lên.

Cúc ngu ngốc quá, muốn khuyên người là phải tự mở lòng mình ra trước. Mở lòng ra để cho nó thấy mình đang đứng ở vị trí khác, chẳng phải quan toà cũng không phải công tố viên. Hãy đóng vai kẻ bàng quan ngồi dưới hàng ghế cuối cùng nghe xong rồi hãy phê phán. Mày chưa nghe nó nói gì

hết mà!

- Mỗi gia đình đều có những hoàn cảnh khó khăn khác nhau. Chị không thể mang chuyện ông X ra áp dụng với trường hợp của Sơn. Cũng không thể mang cái phong kiến cổ xưa cứng nhắc khô khan ra áp dụng với em, con người đang sống trong xã hội văn minh.

- Vậy tao đang ở trong rừng rú chắc? Cúc cảm thấy khó chịu vì vẻ gay gắt của em mình.

- Chị là lớp người xưa quen cảnh gông cùm. Kể cả đời bị trói buộc đâu biết tự do như thế nào mà thêm khát với mơ ước? Kể nghèo đói cả đời chỉ mơ cơm sắn no đủ chứ biết thế nào là cao lương mỹ vị? Chị Cúc ạ! Cái hạnh phúc đối với người khô cằn như chị có thể là trò khôi hài, trò xiếc như những ông thầy bói mù đi xem voi, nhưng với em không được thỏa mãn ái ân cũng có thể ly dị hưởng hồ gì một giống đực nằm chung với một giống cái trên giường mà không hề mây may rung động xác thịt. Tình yêu nuôi sống thể xác, làm cho nó biết đi, biết đứng và biết thở. Không có tình yêu con người chỉ là một xác chết.

- Không có tình yêu cũng không hợp sinh lý thế sao mày còn để con ra làm gì?

Cúc không thể kiềm chế được sự bức dọc mặc dù biết rằng những lời nói của mình hoàn toàn không có ý xây dựng mà chỉ ép Mai vào trong một cái khuôn cứng nhắc.

- Em có nó ngoài ý muốn.

- Ngoài hay trong thì cũng nên nghĩ đến con cái mà hy sinh đi cái hạnh phúc cá nhân. Em không nên ly dị nếu chú Sơn không làm điều gì lầm lỗi.

- Đâu cần phải có lỗi mới ly dị. Nói tóm lại em đã chán cảnh sống giả tạo che đậy. Quá chán rồi!

Càng nói Mai càng đưa Cúc vào những chuyện kinh hoàng không thể tin

được. Như vậy tại nó hay tại xã hội Mỹ tự do khiến tình cảm đi quá trớn?

Phải chặn đứng ngay tư tưởng suy đồi này, Cúc gay gắt:

- Bảo rằng xứ Mỹ văn minh nhưng nhìn lại mà xem, những người có rể nguồn cả đời cũng không nói đến chuyện ly dị, còn hạng lang bang nay thay vợ mai đổi chồng thì cuộc đời của họ có ra gì, họ là loại nào, hạng nào trong giai cấp xã hội? Trong hôn nhân đừng đặt cái tôi nặng nề quá mà làm bia cho mọi người cười.

- Em không muốn văn minh cũng chẳng muốn sống hưởng thụ mà chỉ muốn đưa lên một thảm trạng gia đình. Thử hỏi chị chín năm không ăn nằm...

Nó khóc rống lên làm Cúc cũng gào theo như bò thọc tiết:

- Chuyện vợ chồng không ăn nằm với nhau là thường, như mọi người...

Tiếng rống của Cúc mới thê lương hãi hùng làm sao, hình như nàng đã rống cho chính mình. Đừng đầu độc em mày bằng lối bào chữa ngu xuẩn, như mày, có là chuyện thường không? Mày có thân nhiên ra vô trong cái gọi là tổ ấm mà còn lạnh lẽo hơn bãi tha ma? Tại sao không như Kh. la lên, hét lên:

Tôi vẫn đi bên cạnh cuộc đời

Ái ân lạt lẽo của chồng tôi

Mà từng thu chết, từng thu chết

Vẫn giấu trong tim một bóng người.

Tim Cúc không có bóng người để giữ, để ôm ấp, để thấy lòng ấm áp mà chỉ có cái bóng, cái bóng của hạnh phúc. Cái bóng... cái bóng...

- Em không thích nói chuyện với những người sống giả hình.

Con bé biết rõ Cúc hơn ai hết; nó tấn công trong tiếng khóc:

- Em không tin rằng có người coi hạnh phúc nhỏ hơn bản thân. Một là sợ dư luận, hai là vì tiền, mà em, cả hai thứ đều không đáng để lưu tâm.

Mai đã ngang nhiên khai chiến với hai chị của nó. Cúc vì tiền còn chị Tài vì dư luận vậy thì nó? Không phải vì tiền, vì muốn có người nuôi nên mới lấy

Sơn hay sao? Nhưng thôi, dù đúng hay sai bây giờ không phải là lúc đòi co hơn thua với nhau.

- Em còn trẻ lắm, như con ghé con nông nghênh gặp ai cũng muốn húc mà quên rằng sừng mình chưa nhú khỏi đầu để có thể chống đỡ. Trí khôn em chưa đủ và cũng chưa từng trải nên chưa thấm thía nỗi cay đắng của cuộc đời. Hôn nhân bừa bãi giết chết tình yêu lẫn sự mơ mộng, còn lại chỉ là trách nhiệm và bổn phận.

- Lại giọng điệu của mấy bà già nhà quê chưa bao giờ lộ đầu ra khỏi ngưỡng cửa nên nghĩ tổ chuột của mình là tổ ẩm. Em bảo thật sống như chị và chị Tài thì thà làm loài gỗ đá vì tình yêu còi cụt thì con người không còn là con người, hãy chết đi làm phân bón cho cây cối tươi tốt...

- Con hỗn láo...

Cúc chỉ quát lên được có thể rồi nhanh tay gác ống điện thoại. Nói cho đúng nàng trốn chạy nó, trốn chạy sự thật đau lòng đã chôn và cố tình chôn. Sống như thế thì đừng nên sống, đừng nên sống nhưng có chết được đâu và có muốn chết cũng chẳng thể chết được vì chết như thế là chết hèn. Sống để xem sức chịu đựng của mình đến đâu và sống để nhìn chung quanh xem có ai làm con thiêu thân mà còn sống sót.

Hôm sau Cúc gọi cho chị Tài nói về những thất bại của mình. Bà cười khẩy:

- Đời cua cua máy, đời cáy cáy đào, đứa nào có thân đứa nấy lo. Cứ để cho nó vùng lên, vùng không được cũng đành phải rũ thôi.

Dẫu biết chị Tài giận nên nói lẫy nhưng Cúc không thể phủ nhận rằng trong đó có những ích kỷ riêng tư. Chính ra chị em phải khuyên bảo lẫn nhau để tránh những lầm lỗi đáng trách vì người trong cuộc bao giờ cũng rối trí và hay làm bậy. Cúc không muốn em mình đào cái huyệt chôn nó, như mình, nhưng cũng không muốn vì những lời khuyên ngu dốt làm chết cuộc đời còn sót lại. Cúc không muốn nó làm bia cho mọi người cười và càng không

muốn nó làm con trâu lạc khỏi bầy, khỏi ràng buộc luân lý gia đình. Phải tìm một biện pháp khác dung hòa cả hai bên. Phải cần một thời gian yên tĩnh để nó nhìn ra nó, nhìn ra những điều đang làm và cái cần thiết nhất là nó đang muốn gì và thực hiện để làm gì? Chuyện gì sẽ xảy ra sau khi ly dị?

- Mình nên cho nó thời gian. Cúc buột miệng.

- Mà nghĩ như vậy là sai. Sự im lặng của mọi người là hình thức gián tiếp chấp nhận. Chị Tài nói bằng giọng chắc nịch và cả quyết.

- Vậy thì chị gọi đi.

- Tại sao lại tao?

Cúc đành đẩy chuyện của Mai sang cho cô em kế để may ra có thêm ý kiến gì không. Gia đình nó tương đối hạnh phúc, cũng có thể sống giả dối hình thức bề ngoài như nàng.

- Em gọi rồi, vừa nghe giọng em câu đầu tiên chị ấy hỏi là: "Trả lời rồi hãy vào đề, mày ở phe nào, chống hay thuận?" thế có tức không. Em cố nín nhịn trả lời: "Nếu chị làm đúng chắc chắn mọi người sẽ bênh vực chị." "Dựa trên căn bản nào để biết đúng hay sai?" "Mình làm điều gì không áy náy với lương tâm là đúng". Vậy là chị ấy chụp ngay câu đó giảng cho em một hơi, lôi cả chị và chị Tài ra chứng minh. Rốt cuộc thay vì nghe em khuyên giải chị ấy lại khuyên ngược em.

- Bây giờ mới biết con Mai nỏ mồm, không lẽ mình không còn cách gì hết?

- Theo em mình nên làm tròn bổn phận của người trong gia đình, còn nghe hay không là quyền của chị ấy. Không ai có quyền quyết định số phận hôn nhân của người khác.

Cúc không buông tay vì sợ con thiêu thân phải bỏng, vết bỏng sẽ thành cái sẹo cay đắng như chị Tài bây giờ.

- Hay cứ để nó muốn làm gì thì làm may ra lũ chồng mình mới sáng mắt.

Cúc chợt đưa ra ý kiến táo bạo khi gọi cho chị Tài..

- Sáng mắt hay dựa vào đó nguyên rửa vợ con?

Chị Tài nói đúng. Mấy hôm nay Kha đã bắt đầu tiếng chì tiếng bác.

- Nó đã ly dị đâu mà anh kết án dữ vậy? Dòng họ anh cũng đâu trọn vẹn hết cả sao em không hề dả động tới? Ai làm thì người đó chịu đừng lôi người này người kia vào.

- Nhưng mọi người đều phải có trách nhiệm liên đới.

- Anh cũng là người trong gia đình, nếu bảo phải trách nhiệm thì anh đâu có thoát.

- Rẻ là người dung...

Kha như vậy đó, có nên tranh luận với người đầu óc hẹp hòi, thiên cận không? Cúc chua chát:

- Chính vì rẻ là người dung nên anh mới coi vợ như đầy tớ, vừa được làm chủ, được làm thầy chỉ tay năm ngón, vừa được làm chồng, làm cha mà không cần đến trách nhiệm và tình thương yêu. Nếu anh coi vợ là con ở thì nên giải phóng cho nó vì xứ Mỹ tuy là nguồn gốc của dân buôn bán nô lệ nhưng đã bị đánh bại...

- Câm cái mồm thôi tha lại, em nào chị nấy, chưa gì mà đã muốn làm đi Mỹ...

Cùng một luận điệu, cùng một lối nguyên rửa miệt thị như nhau, có điều Kha bây giờ không còn dám đánh đập vợ nữa, hàng xóm đã gọi cảnh sát lần thứ ba, lần cuối cùng tự động bị lôi cổ ra khỏi nhà mà không cần nghe lời phân bày phải trái. Hấn không gờm vợ nhưng gờm cảnh sát, mỗi lần vung tay lên, nắm đấm từ từ bóp lại và tự động buông thông đủ để lộ cái hèn kém của loại cá lớn chuyên môn nuốt cá bé chột run rẩy rồi xuội đơ khi thấy một con cá lớn hơn mình đang trờ tới. Hấn không dám đánh vợ đã đành nhưng cũng không dám thẳng tay đập phá nhà cửa để thị oai. Hấn sợ hàng xóm, sợ cả con chó chung quanh buong tiếng sủa vu vơ. Hấn đã biết sợ...

Cảm ơn Thượng Đế, nhờ vậy con mới dám nói những uẩn ức trong lòng và nói những mơ ước khao khát của một đời làm vợ, nhưng tiếng nói câm nín từ hai mươi năm qua đã không còn là tiếng ngọt ngào mà pha toàn cay đắng. Xin cho con xóa bỏ được hận thù, lấy tình thương tha thứ cho người đã đối xử tệ bạc với con và xin cho con có tình người, có tình thương với người chồng gỗ đá khô khốc...

Cầu xin thì cứ cầu xin chứ Cúc không hy vọng Kha sẽ sửa đổi. Bản tính con người dễ bị hòa nhập trong máu nếu không biết thức thời, không nhận nơi mình những khiếm khuyết. Cầu xin để bám lấy hy vọng cũng như tự nằng đã lừa mình để can đảm kéo lê kiếp trâu cày chứ làm sao có thể biến mảnh đất sỏi đá thành khu vườn màu mỡ mà không cần phân bón? Làm sao có thể có hạnh phúc gia đình một khi đã mang nặng khinh khi và làm sao bây giờ? Như Mai? Làm thế nào để khuyên ngăn nó?

Mẹ Cúc biết được chuyện động trời, cũng là người sau cùng trong gia đình. Cúc nhìn vai mẹ rung lên, đôi môi trở màu trắng bệch và cứ thế từ từ đổ xuống. Lũ em xúm quanh hò hét khiêng mẹ lên giường, còn Cúc vẫn đứng yên bất động với hình ảnh hãi hùng của hai mươi năm về trước lại tái diễn. Hai mươi năm trước mẹ cũng ngã đổ như thế và Cúc đã buông xuôi cuộc đời, đầu hàng chấp nhận hôn nhân do mẹ tự chọn, cái tự chọn quá độc đoán khi cho rằng những gì tốt đẹp theo mình nghĩ là sẽ tốt đẹp cho con mình. Mẹ thích sầu riêng, chỉ cần nhìn lớp vỏ lổm chổm gai cũng có thể tưởng tượng ra được mùi thơm và vị ngọt béo của nó nhưng Cúc thì không. Trái lại cầm trái xoài tượng xanh mướt, Cúc nghĩ ngay đến chén nước mắm đường và chất chua chua ngọt ngọt mà nước miếng ứa tự chân răng. Mẹ chọn rẽ theo một đường hướng nhìn, một góc cạnh, một mặt phẳng mà không hề nghĩ đến những khúc quanh co, đến bề trái của nó. Mẹ chọn rẽ trong khoảnh khắc ngần ngừ như người nội trợ chọn lựa con gà, con vịt về ăn liền mà quên

rằng con mình sẽ phải sống suốt đời với kẻ đó. Vì suốt đời nên không thể dựa vào sự béo tốt hoặc sung mãn mà phải nhìn từ cái biết sống và cho ra sống. Muốn sống và cho ra sống phải đặt trên căn bản tình yêu và sự hiểu biết. Không hiểu biết làm sao đắp xây được hạnh phúc mà hạnh phúc chỉ được nảy sinh từ tình yêu. Trăng, gió không được thi sĩ tô điểm chải chuốt nó không thể có hồn, không thể sống, không thể hòa nhập vào lòng người thì tình yêu vợ chồng cũng thế. Kẻ có tình yêu nhìn thấy hạnh phúc biến dạng muôn màu mà mẹ, người đã được hạnh phúc chỉ biết ước đoán hạnh phúc con cái qua lăng kính hồng chật hẹp của mình.

- Chị Cúc ơi! Gọi bác sĩ Phùng nhanh lên. Đưa em út kêu hoảng.

Cúc không thể nhấc chân lên được. Cái xác ba mươi sáu ký, khô héo nhẹ tênh như có đá trì kéo. Cái xác tưởng rỗng ruột chỉ chờ một cơn gió thoảng là ngã xuống, là lăn kên ra, là được đặt vào cỗ áo quan sáu tấm, là được nghe tiếng khóc tiễn đưa cuối cùng mang về Niết Bàn chấm dứt cuộc sống muộn phiền. Một đời sống khổ khi chết nàng sẽ được đền bù. Một đời sống đơn lạnh khi chết nàng sẽ mỉm nụ cười sung sướng vì thoát được cõi trần gian không mấy ưu ái mình.

- Chị Cúc ơi... Chị Cúc ơi...

Cúc không còn nghe thấy gì hết ngoài tiếng vắng khóc điệu đưa ma. Tự dưng nàng thêm được chết, hai mươi năm trước giá được nằm xuống thì bây giờ chẳng phải chứng kiến khúc phim tra tấn dã man này. Rồi con Mai sẽ lại như nàng, sẽ bó tay trước ý định vì thương mẹ mình. Mẹ... Mẹ... Cúc bật khóc, tiếng khóc không phải từ thương yêu, lo lắng như mọi người chung quanh. Tiếng khóc lạc lõng? Đúng! Cúc nghe rõ như thế vì nó mang đầy trách móc. Cúc trách mẹ mình không đủ nghị lực chống trả để ảnh hưởng đến người khác. Cúc trách mẹ, người đàn bà chất phát, hiền lành đến độ mê muội khi cho rằng đã là vợ chồng thì phải thương nhau, như bố mẹ đã

thương nhau. Mẹ chỉ biết lấy mình ra dẫn chứng "Xưa kia bố mẹ lấy xong rồi mới yêu và đẻ ra lũ chúng mày". Mẹ là người đàn bà được sinh ra trong lớp bọc điều. Mẹ là người có phước nhất trần đời nhưng cái phước của mẹ lại là cái họa cho đám con vì đàn ông trăm người xấu chỉ có một người tốt với vợ mình. Mẹ đã làm lần... Mẹ đã làm lần...

- Chị Cúc ơi...

Tiếng của đứa nào kêu lên rất nhỏ như gió xoáy vào lỗ tai, Cúc phát cười sáng sặc:

- Cúc, Cúc, Cúc, Cúc, Cúc cái gì?

Thế là nàng được yên thân. Chúng biết Cúc có máu điên từ khi qua Mỹ, từ khi nhìn thấy trước mắt nhan nhản những đôi vợ chồng già, trẻ quăn quện bên nhau, chia sẻ ngọt bùi và âu yếm nhau như đôi bồ câu. Họ bộc lộ cử chỉ ở khắp mọi nơi, một cái nắm tay, một tia mắt nhìn, một đôi vai dựa, chỉ bằng đó cũng có thể biết lòng họ đang tràn ngập yêu thương hạnh phúc. Còn vợ chồng nàng cũng ra công viên, cũng con cái ùm ìm đề nhưng mỗi đứa ngồi mỗi nơi. Cũng đi ăn ngoài trời nhưng ăn xong vội vã kéo nhau về như đoàn quân chết no. Đôi khi Cúc tự hỏi mình đã tắt hẳn nụ cười từ lúc nào, từ lúc lấy chồng hay từ lúc được tin phải lấy chồng, mắt đã kéo màng từ khi nào để không bao giờ nhìn thấy nơi Kha một ánh mắt triu mến tha thiết, một tia nhìn nồng nàn gắn bó và có phải đôi bàn tay cùi cụt, rụng ngón để không còn cảm giác hoặc mơ ước là sẽ có ngày nào đó được chồng nắm lấy tay mình truyền hơi ấm, truyền sức mạnh và truyền cả sự thương yêu...

- Chị Cúc, mẹ gọi vào kia!

Mẹ đã tỉnh sau khi bác sĩ chích cho mũi thuốc khỏe. Con nhà giàu đứt tay có khác, cái đứt tay của con nhà giàu bằng đứa nhà nghèo đập phải mìn cụt chân. Lũ chị em Cúc là con nhà nghèo còn mẹ, mẹ giàu quá, mẹ giàu nên không hề biết cái đói lạnh, cái khao khát hạnh phúc của đám con mình.

Năm mươi năm làm vợ, mẹ sát cánh với bố như con Kăn-gu-ru bé nhỏ được bỏ vào cái túi đeo trước ngực. Mẹ như con chim non được bố tha mỗi về móm mỗi ngày. Đi đâu bố lại chẳng mua quà bánh về cho mẹ và cho dù mỗi ngày, mới sáng đó, chiều đó, bố đã dấu ái mẹ như lâu ngày không gặp. Chỉ cần nhìn khoe môi mẹ cười, nhìn đôi mắt chan chứa thương yêu là biết lòng mẹ đang tràn ngập hạnh phúc. Có đứa con nào nhìn thấy hình ảnh đó mà không thầm mơ ước cuộc sống mình sau này? Thế mà đám con của mẹ không ai được hưởng một phần cái hạnh phúc mẹ đã có.

- Chị Cúc, mẹ gọi kìa! Thằng em trai sốt ruột nhắc lại.

- Tao đang mệt.

Cúc nói thế để tránh cuộc họp vĩ đại do sự giàn xếp của chị Tài. Bà chị sợ trách nhiệm của con chim đầu đàn:

- Đây nhé, một con chim khôn dẫn một đàn chim dại, còn nó, một con chim dại, chim giữa đàn, thì để mẹ giải quyết.

Mẹ giải quyết bằng nước mắt, bằng sự van xin con mình, bằng khuyên nhủ chấp nhận và an phận, bằng dẫn chứng cuộc đời phải tự tạo mới có hưởng và bốn tiếng "không được ly dị" vẫn luôn nhấn mạnh trong mỗi câu nói. Cúc không tin rằng mẹ đang đổ nước xuống hàng lá khoai dù mắt Mai vẫn mở lớn. Nó không nhìn và cũng chẳng cầu cứu đến một ai. Giờ phút này mọi người mới thấy rõ sự quyết liệt của nó.

- Mẹ đừng khuyên con nên tự sát kiểu vô nhân đạo như vậy...

Vậy là nó đã nhìn ra sự lầm lẫn của mẹ. Đâu phải cứ chấp nhận an phận mới xứng đáng là vợ hiền dâu thảo. Đâu phải cứ cùn cùn nhẫn nại mới giữ vững được mái ấm gia đình. Mà có đi chẳng nữa cũng chỉ là thứ hạnh phúc giả tạo, gượng ép, một chiều, như những bức tượng rồng vá víu bằng thứ nước hồ đã vữa, như khung nhà mục nát chỉ chờ cơn gió nhẹ là đổ xuống.

- Mà bị quỷ nhập rồi con ơi.

Mẹ chỉ nói được có thể rồi lại tru lên khóc. Thằng em đứng vụt dậy vì sự kiệt quệ của mẹ mình. Hình như bất cứ điều gì khiến mẹ phiền muộn nó đều cho là sai trái. Con trai tính nóng, nó để cả hai tay lên đầu Mai như thể vận nội công đánh đuổi tà ma đang ẩn náu trong đó:

- Trong người chị có quỷ, em phải vật nó chết tươi.

LỐI THOÁT

CON XÀ MÂU

CON XÀ MÂU

Bữa cơm tối được dọn ra, như thường lệ Thanh ngồi vào chiếc ghế đặc biệt nghĩa là gần ngay nồi cơm để có thể bới cho cả nhà. Đối diện, Hải cũng vừa xà xuống nhưng đã nhanh tay mở lon bia đưa lên miệng ngửa cổ ực một hơi dài. Cường, thằng con trai lớn mười bốn chỉ chờ có vậy bắt chước bố mở lon Pepsi khiến Thanh phải cau mặt:

- Rau nào sâu này, anh thấy chưa, rồi sau này bố con lại cũng như nhau, đến bữa không đọc kinh làm dầu gì cả cứ uống đại.

Hải mỉm cười để lon bia trên mặt bàn, hình như đã cạn xuống phân nửa.

- Thì cũng phải uống cho bớt khát mới nguyện được chứ.

- Anh cứ tập cho con cái hư đi. Mình là cha mẹ phải làm gương cho chúng, già cả đến nơi rồi.

Không để ý đến lời vợ phàn nàn, Hải làm dầu đọc lời nguyện rồi mời vợ:

- Sao, giờ ăn được chưa "cô"? Người gì khó na khó nết như "mẹ vợ".

- Ủ, thì mẹ vợ. Anh có sợ gì em đâu nào.

Thanh lườm yêu chồng nhưng lắng tai chờ cho Cường mời xong rồi mới quay sang Ti đằng hắng khi thấy cô con út đang gấp miếng thịt:

- Ti, con lại quên nữa rồi!

Con bé giật mình khi tên mình được nhắc tới nhưng mặt lại ngó ra nhìn mọi người. Hải bênh vực hộ con:

- Chắc có mời nhưng mình không nghe.

- Con cũng đâu nghe thấy. Cường được dịp khơi ngòi nổ.

- Mời bố, mời mẹ, mời anh Cường. Ti mời cho có lệ rồi vội vàng ăn như muốn rút ngắn thời giờ.

- Con bệnh hả Ti?

Thanh hỏi vì thấy con bé có vẻ khác lạ hơn thường ngày không ngờ lại là tâm điểm cho cả nhà đổ dồn mắt vào. Cường nói khá lớn:

- Bố nhìn kia! Hai cái má của nó đỏ au, đúng là hồi trưa lên mẹ đi ra suối hót cá lia thia.

Giòng suối nhỏ ở ngay sau nhà cách hàng rào và phải băng qua cánh đồng đầy cỏ dại xa đến nửa cây số. Ở đó ít ai qua lại ngoài trừ những người nhàn rỗi đi câu. Mùa hè cỏ mọc cao gần đầu người khó có thể kiểm soát được nếu có những bất trắc xảy ra nên Hải triệt để cấm bọn nhỏ mở cổng sau ra ngoài lang thang dù cuối tuần hay những ngày lễ lớn. Thanh không nghĩ bé Ti dám đi một mình hoặc rủ đám bạn gái cùng lớp hót cá vì dù suối cạn nhưng gai góc và bùn khô cùng cơn nắng bỏng rát lúc nào cũng muốn đốt cháy da thịt.

- Anh có nhìn thấy không mà vu khống?

Như mọi lần thể nào nó cũng phải nguýt Cường trước khi cong môi nhưng hôm nay lại cúi gằm mặt lùa cơm vào miệng tránh câu trả lời. Lẽ dĩ nhiên là Cường chỉ đoán mò vì nếu thấy chắc chắn sẽ chạy bay về nhà mách bố mẹ ngay lập tức.

- Đừng nghĩ hộ em. Không chừng nó bệnh đấy.

Thanh đưa tay định sờ trán Ti ai ngờ nó lách đầu sang một bên tránh né.

- Nó không trả lời tức là đã nhận tội. Để con tìm roi cho bố.

Thằng Cường không buông tha cổ trêu chọc nhưng con bé vẫn im lặng. Hình như nó không hề lưu tâm đến sự việc chung quanh dù tay đang đưa ra gấp miếng thịt và miệng vẫn tóp tép nhai.

- Đừng trêu em nữa Cường, con ăn cơm đi...

Từ lúc đó Thanh bắt đầu để ý bé Ti. Càng nhìn càng thấy nó có những cái khác lạ kỳ kỳ, nhất là cái mơn mớn của tuổi mới lớn mà bấy lâu Thanh không hề nhìn thấy. Mười ba tuổi chứ còn bé dại gì nữa. Nữ thập tam, nam thập lục, thời xa xưa tuổi này đã có gia đình hoặc ít ra cũng dám dạn dám nói. Bây giờ con gái dưới hai mươi vẫn được coi là bé tí nhưng không thể phủ nhận rằng bé Ti đang mang thân xác của người lớn. Nhìn Ti với mái tóc dài bóng mượt ẩn hiện cái cổ thiên nga, đôi vai suông và bộ ngực nhu nhú bất giác Thanh giật mình. Con mình đang sắp sửa trở thành thiếu nữ mà người mẹ đoảng hậu như nàng không hề để ý đến những biến chuyển quan trọng ấy. Hôm nọ cách đây nửa năm con bé có kinh nguyệt. Tuy nó đau nhưng lại cứ vào phòng tắm thay quần áo liên miên. Thấy lạ Thanh đeo theo hỏi thì mặt nó đỏ bừng lên và ấp úng mãi mới khai ra như kẻ phạm tội.

Chính ra Thanh nên dành ít nhiều thời giờ cắt nghĩa cho Ti biết thêm về sự giữ gìn vệ sinh và bảo vệ sức khỏe vào những ngày có kinh, về những thay đổi trong cơ thể và tình cảm đôi lúc vui buồn bất chợt, về những rung động tự nhiên giữa trai và gái, những tò mò khám phá và vì thế nên vấn đề giao tiếp bạn bè phải rất thận trọng cần thông qua ý kiến của gia đình nhưng không hiểu sao Thanh vẫn im lặng. Phải chăng im lặng vì cảm thấy chưa cần thiết hay dưới mắt nàng, Ti còn nhỏ quá?

Trong nhà, Cường và Ti là hai đứa con duy nhất mà Thanh có bốn phận

chăm sóc và dạy dỗ nhưng lại trái ngược vì nàng dồn mọi thứ vào Hải, một phần tử cứng đầu mà theo nàng nghĩ, phải uốn nắn trước tiên để làm gương cho con. Mỗi ngày Thanh chỉ lo chu toàn bốn phận làm vợ, cơm nước, nấu nướng, giặt giũ mà quên rằng ngoài công việc nội tướng nàng còn là bà mẹ, mẹ của hai đứa con đang tuổi lớn cần phải theo sát để tìm hiểu, đi sâu vào tình cảm, học đường và để gỡ những khúc mắc cho chúng. Thanh đã quá sơ sót trong trách nhiệm làm mẹ, nhất là đối với đứa gái út. Tuy đôi lần nhận ra một vài điều khác lạ ở Ti nhưng nàng lại cố tình bào chữa bằng công việc bận rộn của mình. Thanh nhớ đã gần tuần nay con bé có vẻ lo lắng về một điều gì đó. Sau giờ tan học, vừa cất cặp vào phòng nó đã xin Thanh qua nhà con Nancy làm bài. Nhà con Nancy cách đây hai block đường chỉ chạy ừ vài ba phút là tới nhưng nó mượn cái mũ rom lù xù của Thanh chụp lên đầu và dồn ít sách vở cùng chai lọ, chén đĩa linh kinh trong bịch lớn giống như đi picnic. Chính ra Thanh phải hỏi khi thấy nó cứ chạy ra chạy vào rồi lại lăm lét nhìn quanh mỗi lần mở tủ lạnh. Chính ra... Thanh thở hắt..., cái chính ra càng lúc càng nở lớn trong đầu đi kèm theo trách nhiệm nặng nề bủa vây. Vừa ăn Thanh vừa suy nghĩ và thỉnh thoảng lén nhìn Ti. Con bé vẫn cầm cúi ăn, làn da không phải đỏ au như thằng Cường vừa nói mà râm hồng, một thứ hồng của nắng quá độ nên xạm lại gần như nâu. Hai cánh tay nó cũng vậy, phần phơi ra tiếp xúc với ánh nắng khác biệt hẳn lớp da bị che trong tay áo. Máy ngày nay nó đã đi đâu? Chắc chắn không thể đến nhà con Nancy học như đã nói vì học bài đâu cần mũ nón, đâu cần chén đĩa linh kinh, đâu cần mắt la mảy lét nhìn quanh, đâu cần... Thanh thấy lòng nóng như bị lửa đốt, những khúc mắc cùng a rập để quy mọi trách nhiệm vào mình. Phải chăng hậu quả chỉ xảy tới vì ý y và sự cả tin về con mình mà ra?

Cơm nước xong Thanh rửa chén cho thật nhanh để dành thời giờ cho Ti vì quyết khám phá ra những bí mật. Cửa phòng khép hờ nhưng nàng vẫn gõ

cửa trước khi bước vào. Con bé không ngạc nhiên vì hành động khác thường mà trái lại có vẻ lo lắng khi nhìn thấy Thanh, hình như nét mặt quá nghiêm đã biến cái nhìn của nàng thành trầm trọng.

- Con có chuyện gì vậy Ti?

- Không mẹ ạ! Trả lời như thế nhưng nước mắt nó đã muốn đổ xuống.

- Ngẩng mặt lên nhìn mẹ rồi hãy trả lời.

Con bé nhát gan vừa nghe vậy đã vội bệu bạo khóc. Tim Thanh nhói lên với muôn lời thống hối. "Muôn sự tại tôi, vạn sự tại tôi. Sự ỷ y và vô trách nhiệm đã hại con mình".

- Ti, bình tĩnh lại và kể từ đầu đến cuối cho mẹ nghe.

- Con sợ bố biết sẽ đánh con.

Người Thanh lạnh toát, ôm con bé vào lòng che chở mà như đang tắm nước đá vào người nó. Thảm kịch nào sẽ đổ xuống gia đình nàng?

- Đừng khóc kéo bố biết. Để mẹ khóa cửa phòng lại.

Thanh tưởng như không thể đứng dậy nổi vì con bé bất thành linh ngưng khóc và chăm chú theo dõi từng động tác run rẩy của mẹ mình. Đúng là con nít, nó còn nhỏ quá, nhỏ quá để không thể ước lượng được sức chịu đựng vượt bậc của Thanh đang phải mang trên người. Nào! Gà mẹ nhắc chân lên đừng để cho gà con nhìn thấy sự khiếp nhược. Từng bước nặng nề như buộc thêm gạch, cuối cùng thì Thanh cũng khóa được cánh cửa và trở về chỗ cũ nhưng thiếu điều ngã vật xuống giường.

- Ti, nói cho mẹ nghe đi. Chuyện gì vậy con?

- Mẹ à, khi có bầu sẽ lười biếng ăn và mệt mỏi lắm phải không mẹ?

Thanh nhìn Ti chết trân, không tin từ cửa miệng con mình thốt ra những lời khùng khiếp đó. Vừa xong chưa hỏi nó đã khóc vì sợ mà bây giờ trước sự việc động trời mắt nó ráo hoảnh. "Khôn khổ thân tôi". Người Thanh run lên vì giận nhưng lại hạ xuống cấp thời khi nhìn khuôn mặt ngô nghê non nớt

của con mình. Bằng này tuổi biết gì mà đã phải làm mẹ, biết gì yêu với đương, trách nhiệm và bổn phận ngoài sự ngu dại lầm lỡ vì thiếu giáo dục của gia đình? Hơi thở Thanh dồn dập, mỗi lúc một nhanh đến nỗi nàng phải đưa tay trấn ngay ngực. Bình tĩnh lại đi Thanh, khúc mắc nào chả gỡ được, cái cần thiết là phải nghe sự giải bày mới có thể gỡ rối. Tuy bảo lòng thế nhưng đôi mắt Thanh không thể không dừng lại một thoáng trên chiếc cổ thiên nga tìm những vết tích để lại trên đường gân nổi. Không có gì hết. Chưa có gì hết. Thanh không tin nên cố khoét sâu, đào sâu...

- Mẹ nhìn làm con sợ quá!

Con bé lùi dần, lùi mãi cho đến khi đụng phải đầu giường.

- Con nói liền cho mẹ biết chuyện gì đã xảy ra?

Cố gắng lắm Thanh mới cất được giọng êm ả nhưng vẻ mặt nhăn nhúm khó coi làm con bé hốt hoảng.

- Mẹ có sao không vậy mẹ?

Ti không dám đến sát bên Thanh. Hình như nó sợ cái tát tai nên càng đào thêm nỗi đau đớn trong lòng người mẹ.

- Con bình tĩnh kể cho mẹ nghe chẳng có gì phải giấu quanh cả.

Nói thế nhưng Thanh không bình tĩnh chút nào và cố gắng lắm nàng mới quay được sang hướng khác để tạo sự can đảm cho chính mình và cũng để đừng đoán mò. Sự thật nào ai chả muốn nghe nhưng khi chờ đợi nghe ai lại không sợ?

- Con nghĩ nếu đúng như biếng ăn và mệt thì chắc chắn là có bầu.

Thanh muốn hét lên. Con bé đi trở lại cái vòng tròn luẩn quẩn mà nàng muốn tránh. Vậy là nó đã thực sự có bầu? Mười ba tuổi vừa mới nứt mắt đã vác một bụng. Trách nhiệm quy vào ai bây giờ, vào nó, vào Hải, vào học đường hay vào Thanh? Con hư tại mẹ, cháu hư tại bà. Thanh như người á khẩu, như kẻ ngập ngừng muốn nói mà không thể diễn đạt được.

- Chắc nó chết mất. Mấy ngày nay nó chẳng ăn uống gì cả.

- Nó nào? Nó là ai?

Sự đè nén được dồn tận lực vào câu hỏi vừa được bung ra như trút hẫng gánh nặng. Nó có nghĩa là không phải con nàng, bé Ti.

- Con Xà Mâu.

Tai Thanh lùng bùng cơ hồ không nghe tiếng bé Ti trả lời. Giờ thì có là con Nancy hay ai, ai đó nàng cũng không dấu được nỗi vui mừng, niềm vui hầu như ích kỷ của người mẹ khi biết con mình không phải là kẻ gặp khốn khó.

- Mẹ nghĩ con Xà Mâu chết được không mẹ?

- Con Xà Mâu?

Thanh ngớ ngàng hỏi lại như không tin ở đôi tai mình. Bảo rằng bé Ti không rành tiếng Việt là vô lý nhưng hai tiếng xà mâu ở nhà đâu có dùng thì làm sao nó biết, nhất là cách phát âm đúng giọng và rất rõ ràng, như vậy phải là tên của một đứa bạn trong lớp.

- Con Xà Mâu là ai? Mỹ hay Việt Nam?

- Con nghĩ Việt Nam vì nó biết ăn cơm với thịt kho.

- Tại sao không hỏi cho rõ, và lại nhìn tóc và màu mắt con cũng không thể đoán được hay sao?

- Tóc nó nâu và mắt nó cũng nâu. Con bé ăn nói âm ớ.

- Thôi kệ nó, Mỹ, Việt, da đỏ, da đen gì cũng không cần thiết. Con học bài rồi còn đi ngủ sớm.

- Nhưng mẹ chưa biết gì về nó hết mà.

Thanh lại ngẩn người. Sự vui mừng làm người mẹ quên hết, kể cả chuyện con mình muốn nói. Nó đã khóc vì sợ là phải có chuyện, tại sao Thanh lại vô tình đến thế!

- Con muốn mẹ giúp gì nào?

Con bé nhìn Thanh thật lâu như ước lượng sự giúp đỡ có tận lực hoặc tận

đáy lòng. Khi cảm thấy là có thể đặt được niềm tin nó mới mạnh bạo:

- Ba ngày hôm nay nó bỏ ăn chỉ nằm một chỗ thở khè khè. Con sẽ dẫn mẹ đi ngay bây giờ may ra mới cứu vãn được tình thế.

- Khi nãy con nói rằng nó có bầu thì dĩ nhiên thở khè khè là phải rồi. Thanh nhại lại tiếng khè khè con mình dùng sai khi diễn tả một người, nhất là là người bệnh.

- Nhưng mấy ngày liền nó đã bỏ ăn... không ăn thì sẽ chết...

Con bé lại rom rớm nước mắt để tấn công. Cuộc đời Thanh sợ nhất là bị nghe năn nỉ và nhìn thấy nước mắt, bây giờ cả hai đang dồn đọng trên khuôn mặt Ti. Nhìn vẻ lo lắng của con, nàng đã muốn xiêu lòng nhưng khi nhìn đồng hồ gần tám giờ nàng quyết liệt:

- Để ngày mai, có gì gấp đâu con?

- Cứu kẻ sắp chết như cứu lửa, mẹ... đi mẹ...

Thanh lắc đầu, phục nó thật. Mười ba tuổi mà ăn nói dứt khoát chừng chạc như người lớn.

- Con đã soạn sẵn "đồ nghề". Ti kéo Thanh đứng dậy và lanh lẹ cầm cái đèn pin để gần đó.

- Mình khóa trái cửa phòng rồi trèo cửa sổ ra ngoài coi chừng bố biết.

Tim Thanh giật thót. Chỉ trong vài phút ngắn ngủi nó đã đưa nàng hết từ sợ hãi này vừa dứt lại đến sợ hãi khác xuất hiện. Tại sao Ti để sẵn đèn pin trong phòng ngủ nếu không có sự sắp đặt trước? Con bé Ti, con bé tưởng là chỉ lém lỉnh ai ngờ lại quá mưu chước. Với mảnh khoé này chẳng cần thời gian mà ngay bây giờ nó cũng có thể qua mặt cha mẹ dễ dàng. Nó không còn nhỏ dại và khù khờ nữa, nhớ kỹ như thế, đừng y y mà có ngày mang vạ. Lần này tai vạ đến cho bạn nó nhưng lại là tiếng chuông tỉnh thức cho những bậc làm mẹ như nàng. Người Thanh bắt đầu rịn mồ hôi. Biết đâu nó thoát lần này nhưng nếu Thanh cứ tiếp tục lơ là việc giáo dục hoặc chiều chuộng buông

thả nó mãi thì những lần sau sẽ khó tránh được.

- Trèo cửa sổ? Ai dạy con thế Ti?

- Anh Cường cũng trèo nữa.

Lại thêm chuyện động trời. Thanh không dám la hoảng sợ nó ém nhem chuyện thằng Cường.

- Tại sao cửa chính không đi mà lại trèo cửa sổ?

- Anh ấy bảo trèo cửa sổ rồi phóng xuống đất giống như Tặc Giăng đu dây khoái hơn.

Cái thằng mới bây lớn đã đòi làm anh hùng, làm những gì khác thường. Phải đặt vấn đề này với Hải. Thanh thở hắt nhưng sự nặng nề vẫn còn đè trong lòng ngực.

- Và con cũng phóng như nó nhưng sao chân chưa gẫy?

- Con định cột dây ở cửa sổ rồi tuột xuống như trong ti vi...

Trẻ con khôn hơn mình tưởng, có điều khôn nhưng thiếu suy nghĩ chẳng khác gì loài khỉ trông thấy người nấu cơm cũng bắt chước đốt nhà.

- Con có biết những kẻ đào tường khoét gạch, những kẻ trèo cửa sổ hoặc lén cha mẹ trốn ra ngoài được xếp vào loại nào không Ti? Thanh nghiêm nét mặt.

- Con biết nhưng đôi khi có những chuyện cần phải dẫu khi biết chắc gia đình không đồng ý.

Con bé lý sự thì đâu phải còn nhỏ mà đã là người lớn. Thanh thở dài:

- Chuyện cần phải dẫu như chiếc đèn pin đi đêm và rủ mẹ trèo cửa sổ tối nay?

- Nếu mẹ không muốn bố biết.

Con bé dồn Thanh vào chân tường. Lẽ dĩ nhiên muốn dẫu Hải chỉ còn cách theo lời nó bày vẽ.

- Không thể được. Không thể dẫu bố được.

- Hay mẹ nói dối chở con đi chợ rồi mình theo đường vòng đậu xe ở lề cỏ lội bộ vào.

Cám ơn Trời Phật, từ lâu Thanh không biết gì về lũ con, về những công việc làm và sự liêu lĩnh quá quắt. Không vào hang cộp sao bắt được cộp con? Không đi sát chúng sao biết được những vụng trộm, mưu chước mà ngăn ngừa? Thanh dè con giận dữ:

- Mẹ không thích nói dối.

- Chẳng còn cách nào hơn cả nếu chúng ta không muốn con Xà Mâu chết.

Con bé biết hết, biết từ tính tình của mỗi người trong nhà. Biết Hải khó khăn, khó thuyết phục và rất khô khan tình cảm, biết Hải khát khe và sẽ đưa vào vòng kỷ luật nếu nhìn thấy những gì chương mắt. Nó biết Thanh lúc nào cũng thẳng thắn khước từ mọi đề nghị đi ngoài khuôn mẫu vì thế mà bấy lâu nay nó đã hành động một cách lén lút. Muốn tìm hiểu con cái hãy mở lòng ra, hãy bình đẳng và tôn trọng ý kiến của nó như đối với bạn. Nhưng Xà Mâu... Xà Mâu... Nó là con quái gì mà hành hạ thân xác con mình nắng cháy đen đúa như thế? Nó là hung thần ác quỷ gì mà ám ảnh con mình từng giờ từng phút? Bằng bất cứ mọi giá phải gặp cho bằng được con Xà Mâu rồi muốn ra sao thì ra, mặt Thanh bưng bưng:

- Tóm lại phải đi ngay tối nay?

Dè nén cơn giận Thanh chụp cái đèn pin nhưng tay vẫn run lên.

- Mẹ thoa thuốc không thôi muối mòng cắn chết.

Cầm chai thuốc muối thoa vào người mà Thanh chỉ muốn bật tiếng hét. Mọi chuyện đã có xếp đặt hẳn hoi, nếu tối nay Thanh không vào phòng có lẽ nó sẽ trốn ra ngoài một mình. Con nàng, một đứa bé mới mười ba tuổi...

oOo

Thanh không trèo cửa sổ mà hỏi Hải khi đi nhưng không nói rõ là đi đâu.

Cũng may Hải đang ngồi xem báo nên chỉ ừ hử cho qua. Ra tới đầu ngõ,

chưa tới nhà con Nancy, theo tay con bé chỉ, Thanh rẽ vào con đường nhỏ và đậu sát vào lề cỏ.

- Tới rồi nhưng mình phải đi sâu vào trong một chút nữa.

Theo sau bé Ti, gió sông lồng lộng thổi, mát và tinh khiết nhưng không đủ sức đánh tan được những lo sợ và tự ái vu vơ đang thoảng đến trong lòng Thanh. Có thể sự chỉ đường của con cho nàng cảm thấy mình yếu đuối bé bỏng không thua một đứa trẻ ngang ngửa với tuổi con mình. Trẻ con bên Mỹ được học đường luyện tập nên tự tin và can đảm có thừa. Chẳng nói đâu xa bất cứ trong những buổi hội họp, shopping, nhà thờ hoặc những chốn đông người chúng mạnh bạo ăn nói không thua người lớn, ngay cả đáng điệu cử chỉ và cách phục sức cũng thế. Ti sinh trưởng nơi xứ người, lại may mắn được trau luyện hai thứ tiếng, thừa hưởng nền văn hóa giữa Âu và Á nên rất khác người. Nó đi trước dẫn lối nhưng vẫn quay lại quét từng vệt sáng dài theo bước chân Thanh như thể trấn an. Hành động người lớn của con cho Thanh biết mình yếu kém về nhiều mặt, vẫn biết tre già măng mọc nhưng búp măng phát triển quá mạnh, nó làm thân tre tự động còm cõi với mặc cảm không đủ sức bảo bọc cho măng mà trái ngược lại.

- Gần tới rồi mẹ ơi. Con bé khích lệ vì sợ nàng chùn bước.

Thanh thở dài, theo con giống như đi vào cuộc phiêu lưu đại đột, nhất là để cho nó hướng dẫn mình. Nhưng nếu không có Thanh, nó sẽ đại đột hơn vì một mình mò mẫm trong đêm tối để đạt cho được mục đích. Sự mạnh dạn vừa thoáng nghĩ khi nãy chợt trở thành liều lĩnh, nàng gắt lên:

- Mẹ không ngờ con táo gan như vậy Ti à! Chung quanh đây rắn rết, bọ cạp...

- Đi ở cổng sau nhà mình phải xuyên qua cỏ mới sợ, còn chỗ này tuy xa hơn nhưng đường mòn mà mẹ. Hơn nữa rắn trong rừng mới độc, ở suối chỉ là rắn nước, rắn ráo. Con bé lại lý luận ngu xuẩn.

- Mẹ không thể tưởng tượng con Xà Mâu là con quái gì mà lại rúc ở bụi xó thế này.

Ngay khi xuống xe Thanh đã linh cảm con Xà Mâu chỉ là một con vật, con sóc, chồn hoặc mèo rừng.

- Mẹ ơi mau lên mẹ, con nghe tiếng nó rên.

Con bé thoát chạy về phía trước khiến vệt đèn quét ngang dọc như lưới nhện. Thanh tất tưởi chạy theo quên rằng đã bỏ đường cái một đoạn khá xa, nếu có sự gì bất trắc xảy đến chắc chắn trở tay không kịp.

- Con đại cái mang, Ti đứng lại về gọi bố ngay.

- Tới rồi mẹ ơi.

Con bé ngồi xụp hẳn xuống, ánh đèn chỉ còn là một vệt dài.

- Nó còn thở mẹ ơi...

Còn sống mới rên được, còn sống mới thở được, vậy là vừa rồi nó chạy lẹ chỉ vì sợ Thanh đổi ý, là vì biết trước bóng đêm sẽ làm nhụt bước chân nàng? Con bé biết trước tất cả... Thanh khựng lại đến một giây nhìn hình ảnh bé Ti ngồi xồm tay nâng đầu con vật chỉ to bằng bắp vế người lớn. Vệt đèn chiếu ngay mặt con chó khôn khổ làm mắt nó nhú lại, lớp ghèn ở hai khóe mắt nhòe nhoẹt nước.

- Nó khóc mẹ ơi. Tội nghiệp Xà Mâu quá hã Xà Mâu...

Thanh chết lặng trước hình ảnh thương tâm. Đúng như cái tên và còn hơn thế nữa vì người nó đầy ghẻ, những khoanh ghẻ khô bám chặt vào lớp da trụi lông từng bệt xoắn lấy nhau bốc mùi hôi nồng nặc. Con chó nằm nghiêng đưa cái bụng ềnh tướng lộ bốn cái núm vú đỏ hồng chứng tỏ sắp đến ngày sanh nở. Đau bụng đẻ là phải quặn lại, phải kêu rống lên vì cuộn cuộn chỗi đập của đám chó con, đằng này cái bụng nó cứng ngắc như bị trương sinh và hơi thở rất yếu tựa sắp sửa tắt hơi. Ngồi vội xuống quên cả ghê sợ, Thanh đỡ con vật bằng hai tay lật hẳn sang bên kia. Con chó khôn

ngoan nằm im không gằm gừ chống đối hoặc cũng có thể không còn chút sức lực nào. Dưới vết đèn mờ để lộ nguyên phần đùi sau bê bết máu khô, một vết thương chạy dài như vết chém nứt ra mảng thịt đã đen đặc hôi thối.

- Con ơi nó bị ai chém chạy lết được tới đây.

- Và nó có bầu?

- Cả hai thứ dồn lại nhưng một tuần rồi khó cứu.

Thanh để con chó trở lại như một chấp nhận bỏ cuộc.

- Sao mình không chở nó vào bệnh viện chó?

Bệnh viện chó... Bác sĩ thú y... con bé nói giọng ngọt lịm. Nó đâu biết vào đó là tốn cả vài trăm bạc, chữa cho một con chó hoang rồi lại thả nó chạy rông hoặc sở thú y sẽ chích cho nó chết sau khi sanh... Thanh rùng mình...

- Mẹ, cứu nó mẹ nhé!

Thanh không trả lời nhưng nhìn từng động tác của con mình. Ti ngồi bệt xuống cỏ, không chùi tay lau những vết bẩn như nàng mà tiếp tục thoa đều trên chiếc bụng căng phồng, tiếp tục ve vuốt cái đầu tròn trĩnh của con Xà Mâu như một người mẹ hiền chia sẻ sự đớn đau trước đứa con nằm chờ chết, như vị thầy thuốc nào nuốt đứt lòng vì phải bó tay trước con bệnh và như một bà tiên đang dùng tận lực quyền phép của mình vì không tin vào định mệnh. Thanh thấy thẹn cho mình đã không làm được như thế, đã không có những xúc động sâu xa, đã không có tình thương tối thiểu cho một con vật đang con hấp hối.

- Cứu nó cũng được... Thanh ngần ngừ... nhưng con sẽ làm gì với con chó này?

- Chữa xong mình mang về nuôi. Ti trả lời rất thản nhiên.

Nghĩ đến Hải và tính ghét chó của chồng, Thanh tìm cách thoái thác:

- Ngoài tiền thuốc men mình còn phải trả tiền chích ngừa và...

- Thích quá, mình sẽ có một đàn chó con.

Con bé ngắt ngay lời mẹ, reo lên như thể đã được chấp thuận. Nó lại dồn nàng vào ngõ bí.

- Mẹ sẽ xin bố mua cho con một con chó Nhật xinh xắn, sạch sẽ...

Con chó Nhật lông xù chẳng đáng bao nhiêu chỉ hai trăm bạc, Thanh vẫn thấy các bà bạn mỗi chiều dắt chó đi dạo. Nuôi chó đẹp để xinh xắn là thể hiện một phần tính nết và sự sạch sẽ kỹ lưỡng của người chủ. Không thích nhưng nàng vẫn có thể vì con mà chiều nhưng không thể là loại chó khôn khở.

- Con chỉ thích con Xà Mâu thôi.

Lại con Xà Mâu, con chó ghẻ, con chó tật nguyên dơ bẩn. Thanh nhăn mũi dọa con:

- Biết đâu nó sẽ bị què.

- Con vẫn thích nó.

- Với bộ lông rụng hết và ghẻ chóc đầy người?

- Đi khám bệnh, thoa thuốc là hết ngay.

Con bé bắt đầu ương bướng nhưng cái ương bướng có lý. Đặt trường hợp Thanh, nếu nàng có một đứa con tật nguyên thì tình yêu thương đâu phải vì thế mà thuyên giảm. Ti đã sẵn sóc, lo lắng cho con Xà Mâu cả tuần nay thì tình quyến luyến phải ập đầy và hy vọng hầu như đặt trọn vào đó. Lòng Thanh chùng hẳn xuống, cả tuần nay dù dấu diếm lên lút và đối trá với nàng nhưng nó đã làm một điều đúng. Ngoài tình thương dành cho con vật nó còn thể hiện được lương tâm của một thầy thuốc với con bệnh. Với mục đích tốt lành đó tại sao Thanh không khích lệ bằng một phần thưởng xứng đáng? Tại sao không mang con Xà Mâu đi khám bệnh và làm quà tặng cho nó để khuyến khích những việc làm bác ái kế tiếp? Tại sao không nuôi con Xà Mâu, một chứng tích để nàng nhớ lại những giây phút kinh hoàng dù trong trí tưởng tượng vừa qua và cũng để nhìn ra tầm mức quan trọng của mình,

của một người mẹ.

- Mẹ... Mẹ nhé...!

- ...

- Mẹ... Mẹ nhé...!

Thanh thấy lòng xốn xang. Ánh mắt nó tràn ngập hy vọng nhìn nàng và cũng chứa chan tình thương xót khi dừng lại thân thể con chó khốn khổ đang đau đớn rên rỉ trên cỏ. Giọng nàng đặc lại với đầy cảm xúc và hân hoan:

- Ủ!

Thanh lại thấy lòng chao động khi nghe tiếng con mình reo lớn, rộn ràng, tươi vui cùng tiếng gió đùa trên ngọn cỏ rì rào...

LỜI THOÁT

KIỆP TÂM

KIỆP TÂM

Mụ đàn bà to lớn phốp pháp như chiếc thùng phi đứng án ngữ trước mặt, phía sau một bầy con nít túa nhanh tựa đàn ong vỡ tổ đập vào những sọt trái cây hút chặt hương vị ngọt ngào. Trang nhón gót cổ nhìn qua bờ vai núng nính những thịt để bắt quả tang một đứa nào đó đang thi hành thủ đoạn nhưng mụ đã khôn khéo đưa người sang một bên. Mắt Trang lại bị che bởi cái đầu đen rối nùi.

- Lần sau bà đừng dẫn mấy cháu nhỏ đi theo, tôi không kiểm soát được.

- What? Bà nói cái gì? Nó là con tôi, không cho chúng đi theo thì cho ai?

Trang bước vội ra khỏi quầy sau khi rút chìa khóa máy tính tiền bỏ vào túi. Mụ đàn bà đằng hắng vội vàng. Lũ trẻ nghe mật mã ù lại dồn thành đống ngay phía sau lưng mụ, núp dưới đôi cánh tay xòe và cái mỏ nhọn của điều hâu mẹ đàn ác. Nghĩ rằng được che chở, chúng khoái chí cười hình hích, miệng vẫn còn lép nhép nhai.

- Bà thấy không, đứa nào cũng nhét đầy một miệng. Trang khó chịu.

- Cái gì trong miệng là thuộc về nó, bà không có quyền thắc mắc.

- Nhưng chúng ăn trái cây của tôi.

Mặt Trang đỏ bừng khi mắt liếc qua những sọt nho căng mọng vừa xếp lên kệ lờm chờm vài cuống khô, đưa tay chỉ mà thấy toàn thân mình run lên.

- Đó tôi nói có sai đâu.

- Chúng mày há miệng hết cho tao coi, không có thì chết với tao.

Mụ đàn bà chanh chua chửi con nhưng lại ám chỉ Trang trong khi lũ nhỏ vội vàng nuốt trứng để phi tang.

- Tôi không muốn bà dẫn chúng đến đây nữa, dứt khoát như thế!

- Tại sao? Bà sống nhờ khách hàng mà lại đuổi họ đi? Như vậy còn ra đây làm gì?

- Tôi không thể chấp nhận những loại khách như bà... Để cảnh sát đến bà đòi co với họ.

Trang nhắc ống điện thoại, phương pháp hữu hiệu nhất khi có ai làm phiền đến mình, quả nhiên mụ đàn bà sung ngay mặt và tru tréo:

- Tôi sẽ nói hết với cả xóm này bà không cần họ, rồi ai chết đói cho biết.

Mụ đàn bà khệnh khạng bước ra ngoài trước khi Trang quay số dẫn theo đám con trần trụi mỗi chiếc quần đùi vừa đi vừa nhảy cồm lên. Chúng nhe răng nhe lợi, có đứa thọc hai tay vào mồm kéo cho rộng ngoác ra dọa Trang và cũng để biểu dương chiến công hiển hách của kẻ vô công rồi nghề đi phá quấy hàng xóm. Chung quanh đây ai cũng ghét mụ. Ở các chợ, có nơi họ còn

gọi cảnh sát khi mù vừa dắt con vô tiệm. Chỉ mình Trang, tại ham ba cái đồng lời con con cố chiều khách hàng, cứ nghĩ họ sẽ phải tự trọng khi biết mọi người đề phòng, cứ nghĩ họ sẽ sửa đổi khi có người đối xử tử tế nhưng Trang đã lầm. Càng tử tế mù càng lờn mặt hoặc đó cũng là cái nghề sống độ nhật nên mù và đàn con luôn đáp trả bằng những ngón tay đâm sâu vào thúng đào cho chảy nhầy nhựa nước, bằng những ngón tay bấm hàng loạt trên lê, táo, mận, bằng những cái bóp tận lực vào nải chuối đang chín tới. Lần nào cũng vậy, họ đi khỏi là Trang cay đắng dồn mọi thứ hư hỏng mang về nhà. Con Trang chẳng đứa nào ăn của đó khi khám phá những chỗ lũng hoặc bấm dập mà Trang, con sáo già bắt đắc dĩ, tiếc của tiếc tiền có gọt đẽo, cắt xén thế nào để có thể bỏ chút ít vào miệng gọi là của mồi hôi nước mắt, gọi là để thưởng công sức mình sau một ngày dài làm việc...

- Bà có phải là chủ tiệm bán trái cây này? Người đàn ông ra vẻ khúm núm khi hỏi.

- Không, thưa ông, tôi chỉ là người làm công.

Với Trang, làm chủ gian hàng bán trái cây con con dựng bên lề đường bằng những cây chống, mái tôn thấp lè tè mà mùa hạ chỉ mỗi chiếc quạt phành phạch chạy thì có gì ngon lành hoặc vinh dự mà phải khoe ra. Hơn nữa mình làm công, dễ hòa đồng thân thiện với đám dân đen quanh đây vì cùng tầng lớp giai cấp với họ.

- Mày có biết là mày rất may mắn khi được làm ở đây không? Gã đàn ông đổi ngay thái độ và cách xưng hô, như tao, dân Mỹ chính tông mà cả đời xin việc chẳng ai cho...

Lại thêm một người bất mãn cuộc sống tìm chỗ xả uẩn ức nhưng khôn nổi Trang không phải là cái thùng rác.

- Ông nói thêm cũng vô ích vì tôi không thể giúp gì được cho ông.

Để mặc ông ta lải nhải, Trang tiếp tục lục soát những trái cây vừa mới bị lũ

trẻ đâm thủng.

- Mà có gì cho tao không? Vài củ khoai, vài trái chuối...

Rõ nghèo gặp cái eo, giá ông ta xin ngay từ đầu có lẽ Trang đã mở rộng tâm hồn, đàng này sau một hồi chửi bới, nguyên rửa khiến tai Trang no đầy nên lòng cũng đã khép lại.

- Tôi chỉ có thể cho ông những thứ này, thích thì lấy. Trang trao cả bịch trái cây cho ông ta.

- Tao không ăn mặn, già như tao đâu có răng mà nhai, còn trái lê ném chó, chó cũng chết.

Lão thọc tay vào bịch lôi từng trái chuối đưa lên cao ngấm nghĩa rồi trẻ môi:

- Chuối này chỉ cho khi. Tao không phải là khi...

Buổi sáng vừa mở cửa gặp hai khách hàng quái đản Trang không thể nín nhịn:

- Nếu muốn mọi thứ vừa ý thì ông cứ bỏ tiền ra là sẽ có tất cả.

- Có tiền là có tất cả... ha ha..., ông ta cười lớn, có tiền là có tất cả, mà nói đúng nhưng kẻ không tiền cũng vẫn có. Trẻ thì ăn cắp cướp giật, già như tao chạy không nổi thì ăn xin. Mà làm ở đây lâu rồi mà không hiểu lẽ lối, quy luật của chúng tao.

- Chẳng lẽ lối quy luật gì cả, Trang cầm ngay ống điện thoại lên, đây là ông xử ép chứ thực lòng tôi không muốn gọi cảnh sát.

- Tao làm gì mà mà gọi chúng? Thách đấy, thách cả họ hàng làng nước chúng mày, tao không ăn cắp, ăn trộm, tao...

- Nhưng ông làm phiền tôi...

Câu trả lời cứng cỏi khóa miệng ông ta ngay tức thời. Luật pháp bên Mỹ tuy dễ mà khó, cùng một hành động nhưng cố ý vẫn nặng hơn. Cùng trong đám đánh nhau nhưng tự vệ và tấn công lại khác. Trong nhà người ta dẫu bị nhạo báng hay khiêu khích mà xảy đến chuyện đổ máu là mình bị thiệt vì những

ông trạng cãi chỉ chờ dịp để làm đen thành trắng dễ dàng. Còn gã này, gã lái nhải trong tiệm Trang, cảnh sát đến chắc chắn lão sẽ phải bị đuổi đi, nếu kháng cự chiếc còng sắt không nề nang.

Người ta bảo có yêu nghề mới làm việc được, Trang không thích cái nghề vừa vất vả lại tùy thuộc rất nhiều vào thời tiết nhưng vẫn phải lăn xả vào kiếm sống. Tháng nắng, mọi thứ trái cây để vài ngày đã muốn hư nên phải bán đồ bán tháo hoặc phơi khô, hoặc làm mứt cho vào lọ bán sỉ ở mỗi chợ trời. Cuối thu, khí hậu khoảng năm mươi độ là chuối thâm đen dù chưa kịp chín. Ba tháng mùa đông đóng cửa nhưng vẫn phải trả tiền tiệm, mà tiệm ở xứ Mỹ đa số mua vào phải trên mười năm mới hết nợ. Thuyền lớn sóng lớn, Trang có cửa hàng nhỏ, quá nhỏ nên tiền nợ cũng nhỏ nhưng lợi tức thu vào chẳng được bao nhiêu chỉ đủ chi chế cho bốn mẹ con nếu cố gắng tằn tiện. Được cái các con nàng không đua đòi theo chúng bạn cho nên Trang vẫn tự hào với chính mình. Con mắt cha như nhà mắt nóc, dù các con Trang mắt bố nhưng vẫn còn có mẹ, cái nóc được đắp điểm, chấp nói bằng tình thương yêu thiết tha như một thứ keo mủ càng lúc càng dày, càng vững chắc mà không sợ gió mưa bão táp phá sập.

Hàng ngày Trang đi làm thì các con cũng đi học. Tối về bốn mẹ con quây quần bên mâm cơm, bên những câu chuyện ở trường học và trường đời nỏ dòn. Họ học lẫn của nhau, học chữ nghĩa văn chương, học những va chạm cuộc đời, học để biết cái hay cái dở, cái tốt cái xấu và học để so sánh tại sao nước mình vẫn mãi nghèo, chậm tiến dù người dân rất cần cù, chăm chỉ và nhiều sáng kiến.

- Mẹ ạ sao không tập đánh máy làm thư ký nhàn hơn.

Con Út mang xấp giấy nháp ra khoe. Mười một tuổi ở trường đã dầy đánh máy chữ, đánh computer trong khi Việt Nam mình làm gì có tiền mua những thứ ấy và nếu có cũng không dám cho các lớp tiểu học xử dụng, như vậy có

phải nước chậm tiến là vì thiếu tiền bạc và phương tiện?

- Làm thư ký ít tiền lắm, đưa lớn mười bảy tuổi lên tiếng, mẹ vào đại học bốn năm khi ra trường đầu tề lương tháng cũng trên hai ngàn.

Các con Trang sống ở xứ Mỹ gần bảy năm, lại đang tuổi ăn học nên nhìn đời bằng đôi mắt lạc quan là phải.

- Làm người ai lại chẳng muốn có kiến thức và cuộc sống sung sướng hở con nhưng ai sẽ nuôi mẹ ăn học và các con thì sao?

Mấy đứa nhỏ chột im lặng. Hình như chúng đang liên tưởng tới một số bạn, gia đình chỉ sống dựa vào tiền trợ cấp nên cũng chật vật và rất khó để theo đuổi việc học cho đến nơi đến chốn. Hoặc cũng có thể chúng đang thẩm thía câu nhất nghệ tinh, nhất thân vinh mà Trang vẫn nói hàng ngày, về người mẹ bán trái cây mơ ước có những đứa con thành danh, về Trần Minh khi xưa đóng khổ chuỗi đến trường. Các con Trang hơn hẳn họ, nhưng chỉ trên phương diện vật chất chứ cái danh chưa đạt được. Muốn thành danh phải thành người trước, muốn thành người phải là những trẻ ham học và là những đứa con ngoan ngoãn có hiếu với cha mẹ. Trang nhắc nhở mỗi ngày, như một chiếc máy đã rề, đã gần hết pin, như Trang mỗi ngày mỗi yếu, mỗi thêm tuổi và công việc kiếm sống càng lúc càng khó khăn hơn. Cũng may các con Trang không hổ thẹn vì có người mẹ quê mùa, khù khờ giữa xã hội bon chen, không mặc cảm với bạn bè về trình độ học thức của mẹ mình và rất may mắn chúng không phải ra tiệm bòn nhặt từng đồng, từng hào, ngóng khách hàng như trẻ ngóng mẹ về chợ để thấy rằng Trang đang cần phải phụ giúp cấp thời hơn là chờ đến khi chúng thành danh.

- Mam...

Trang giật mình quay lại, hình như ông khách đã đứng ở đó lâu lắm.

- Xin lỗi tôi hơi vô ý, ông cần mua loại nào thưa ông?

- Không thưa bà, bà cứ để tôi tự nhiên và tiếp tục làm việc. Gian hàng rộng

và bày biện đủ mọi mặt hàng trông trang nhã quá...

Trang xụ ngay nét mặt vì biết chắc chắn những người tán láo lếu không ngoài mục đích nhờ vả hoặc xin xỏ, càng tỏ ra ân cần sẵn hỏi thì càng sớm bị vướng vào cái vòng lừa đảo lớn lao. Bao nhiêu lần Trang đã bị cái lòng nhân to lớn hơn trí óc nên cứ mãi bị lừa, thật không còn gì bức dọc bằng lòng tốt của mình bị lợi dụng.

- Thưa bà, tôi ở tiểu bang xa tới bị cướp giật nên không còn phương tiện trở về, xin bà giúp cho chút tiền xăng.

Gì chứ bị cướp giật thì đành chịu vì không thể xét đoán họ qua bề ngoài.

Người lái chiếc Corvette vẫn có thể ngửa tay xin tiền ăn sáng. Kẻ mặc sang trọng cổ thắt cravatte vẫn có thể xin một quarter gọi điện thoại còn ông này trông tuy chưa đến nỗi nào nhưng không thể liệt vào loại ăn mày cò con dù có mỗi chiếc Pinto cũ rích. Trang móc trong túi ra hai đồng, một phần mười số tiền phải bỏ ống mỗi tuần để sắm sửa sách vở cho các con hàng năm.

- Ông đi xin mỗi nơi một chút. Của ít lòng nhiều, tôi chỉ có thể giúp ông được có thể!

- Cảm ơn bà. Đội ơn bà. Bà tử tế quá! Tôi nghĩ bà là người sung sướng được sinh ra trong một nước Nhật giàu có. Dân Nhật thật là tốt lành.

Đối với ông ta, có thể Trang là người rộng lượng nên chỉ nhìn vẻ cuống quýt khi cất tiền vào túi và lỗi cảm ơn vụng về, nếu không muốn nói là quá ngu xuẩn khi tặng bốc một người nước khác mà quên cái tự hào và phẩm cách của chính mình, Trang vẫn cảm thấy tự ái bị tổn thương trầm trọng nếu không giải thích sự hiểu lầm đó.

- Chỉ là tình người giúp đỡ lẫn nhau chứ tôi không có cao vọng đại diện người nước này giúp đỡ người nước khác. Hơn nữa sinh trưởng trong đất nước giàu có mà keo kiệt thì đâu bằng nghèo vật chất như đất nước Việt Nam chúng tôi nhưng lại có tấm lòng rộng lớn.

- What? Mày là Vietnamese? Ông ta đổi ngay thái độ tựa phờn ăn cháo đá bát, tị tị nạn nghèo khó chuyên ăn tiền trợ cấp xã hội?

Sự trở mặt của người đàn ông khác gì lửa đang cháy được chế thêm dầu, mặt Trang nóng bừng:

- Không ăn tiền trợ cấp sao được gọi là tị nạn? Có điều ông nghĩ thế nào khi ngửa tay xin tiền của một con tị nạn? Người như ông được xếp vào loại nào và những kẻ cũng lãnh welfare foodstamp dân của các ông thuộc loại nào? Người đàn ông quay hẳn mặt lại nhìn Trang, đôi mắt bệt ra như chiếc chổi chà quét một vòng từ đầu xuống đến chân, từ chân ngược lên đầu và cuối cùng dừng lại ngay chiếc cẳng cổ xương xẩu đầy những gân xanh, đôi bàn tay cũng nắm lại rồi thả ra như ước lượng có vừa tầm nếu muốn vịn ngược.

Trang cũng đảo để đứng lùi lại một chút, phía sau quầy hàng để có thể tấn công lẫn tự vệ, khí giới là con dao gọt trái cây, là chiếc búa đóng đinh, là cái điện thoại và nút báo động thẳng đến cảnh sát. Trong tích tắc cả hai cùng biết sự lợi hại của nhau cho nên chỉ còn biết đánh võ mồm.

- Nếu ông can đảm trả lại hai đồng tôi mới phục ông là người tự trọng...

Hai tay người đàn ông xỏ vào túi quần nhưng không phải lấy tiền ra mà dùng nó để nâng cao đôi vai, cổ tỏ ra ngang tàng, khí phách cùng với cái lườm thị oai:

- Tao không hiểu sao chúng mày không cút về nước mà sống bám ở đây?

- Nhờ sống bám nên ông mới có hai đồng.

Trang biết mình đang cãi nhau theo kiểu trẻ con, cãi chày cãi cối, cãi nhây cãi nhợ, cãi cho qua để chấm dứt câu chuyện lệ làng không gây thù oán nhưng người đàn ông cố tình chêm chọc, hình như để hả sự bức tức từ lâu đè nặng trong ý tưởng.

- Chúng mày qua đây ăn tiền trợ cấp nên đứa nào cũng có nhà có xe...

Không phải một mà đã rất nhiều lần Trang bị nghe những lời buộc tội quá

đáng mà nàng biết chắc chỉ phát xuất từ lòng ghen hờn, ích kỷ, thiếu suy xét hoặc từ mặc cảm mà ra vì đa số dân bản xứ sống cả đời cũng chỉ sắm nổi căn nhà hoặc tuổi già lang thang vất vưởng phải nằm trong viện dưỡng lão trong khi dân tị nạn qua đây mới mười bảy năm đã có kẻ trở thành triệu phú hoặc làm chủ các hãng xưởng lớn nhỏ trên toàn quốc. Số còn lại là công tư chức, bác sĩ, kỹ sư thì cũng có motel, condo, apartment hoặc tệ lắm cũng có vài căn nhà cho mượn, như vậy danh từ sống bám có phải chỉ là lời buộc tội tro trước? Trang cười mai mỉa:

- Thừa ông, dân các ông cũng ăn tiền trợ cấp sao nghèo vẫn cứ nghèo?
- Tao có ăn con gì thì cũng là tiền của ông cha tao, cũng là tiền của nước tao, còn chúng mày...
- Còn chúng tôi thì sao? Trang ngắt lời. Các ông sợ chiến tranh thì tôi cũng thế. Nhưng không phải tại vì chiến tranh mà chúng tôi có mặt nơi này. Nhìn lại hai mươi năm về trước...
- Tao chẳng nhìn tới nhìn lui gì cả chỉ cần chúng mày rút khỏi nơi đây. Hòa bình rồi đó, thông thương rồi đó, hãy rút xéo về quê hương nghèo khó của chúng mày...

Giọng người đàn ông đầy vẻ cố chấp cho nên dù Trang có lời cái hòa bình giả tạo, lời cái thông thương từ bọn con buôn ham lợi nhỏ làm hại muôn ngàn người ở các trại tị nạn ra phân trần cũng chỉ phí lời. Cũng như tranh luận tại sao quân đội Việt Nam Cộng Hoà phải bỏ chạy, tại sao dân Việt Nam lại có mặt trên đất nước này với người vô ý thức, với kẻ chữ i chữ tờ không biết, lịch sử nước mình không tường và ngay đến vấn đề Trung Đông nóng bỏng cũng mù tịt thì nói chi đến chính anh chính chị, có chẳng như nước đổ đầu vịt. Vì thế muốn quật ngã hẳn phải dùng ngay những thí dụ điển hình, Trang mím môi hạ từng nhát búa:

- Về Việt Nam rồi ai đóng thuế nuôi những người nghèo trong viện dưỡng

lão? Ai đóng thuế cho các ông các bà nằm ở nhà chỉ biết ăn rồi đẻ? Ai đóng thuế...

- Im đi, chúng mày là một lũ lừa lọc, ăn cướp, ăn chặn trên xương máu người khác.

- Ăn cướp ăn chặn như người đàn bà bán trái cây lam lũ đang đứng trước mặt ông với mười hai tiếng làm quần quật trong một ngày? Thưa ông đã đặt vấn đề thì nên đi sâu vào chi tiết, Trang hạ giọng xuống và lấy vẻ mặt bình thản, không nói đâu xa, năm 1976 thành phố Biloxi không có bóng dáng người Việt, mọi cơ sở làm seafood đông lạnh sắp sửa phải đóng cửa vì không kiếm được nhân công. Tôi không ám chỉ ai nhưng dân các ông sống sung sướng từ trong trứng nước bởi thế không làm vẫn có ăn vì đã có chương trình trợ cấp xã hội để nương dựa, bám vào. Gia đình càng đông con thì tiền trợ cấp càng cao nên đẻ cũng chính là đầu tư tiền bạc...

- Mày nói như "shit".

Không đề ý đến vẻ tức tối của ông ta, Trang cứ cất giọng đều đều:

- Trong tình thế kiệt quệ, các chủ hãng họp lại và một người đưa ra sáng kiến là mỗi buổi sáng lái xe lên New Orleans, thành phố ở tiểu bang kế cận, đón người tị nạn xuống làm vì nghe đồn người Việt không nề hà cực nhọc kể cả số lương thấp nhất. Mới qua tiếng Mỹ tiếng Tây không biết, được việc làm ai nấy ùn ùn rủ nhau khăn gói, cơm nước kéo nhau đi. Ông nhớ lại xem, cả một thành phố sắp chết mà chỉ có vài trăm người tị nạn làm cho nó sống lại thì những năm sau đó với số bốn ngàn dân chúng tôi tại sao không thể biến thành phố của các ông thành bộ mặt mới? Những căn nhà ọp ẹp quanh đây đã được sơn phết tu sửa. Những con đường bẩn thỉu đã xuất hiện đầy những chiếc xe mới. Tất cả những thứ họ kiếm được là nhờ đôi bàn tay, nhờ công sức. Thưa ông công sức và đôi bàn tay chứ tôi chưa nói đến những người biết tiếng địa phương và có đôi chút tính toán. Chỉ vài năm sau, những

người không đi học như chúng tôi dành dụm được một số tiền kha khá họ bung ra làm chủ apartment, chủ hãng xưởng, chủ tiệm, chủ tàu. Dù làm chủ nhưng không ông bà nào không lẫn xả vào làm. Vừa làm chủ vừa làm công thì làm sao không có của ăn của để? Ngay đến chủ tàu đánh cá như ông thấy cũng đi theo thợ thuyền lên đênh trên mặt biển nhặt cả đầu tôm, cạo từng con mực. Họ đánh ngày đánh đêm, tôm cá kéo lên loại nhỏ luộc phơi khô tại chỗ, loại lớn phân ra để riêng vào thùng đá, khi tàu cập bến, phần tươi bán cho hãng, phần khô các chủ chợ người Việt chờ sẵn lấy mới. Người đàn bà Việt chúng tôi ngoài tám tiếng ở xưởng tôm, thời gian còn lại gỡ ghẹ, búng đầu tôm cho các quán ăn kiếm thêm tiền vậy mà khi vừa về đến nhà đã vội lo cơm nước cho thật lẹ để còn ra vườn cào xới, bón phân hoặc hái rau bó lại đi bán. Họ bòn nhặt từng đồng từng cắc, chỗ ở dòn đống năm mười người trong một nhà, ăn uống chỉ vài ba lá rau, chén nước mắm là xong vậy thì đồng tiền dằn dụa đó là cướp giật hay ăn trộm?

Lời giải thích của Trang không làm ông ta dằn cơn bức tức mà trái lại còn hùng hổ thêm vì bị đụng chạm tự ái.

- Chúng mày qua đây làm xáo trộn kinh tế. Dân tao đang sung sướng không làm cũng có ăn, nhất là mấy thằng chủ tàu chỉ tà tà đi ra biển vài ngày là kéo đầy một tàu thế mà bây giờ nửa tháng cũng chưa vào. Chúng mày hốt hết kẻ cả con lớn lẫn con nhỏ. Chúng mày là thứ làm ăn phạm pháp.

- Bộ chính phủ Mỹ không có mắt chắc? Nếu phạm pháp đã bị tịch thu giã còn đâu nữa mà đánh với đám? Tiền rừng bạc biển, ai có sức thì làm, ai chịu khó thì được hưởng. Các ông muốn ngồi trên ăn tróc nhưng không muốn bỏ công thì cứ ôm bóng tàu. Các ông mất tàu cũng chỉ vì lười, chỉ vì không muốn xa vợ xa con, chưa bung giã đã muốn trở vô, còn chúng tôi... Mà thôi có nói nữa ông cũng không hiểu.

- Hiểu thế chó nào được. Chúng mày là quân ăn cướp, không ăn cướp sao

gần sáu chục phần trăm tàu đánh cá đều thuộc về người tị nạn?

Trang cảm thấy thương hại vì sự tức tối quá đáng của ông ta:

- Mùa tôm tàu lớn tàu nhỏ chúng tôi quần đầy trên biển, ngày cũng như đêm trong khi các ông còn ngủ, còn hưởng thụ. Chúng tôi làm tận lực, làm bất kể giờ giấc chỉ vì lo trả cho hết nợ, chỉ vì muốn rút ngắn sự vất vả để tiến thêm một bước khác khá hơn, có nghĩa là từ tàu nhỏ năm ba chục ngàn lên tàu sắt năm sáu trăm ngàn. Tàu càng lớn thì nợ càng nặng mà nợ càng nặng thì tiền lời càng nhiều và đóng thuế càng cao. Chúng tôi làm cho bản thân, gia đình và cũng để đóng thuế nuôi một số thành phần nghèo đói cũng như trí giới thức, ngân hàng, bảo hiểm các ông, để làm giàu cho đất nước các ông và cũng để chứng minh rằng chúng tôi, những người Việt đi tìm tự do dù ở đất nước nào cũng là một thứ cây sống đời, sống đẹp và sống tốt lành. Thưa ông, ở đời có làm có hưởng là lẽ đương nhiên...

Trang chưa dứt câu người đàn ông đã quay ngoắt ra khỏi cửa. Chiếc Pinto 78 được sự đồng tình của chủ rống to như có đầy mọi bực tức, uất hờn kể cả ganh ghét ra ngoài. Trang nhìn theo làn khói mịt mù lòng không khỏi áy náy vì đã quá lời nhưng đòn đau nhớ đời. Có người chỉ một cái cau mày cũng đã tự hiểu nhưng cũng có những người cần phải nói như đập vào mặt họ mới chịu mở rộng tâm mắt. Ở đời ai không làm mà có ăn?

- Mam...

Lần này thì Trang uất lên thật sự vì từ sáng đến giờ toàn bị nghe tiếng mam, mở cửa hàng chưa bán được một đồng một cắc mà chỉ thấy chửi nhau với cãi nhau, buôn bán như thế thì dẹp tiệm cho rồi. Trang không quay lại nhưng nghe bùng lên nổi cay đắng.

- Mam...

Cô bậm môi, tay bấu vào thành bàn cho nước mắt khỏi trào ra và cũng để dẫn sự hờn tủi với ý nghĩ kiếm được đồng bạc nơi xứ người chua chát khổ

sở như thế đó nhưng Trang vẫn phải quay đầu lại.

- Tôi cần năm thùng cam thật ngọt cho đám cưới tuần này cùng dưa leo, cà rốt, củ cải mỗi thứ thêm mười pounds...

Như được liều thuốc hồi sinh, Trang cười tươi với khách hàng bằng đôi mắt còn long lanh nước...

LỐI THOÁT

CHÓN CŨ

CHÓN CŨ

Được cởi dây neo, chiếc tam bản thôi giạt ùng ùng, quay ngược đầu nhìn kẻ đã trói buộc nó bấy lâu nay như thách thức rồi mới vươn mình theo chiều gió phăng phăng phóng ra sông lớn. Đám lục bình bị sóng đánh bầm dập tả toir nhưng vẫn phải giạt cả hai bên tránh né như tránh một loài trâu điên gặp ai cũng húc. Trên thuyền, mái chèo cũ kỹ nằm chống trơ bất cần định mệnh đưa đẩy trong khi đôi dép da tuy bé nhỏ nhưng lại phản ứng mãnh liệt, nó nhảy tung tung trên bục gỗ để rồi cuối cùng lao mình xuống lòng khoang sóng sánh những nước.

Dự ôm lấy mặt run rẩy. Cuộc đời nàng khác chi đôi dép định mệnh kia, dù chống cự tri nủ, dù luyến tiếc hơi hám người đã mang nó vào chân cũng không tài nào quay ngược được mũi thuyền. Con thuyền đã ra đi, nó mang trọn vẹn sự sống của người góa phụ ngoài ngũ tuần. Mẹ Dự đó. Từ đây bà

phải gánh trên lưng thêm một cái tang, cái tang cuối cùng và cũng đau đớn nhất trong đời vì không còn gì để bám víu, hy vọng và dựa dẫm. Cái chết của Dự và những mảnh thuyền vỡ nát dù trôi giạt về phương nào vẫn làm tấm thân còm cõi của bà xum xuống và rơi vào những ác mộng cô đơn ngày đêm triền miên. Quả là ác độc, kẻ tạo ra sự khốn khổ ấy lại chính là đứa con ruột thịt trong bụng bà nứt ra.

Dự bật tiếng khóc. Suốt ba tuần nay từ lúc biết mình có thai nàng đã bỏ học chết lặng hàng giờ ngoài bờ sông. Giòng sông hiền hòa bấy lâu vẫn ưu ái đón nhận những ăn năn sám hối nhưng lại thả nổi nỗi lo lắng lên trên không sao tản mát đi được. Nó như vũng nước ao tù, như bùn lầy lắng đọng, chất chồng muện phiền và chất chồng mãi. Nếu không có cơn bão lớn chắc chắn không bao giờ đánh bật được những căn bã ngàn năm và nếu không có một động lực khủng khiếp thúc đẩy chắc chắn không thể dứt rời Dự ra khỏi tình thương yêu ruột thịt. Mỗi ngày nhìn dòng sông âm thầm nhẫn nại, lòng Dự lại cuộn cuộn sôi sục. Dự không thể bó tay sống lì ở đây với cái bào thai càng ngày càng lớn, không thể thản nhiên trước dư luận nguyên rủa và càng không thể mỗi ngày ra vô nhìn mẹ bị nỗi đau cắn xé, chịu chung sự nhục nhã của con mình. Nàng chờ và chờ mãi một ngọn gió thần, một tình trí để dừng tìm đến cái chết tuy biết rằng chết là hết, là ngủ yên, là thoát nợ đời nhưng người ở lại làm sao chống trả với dư luận nguyên rủa khinh miệt? Dự đã hoàn toàn tuyệt vọng khi Mẫu nhất quyết khước từ trọng trách làm cha.

- Mình còn trẻ quá mà, cưới nhau chỉ vội rồi mai một cũng ly dị.

Dự kinh hãi mở tròn mắt nhìn gã thanh niên đầu tiên đi vào đời mình và để lại vết nhục. Cưới rồi ly dị? Hôn nhân đâu phải như ghi danh chọn một môn học, không thích thì bỏ.

- Thì mình sống với nhau luôn chứ tại sao lại ly dị?

Mẫu không nhìn để biết rằng Dự rất quyết liệt trong khi trả lời.

- Tớ không muốn bị ràng buộc. Tạm thời cứ coi nhau như bạn rồi sau này tính.

Ôi tên Mỹ da vàng mũi tẹt chưa gì đã học đòi tự do, phải bỏ trách nhiệm do chính mình tạo ra. Dự mãi nuốt cay đắng nên ghen lời đối đáp. Sung sướng ngất ngây thì cả hai cùng hưởng mà bây giờ đau khổ để một người phải mang. Không. Không phải một mình Dự mà trong đó còn có cả bà mẹ già.

- Nhưng còn mẹ em làm sao chấp nhận được đứa con chữa hoang?

Dự tưởng rằng lòng sẽ nhẹ đi vì nói được những uẩn khúc tích trữ không ngờ lại càng hoảng sợ hơn khi hàng đêm vẫn phải một mình đối diện với nỗi lo lắng mỗi lúc mỗi lớn. Gió ơi... Gió ơi... Dự ngồi chờ gió ở bờ sông ngày qua ngày cho vơi nỗi tuyệt vọng cùng cực. Chờ gió nhưng gió tới nàng sẽ làm gì hay cũng chỉ lặng lẽ ngồi nhìn chiếc tam bản cũ kỹ cột chặt ở bến đậu đã ba năm nhào lộn vật vờ? Từ khi người anh trai chèo thuyền chết đuối, chiếc tam bản là hình ảnh chết chóc nhưng lại gần gũi mật thiết nhất. Mẹ nàng giữ lại như nhìn sự hiện hữu của con mình nhưng cũng là một ngấm ngầm đe dọa nếu Dự ngu dại bước chân lên đó. Gió đến, chiếc tam bản sẽ như con trâu điên cột chặt vào gốc cây. Sợi dây tuy không dài nhưng đủ để nó có thể vung vẩy, giãy giụa, nhào lộn và bằng mọi cách cố thoát khỏi sự trói buộc. Chính Dự không ngờ hình ảnh chiếc tam bản mộc mạc lại nuôi dưỡng ý tưởng gớm ghê và bây giờ ngọn gió Andrew sau khi san bằng Miami thành bình địa lại sắp sửa đến đây. Hurricane nào chẳng mang đến hoang tàn đổ nát nhưng mọi thứ đổ nát trong cuộc sống vật chất còn có thể kiến tạo, xây dựng, hàn gắn mà tình cảm thì trái lại rất khó khăn. Dự biết trận bão lần này sẽ mang đến cho mẹ nàng một sự mất mát khủng khiếp không có gì bù đắp. Hai đứa con cùng chết trên chiếc tam bản và giòng sông

tưởng là hiền hòa nhưng vẫn từ từ nuốt xác người. Nghĩ đến mẹ, hai hàng nước mắt Dự cứ thế chảy xuống. Dự sắp mất mẹ, sắp phải rời xa tổ ấm, sắp phải mang đôi cánh giả khi con chim non còn quá yếu đuối, chưa đủ lông đủ cánh bay bổng giữa trời. Dự đã không đủ sức lo được cho mình nói gì đến đứa con trong bụng.

- Đi lẹ đi còn luyện tiếc gì nữa.

Dự để mặc gã thanh niên kéo đi như phó thác cả cuộc đời mình cho hắn.

Hắn, học lớp mười hai hơn Dự một tuổi mặt còn búng ra sữa, da dẻ còn căng phồng trắng mịn nhưng đầu óc đã có những tinh ranh của người lớn, biết lừa lọc xảo trá và biết luôn cả phải bỏ trách nhiệm. Hắn, gã thanh niên chưa thực thụ trưởng thành mà Dự sẽ phải nương tựa, nhờ vả, tin cậy như một người cha, người chồng.

- Khóc làm gì. Đi rồi mai một cũng bỏ về chứ có chết thật đâu.

Dự bàng hoàng. Nếu chết thực có lẽ mẹ nàng khỏi phải thêm một lần sống nhục và nếu chết thật có lẽ Dự khỏi băn khoăn khi biết mình đang làm một chuyện kinh thiên động địa, vừa đại dột vừa liều lĩnh.

- Lẹ lên để hàng xóm bắt chọt ra bắt gắp là hỏng cả.

Dự quay lại nhìn căn nhà thân yêu lần cuối cùng. Căn nhà nhỏ bé tro trọi nằm giữa những ngôi biệt thự hai ba tầng. Cuộc sống đơn giản của hai mẹ con nàng xưa nay là hình ảnh tương phản rõ rệt nhưng cái hạnh phúc âm cúng thì hòa đồng như mọi người. Chung quanh ai cũng nghĩ Dự là đứa con ngoan ngoãn và hiếu thảo, ngoài giờ học quanh quẩn ở nhà dù mẹ nàng làm ca nhì và bà chỉ có mặt sau mười hai giờ đêm. Sáng sớm khi Dự sửa soạn đón xe bus đến trường thì mẹ nàng vẫn còn say sưa ngủ. Mẹ con không thường xuyên giáp mặt nhau nhưng tình yêu thương vẫn ắp đầy được thể hiện qua công việc hàng ngày, qua những bữa cơm chu đáo và sự cố gắng học hành thể mà chỉ mới hơn ba tháng nay. Mới ba tháng từ ngày Dự quen

và tìm cách đưa gã về nhà thì sự vắng mặt của bà chính là động lực giúp Dự đi đến sự hư hỏng mau chóng.

- Mau lên, mình còn phải vượt hết ngọn đồi này mới tới chỗ đậu xe.

Cả hai len lỏi đi vào ngõ tắt cắt ngang khu rừng. Ngôi nhà mái đỏ lùi lại sau lưng, chìm sâu dưới lòng thung lũng cho đến khi chỉ còn là một chấm nhỏ và khuất hẳn dưới đám cỏ dại vượt khỏi đầu người. Gió bắt đầu đổi chiều, từng luồng mạnh quất vào hàng cây cao, những cành mục thì nhau rơi rớt như cổ tình tri nứ sự ra đi. Dự đưa hai tay che đầu và cảm thấy chóng mặt, cơn buồn nôn chợt tới đột ngột.

- Đi đại cho rồi còn ói nữa gì nữa.

Dự gập người dựa vào gốc cây mưa thốc mưa tháo dù suốt buổi trưa không ăn miếng gì trong bụng.

- Trời ơi đúng là cái thân tội, phải đến mười lăm phút nữa mới tới nơi. Điều này bị mưa là khôn khổ khôn nạn.

Dự nhìn gã nhân tình như nhìn kẻ xa lạ, chưa nhờ vả nhau ngày nào mà tưởng đã là gánh nặng trăm năm. Nàng úp mặt vào thân cây giọng nghẹn đặc:

- Chắc em không đi nữa đâu.

- Tùy à! Đi hay ở thế nào cũng được.

Dự cố cắn chặt môi nuốt trọn tủi nhục:

- Biết có ngày này em đã chẳng...

- Trời ơi giờ này mà còn hờn trách. Bộ lỗi một mình tớ sao? Chính đảng ấy cũng thuận lòng mà.

Đúng, chính vì thuận lòng nên chuyện ăn nằm đâu phải một hai lần, giờ bị lãnh hậu quả là lẽ đương nhiên, Dự đưa đôi mắt mệt mỏi nhìn hấn:

- Em có cảm tưởng không đủ sức vượt qua.

- Sao cũng được. Lũ con gái làng chẳng ông ọ quá, đòi đi cho được rồi bây

giờ...

Mày nghe hấn nói chưa hả Dự? Ói mửa vì thai nghén gọi là ông ẹo. Sợ hãi vì cuộc phiêu lưu quá đại dột là lằng nhằng rắc rối. Người đàn ông như thế sao có thể gọi là chồng. Kẻ yếu hèn chối bỏ trách nhiệm sao mày lại đặt kỳ vọng? Biết thế nhưng đã phóng lao có mấy ai không phải theo lao? Người lỡ cỡi lên lưng cọp đâu thể trèo xuống cho nó cắn? Miệng đời, dư luận, nó là bản án nặng nề cho những kẻ đi khuya về tắt như mày. Gái ngoan, gái hiền. Ói danh từ hoa mỹ. Nó chỉ là bộ lông óng ả chụp lên thân thể loài chồn cáo tanh hôi. Về nhu mì hiền lành của mày xưa nay chỉ là đội lớp, chỉ là trá hình trong khi nguyên thủy chính mày cũng muốn học đòi văn minh hưởng thụ. Xưa nay mày đã tự làm thì lần này cũng tự quyết định, đi hay ở, chết hay sống cũng phải do mày, không ai có thể quyết định tương lai cuộc đời của kẻ khác và chính hấn cũng có rủi ro mày trốn đi đâu mà phải hờn trách. Dự đứng bật dậy, con mệt mỏi tan biến đằng nào.

- Em không thể ở đây để cho mẹ mang nhục. Dù thế nào cũng phải theo anh.

- Tớ nói rồi, ở đó gần sa mạc khô lắm đấy.

- Dì anh ở được thì em cũng ở được.

Dự không còn sự lựa chọn vì trước mặt chỉ duy nhất một con đường..

oOo

Mặt trời đã khuất hẳn sau dãy núi dài nhưng sức sáng vẫn bị ép dội ngược lên cao. Cụm mây gần nhất được tiếp nhận trọn vẹn sự phản chiếu rực lên từng mảng cam vàng óng ả như vảy cá nối tiếp theo nhau mang đầy hình thù kỳ dị chậm rãi vận mình như một sinh vật sống dưới mặt đất. Cả một ngày oi ả nóng bức nên chiều đến gió vẫn đứng lặng mặc cho lũ mối với đôi cánh mỏng lướt tròn từng đàn như những đám khói đen di động xuôi ngược lạ kỳ.

Cảnh hoàng hôn ở sa mạc luôn buồn thảm có thể vì con đường độc nhất vào giờ đó rất ít xe qua lại. Thỉnh thoảng mới có một chiếc vệt qua với làn khói ào ạt và tiếng động cơ ầm ạch tựa tiếng kêu thê lương của con trâu già phải cố kéo cho xong thửa ruộng trước khi trời xẩm tối. Quốc lộ mười chạy ngang sa mạc Arizona ngoằn ngoèo giống con rắn khổng lồ bò sâu vào lòng đá nhưng nửa thân trên bị rặng núi vắt ngang. Núi cao, đen thẫm nằm sừng sững giữa trời hỗ trợ thêm vẻ tĩnh mịch hoang vu cho những ai lỡ bị hư xe phải dừng lại thế mà cách đó khoảng ba mươi dặm, từ đường cái đi sâu thêm hai dặm nữa, trên khu đất khá cao xuất hiện một ngôi nhà nhỏ nằm lơ lửng giữa những bụi hoa xương rồng trắng cao vút. Thoáng nhìn ai cũng phải mang cảm giác ớn lạnh vì trông y hệt ngôi nhà mồ.

Dự không ngờ một vùng đất khô cằn nắng cháy lại có người chọn để ở và đã ba năm qua bà ta vẫn sống tuy môi tất hằn nụ cười. Nàng nhớ hôm đầu tiên, cách đây ba tuần, thoát bước vào nhà, đầu sau cuộc hành trình hơn hai mươi bốn tiếng Dự vẫn không cảm thấy mệt mỏi mà trái lại đầu óc căng ra. Nàng ngồi bất động nhìn người đàn bà lạ với tiếng dì quen thuộc thốt ra từ miệng gã nhân tình.

- Bố mày giờ ra sao hả thằng kia?

- Thì vẫn vậy. Hắn trả lời miễn cưỡng và nhát gừng, miệng không buồn há.

- Rau nào sâu nấy chẳng chạy đi đâu được. Còn con này thế nào với mày?

Sao không dẫn về nhà mà lại mang của nợ đến đây? Chúng mày mới bấy lớn mà đã bày đặt đi hoang, có mang theo tiền bạc gì không?

Dự giật mình. Đi hoang. Lần đầu tiên nàng bị gán ghép danh từ gớm ghê nhưng lại thấm thía và chua xót làm sao. Chỉ những kẻ hư hỏng, muốn tự do phóng túng, muốn vượt khỏi khuôn khổ nề nếp gia đình mới bỏ trốn lang thang. Chỉ những kẻ sa cơ lỡ bước, bị chữa hoang, bị tình phụ mới trốn chui

trốn nhui. Kẻ đi hoang là kẻ đầu trộm đuôi cướp, không nhà không cửa sống ngoài vòng luật pháp và đi đến đâu người ta đều sợ tai vạ không dám chứa chấp. Kẻ đi hoang cũng là một hành khất gián tiếp hoặc dùng sự liều lĩnh để có tiền sống qua ngày. Cũng may Dự chưa đến nỗi mặt dạn mày dày ăn cắp tư trang tiền bạc của mẹ dù biết rằng đã làm một cuộc giả chết thì phải đóng cho trọn vẹn vai trò. Dự nhìn sững gã nhân tình bí câu trả lời đang đưa tay lên đầu gãi xồn xột, những vảy gàu trắng đục được dịp tróc ra dính đầy trên tóc.

- Lúc nào dì cũng nghĩ đến tiền bạc.

- Thằng này nói lạ, không có tiền lấy cứt ăn à! Giòng họ nhà mình đúng là bị trời quả báo chỉ nuôi toàn thứ cô hồn dịch vật.

- Ai bắt dì nuôi trọn đời mà chưa chi đã than. Tụi cháu ở đây vài bữa chờ gia đình hai bên giảm bớt phần nộ rồi mới dám về thú tội.

Dự biết đó chỉ là câu môi chài vì mục đích để nàng ở luôn đây cho đến khi sanh nở hẳn đã nói từ lúc còn ở nhà. Người đàn bà nheo đôi mắt hí cho nhỏ thêm để chỉ nhìn thẳng vào khuôn mặt đều cáng của thằng cháu ruột.

- Tử tế thế hả cháu? Nếu mày giống tí tẹo bên ngoại thì đúng là con này tu từ kiếp trước.

Chẳng cần nghe bà nói Dự cũng liệt gia đình nội ngoại của hẳn vào hạng nào rồi. Dự không muốn nhìn người đàn bà khô đét nhưng câu chuyện liên quan đến mình và những giằng co mặc cả của hai bên khiến mắt nàng mãi đứng tròn chụm gọn hình ảnh người không xứng đáng để nhìn. Ngoài cái dáng còm cõi, bà còn có khuôn mặt sát xương và đôi mắt trắng dã chìm sâu làm gồ đôi lông mày đã quá cao chứng tỏ vừa bạc, vừa ác lại vừa sát phu, sát tử. Trái ngược với thân hình cao lênh khênh, giọng bà khàn, kéo cưa trong cổ họng nghe tận cùng một mối.

- Ở mấy ngày cũng chẳng có gì mà ăn. Mày xem tao chỉ nuôi vài ba con vịt

lấy trứng thề mà vì không đủ ăn nên bữa để bữa không.

- Thôi đi ơi, ai còn lạ cái miệng di hay than. Xứ sở này mà nói chuyện đôi chẳng ai tin...

Dựa theo lời hắt, Dự đưa mắt nhìn quanh. Giữa nhà chông trơ mỗi bộ sa lông đã sờn rách còn ngổn ngang mền gối chưa gấp gọn. Từ bộ bàn ăn Dự đang ngồi và xích vào tận bên trong, qua vách gỗ có cửa ra vào là phòng ngủ. Xéo qua phải một chút, gian bếp treo lủng lẳng vài cái nồi móp méo, một rổ chén chỉ trơ vài chiếc. Nghèo, nhà bà ta nghèo thật, có lẽ nghèo nhất nước Mỹ.

- Lâu nay chú có về không đi?

- Nó về vì đói ăn, vì xe chết dọc đường, vì bị cảnh sát lòng bố chứ có thèm khát gì tao.

Nhìn người đàn bà, Dự không thể đoán tuổi tác, trình độ hoặc xếp thứ hạng cho bà. Nếu nói là vợ thì khó có thể tìm được người đàn ông tương xứng cho đủ đôi, còn để làm nhân tình thì càng không thể vì thân hình gầy đét khó gây được xúc cảm hoặc tạo mảy may rung động.

- Cho chúng mày ở đây vài bữa rồi phải dẫn nhau đi. Tao chẳng hơi đâu chứa thứ dĩ có chữa, rắc rối lằng nhằng và khỏi chuyện trông bản mặt lắm. Hình như sự im lặng chịu đựng của Dự khiến người đàn bà càng lúc càng trở nên lộ bịch. Nếu bà ta không liếc xéo có lẽ Dự vẫn cố giữ vẻ bình thản, tảng lờ như không nghe thấy, đằng này cái liếc như dao sắc cắt đôi cổ con gà, mặt Dự tái theo không còn chút máu, cả thân người run lẩy bẩy và các tế bào tê liệt ngáp ngoái chỉ chừa mỗi đôi mắt bi thương pha lẫn oán hận. Dĩ có chữa. Còn lời miệt thị khinh bỉ nào nặng nề hơn vậy mà Dự vẫn cố phải cắn răng nuốt nhục nhả chỉ vì đang cần sự giúp đỡ.

- Cô ấy là con nhà đảng hoàng. Gã nhân tình bênh vực.

- Đảng hoàng mà chưa cưới đã vác một bụng. Đảng hoàng mà lang chạ với

giòng họ đã đực. Tao bảo thật, bà quay sang Dự, phá thai đi rồi kiếm thằng khác làm lại cuộc đời chứ ở với thằng này chẳng sợ mũi gì đâu. Mà cứ trông gương tao thì biết.

Có lẽ hình ảnh Dự rũ rượi chẳng khác con gà mắc toi nên bà chẳng cần che dấu cái thực trạng mình đang sống. Chính ra ở tuổi này người ta đã có con cháu đầy đàn, anh chị em ra vô thăm hỏi còn bà chỉ thui thủi một mình, sống chẳng ai hay mà chết cũng không người biết. Đã vậy ông chồng hờ như bà vừa kẻ thỉnh thoảng về thăm chỉ biết bòn đẽo, rĩa rúc, hèn chi bà chẳng nặng lời miệt thị. Con người ta gay gắt chỉ trích đều có lý do và nguyên do nào cũng là trốn chạy sự thật. Họ không dám nhìn lại kẻ đang mang quá khứ của mình hoặc cũng có thể dùng những khe khát kết án nặng nề cho lương tâm đỡ cắn rứt, đỡ mang mặc cảm tội lỗi đè nặng trong lòng đã quá lâu. Biết đâu ngày xưa bà cũng có những lầm lỗi, nhục nhã và biết đâu cũng chính bà đã đang tâm bóp chết những đứa con còn nằm trong bụng. Hèn gì bà cần cỗi khác người. Hùm dữ đâu nở ăn thịt con thể mà bà lại xúi Dự làm chuyện độc ác.

- Ở đây chợ búa xa lắm, đi một lần ăn cả hai tuần hoặc một tháng. Nghỉ một lát cho khỏe rồi hai đứa lái xe mua cho tao tất cả mọi thứ cần xài cho cả ba.

Người đàn bà khô đét chấm dứt câu chuyện như thể tránh nghe những lắng nhằng xin xỏ bằng cách đứng lên và bước nhanh về phòng. Dự nhìn theo cái bóng cao lênh khênh khốn khổ ấy với cõi lòng tan nát. Tương lai mà và đứa con sẽ ra sao nếu sống với gã nhân tình chẳng ra hồn và người di không có tình cảm? Con người không tình cảm nào chắc đã có lòng nhân mà ban phát? Người sống cô độc gần sa mạc khác gì loài xương rồng không cần nước, tự nó, nó vẫn sống với gai góc bao bọc nhưng Dự không phải là xương

rồng, cũng không phải là người đã khô đét căn cỗi nhất là hiện tại trong nàng đang chồi thêm một mầm sống.

- Hay là mình kiếm chỗ khác ở nhờ đi Mẫu.

- Cầu mong được ở đây là nhất rồi, sống xa xôi như vậy không ai dòm ngó thì không bao giờ bị lộ.

- Anh nhìn ra ngoài mà xem, cả một rừng xương rồng trải rộng ngàn dặm.

Hoa của nó như những ngọn cờ phủ màu tang trắng. Em sợ lắm Mẫu ơi.

- Đúng là khủng, đói khát không sợ, sợ cờ tang.

- Nhưng sự sợ hãi sẽ ảnh hưởng đến đứa con trong bụng...

Dự cố nói, dù bị hấn nghĩ là năn nỉ van xin cũng chẳng sao.

- Ở đây thiếu thốn đủ mọi thứ. Khí hậu lại nóng nực ngay đến con vật còn sống không nổi...

- Vậy chứ dì của tớ không phải là người hả?

- Em muốn nói tại sao mình không chọn nơi khác khá hơn?

- Nơi khác có ai để nương nhờ? Rồi lấy gì mà sống? Tiền đâu thuê nhà, ăn uống...?

Hấn nói và nói nhiều lắm nhưng toàn những lời vô tình bạc bẽo nên đã đẩy hồn Dự đi xa, vượt qua cả dãy núi nằm chắn ngang trước mặt để tưởng như thấy mẹ mình giờ này đang cạn khô nước mắt. Suốt cuộc hành trình Dự luôn lắng tai nghe radio nói về trận bão, nó không xoáy thẳng vào Biloxi mà vòng xéo sang New Orleans, cách đó hơn một trăm dặm. Tuy nhiên những vùng lân cận bị ảnh hưởng khá nặng và nơi mẹ nàng trú ngụ mưa rền cho đến hết tuần. Mưa to gió lớn, chiếc tam bản và đôi dép da sũng nước... Dự nhìn ra khoảng trống mơ hồ như thấy mẹ mình đang thất thểu gào thét đi tìm xác con. Tình thương mẹ làm mất Dự mờ đi và nỗi cô đơn ủa đến.

- Em sợ ở đây quá, buồn rũ người ra.

Buồn thật, buổi trưa trời nắng gắt, ánh nắng xen kẽ giữa những đám mây

loang lổ rơi xuống triền núi như da của loại bò vàng đốm. Mây cao, màu núi đậm hơn nhưng ngay vùng mây thấp nhất lại đen xậm. Nhìn xa dãy núi loang lổ từng khoanh chỗ lợt chỗ đậm như đàn bò khổng lồ, không phải vài chục mà cả trăm con đang nằm gục chết.

- Mẫu ơi cả đồng bò nằm chết chồng lên nhau mà chết thì con người làm sao sống nổi.

Không có tiếng trả lời. Dự quay lại. Hắn đã biến mất từ lúc nào... ngay hôm đầu tiên...

oOo

- Nó đi mà không nói gì với mày hết sao?

- Thừa không...

Suốt hai tuần lễ sống ở đây không ngày nào người đàn bà không hỏi Dự câu đó. Bà hỏi đi hỏi lại như một cái máy dù mãi phải nghe duy nhất một câu trả lời.

- Thằng khốn nạn vậy là nó bỏ mày rồi. Ai đời cháu ăn ốc bắt con dì già khốn khổ này phải đổ vỏ.

Dự cúi gằm mặt không dám hó hé đến một câu. Cả hai tuần nay bà nổi cơn điên vì của nợ phải mang.

- Mèo vào nhà thì khó, chó vào nhà thì sang. Mày không phải mèo cũng chẳng là chó. Là chó mèo tao đập chết ăn thịt còn mày... Trời ơi là Trời... Kiếp trước tao đã làm gì...

- Thừa dì con chỉ xin ở thêm một hai ngày chờ anh ấy trở lại.

- Ai dì cháu với chúng mày? Người đàn bà trừng mắt thị oai.

Dự không dám nói thêm dù trong lòng rất bức dọc. Gọi dì không được gọi bà cũng chẳng xong.

- Bà? Tao là bà đã chẳng ở xó xỉnh này. Mới tí tuổi bà đặt mánh khoé xóc óc.

- Thừa cô...

- Con đi, dầu tao có động cốn cũng không thể gọi là cô ở cái tuổi này.

Những đay nghiền chỉ trích vô lý thường xảy ra trong bữa cơm mà cơm nước ngon lành gì cho cam, ngày nào cũng có mỗi miếng bắp cải luộc và vài khoai tây nướng, cũng có bữa vài con cá khô đã hết mùi vì để quá lâu. Cơm Dụ nuốt không vào, không ăn thì đói vì ngoài ngày hai bữa chẳng thêm một thứ gì có thể nhét vào miệng. Bà đã nghèo nàn tình thương còn thêm keo kiệt về ăn uống.

- Nay, nếu nó không đến thì mày cũng phải dọn đi chứ hả?

Dọn đi? Đi đâu khi xe cộ không có tiền bạc cũng không?

- Hay vào thành phố kiếm việc làm hoặc cùng lắm cũng phải đi mà xin tiền trợ cấp xã hội chứ rúc ở đây làm gì?

Cực chẳng đã Dụ phải kể tình trạng của mình và giàn cảnh giả chết để mẹ nàng bớt nhục.

- Đứa nào xúi mày làm chuyện đại dột như thế! Nhục hay không thì mẹ mày cũng còn sờ sờ đây có hao mòn hoặc tốn các bạc nào. Bây giờ báo chí loan tin, tên tuổi, địa chỉ cùng số căn cước của mày nằm chình ình trong hồ sơ mật tích thì đi đến đâu cũng bị lộ và mẹ mày sẽ biết trước tiên. Con ạ, có khôn ngoan và liều một chút thì tìm giấy tờ giả mà xài còn không phải sống ngoài lề xã hội mà thôi. Chỉ có dân trộm cắp điếm và nhà tù mới có thể dung túng mày chứ tao thì không.

Người đàn bà dẫn mạnh đôi đũa xuống mặt bàn sau khi lừa hết chén cơm vào miệng rồi vội vã đứng lên. Dụ cúi gằm mặt cố nuốt từng hột cơm đắng ngắt trong cổ họng. Ôi còn cái nhục nào bằng nhục chữa hoang, còn cái ê

chê nào bằng cảnh ăn nhờ ở đậu khi không một đồng xu dính túi, khi tình cảm bị vứt bỏ và khi bị tên sở Khanh buông rơi. Có đau có nhục mới thấy rằng để trở thành con người tốt lành toàn vẹn thật là khó. Có sống lang thang vất vưởng mới thấy rằng chỉ có gia đình mới là tổ ấm, là nơi trú ngụ, che mưa nắng. Như bây giờ ngay đến căn nhà tồi tàn tưởng không ai dám ở cũng không muốn chứa nàng. Dự có cảm tưởng mình luôn thừa thãi, vô dụng mặc dù từ khi về đây sân trước sân sau gọn gàng sạch sẽ hơn. Mảnh vườn bên hông rộng bằng hai manh chiếu trồng vài luống lang căn cỗi, vài bụi xả xác xơ hôm nào đã bắt đầu chồi thêm lá. Những hạt giống cũng đang nảy mầm dưới lớp đất xốp. Nắng, nắng cháy da bỏng cổ nhưng buổi sáng, bên cái giếng sâu Dự vẫn ra sức làm việc. Nàng muốn hòa nhập trong cuộc sống, thay người đàn bà cáng đáng mọi chuyện. Gà vịt đã đẻ ngày một vì Dự chịu khó đào giun bắt dế. Chuồng ngựa cũng được quét dọn sạch sẽ và bốn con ngựa đua lúc nào cũng phê phỡn với thùng nước uống tràn đầy. Người ta lắm tiền mướn bà nuôi ngựa. Chủ giàu có thì con vật được sung sướng với thức ăn tươi tắn. Nhiều khi nhìn đàn ngựa, Dự tủi thân nhưng không dám ghen cho số kiếp của mình. Ngựa được chăm sóc kỹ lưỡng, được thương yêu vuốt ve vì nó làm ra tiền, vì nó mang vinh quang, chiến thắng trong những trận đua về cho chủ. Còn Dự, nàng chỉ là một ký sinh trùng ăn bám, ngay đến việc ở đợ để chỉ đòi lấy hai bữa cơm cũng còn khó lòng nói chi đến được thương yêu giúp đỡ. Dự trông ngóng và cầu xin cho cuộc sống thay đổi, cho Mẫu trở lại nhưng gần hai tuần trôi qua mà hấn vẫn bất tàm.

- Vậy là thằng khốn đánh con bài tầu. Mày lo mà dọn đi thôi.

Người đàn bà nhắc nhở Dự như cổ tình đập chiếc dùi vào màng trống dù biết rằng nó đã rách toi tả. Âm thanh lùng bùng xoáy vào lỗ nhĩ nhói lên từng cơn nên mỗi lần thấy mặt bà là Dự tìm cách lẩn đi chỗ khác. Trong nhà có hai người mà ít khi giáp mặt nhau, kẻ trong phòng người bên ngoài, kẻ dưới

bếp người ra sân sau. Dự sợ phải đối diện với bà vì câu hỏi tuy được lập đi lập lại cả trăm lần nhưng câu trả lời phải nói theo ý bà muốn. Phải làm sao bây giờ? Năn nỉ bà lái xe thả xuống phố cách đây hơn trăm dặm để lang thang ăn mày hay đứng ngoài đường ngoắc tay quá giang những chiếc xe chạy ngang rồi lại ăn nhờ ở đậu hoặc làm bất cứ công việc gì sống lây lất cho qua ngày tháng? Phiêu lưu và đại dột quá, còn đại dột hơn việc đẩy chiếc tam bản cho nó trôi ra ngoài sông lớn. Không, dù thế nào đi chăng nữa cũng phải chờ Mẫu. Chắc chắn hẳn sẽ trở lại, đâu không còn tình cũng phải còn lương tâm con người. Mẫu không thể bỏ Dự trong lúc bụng mang dạ chửa và khốn khổ như thế này. Dự luôn hy vọng vì hy vọng là mầm sống của con người nhưng ngày rồi lại ngày qua, nắng vẫn gay gắt và những lời đay nghiến của người đàn bà vẫn xoáy vào óc:

- Con đi, mày dẫu hai chục của tao ở đâu?

Người đàn bà đã giở quẻ. Bà tạo chuyện mất tiền rồi vu không để đuổi Dự đi.

- Mày không trả lời tao hả con ranh. Tao hỏi mày dẫu tiền ở đâu?

Hôm đến Dự chỉ mang mỗi túi xách nhỏ, cả gia tài cộng lại không đáng giá trăm bạc, còn thua chiếc nhẫn đeo ở tay đã đưa cho bà ngay hôm ấy.

- Con đâu biết chỗ cất tiền mà lấy.

Dự cố bậm môi trả lời nhẩn nhục vì nàng nghĩ sẽ phải sống nhờ ít nhất cũng một hai tuần nữa.

- Nhà này có quân ăn cắp nên tao không cất mà phải dẫu. Mày không trả hai chục thì ông giằn cái xác thối tha của mày cho nát be nát bét.

Dự vẫn chưa có thái độ chống đối dù trong ánh mắt đã thoáng chút khinh miệt. Hình như bà chỉ sống ở nơi đồng khô cỏ cháy nên không biết pháp luật Mỹ như thế nào.

- Con đã nói là con không lấy.

- Thứ ăn cấp còn nỏ mồm. Cút xéo khỏi đây ngay, nhà tao không chứa quân ăn cắp.

Cây muốn lặng mà gió chẳng muốn ngừng, đã đến nước này thì đũa quẻ cụt cũng phải vùng chạy, kẻ cầm điếu cũng phải gào lên, Dự dần từng tiếng một:

- Hai chục bạc đáng là bao để bị mang tiếng ăn cắp?

- Bởi vậy tao mới dùng tiếng ăn cắp chứ nhiều hơn nữa đã gọi ăn trộm, ăn cướp. Giống đĩ một đồng nó cũng nằm ngửa lên, ăn cắp thấy một đồng nó cũng vồ lấy. Một đồng danh dự mày biết to như thế nào không? Nó bằng cái tròn của mày. Thứ ăn cắp còn đòi phẩm giá, thứ đĩ còn đòi tiết hạnh. Phẩm giá tiết hạnh của mày đã cho trai từ hồi còn bé tí. Đồ thứ gái hư gái thói còn bày đặt.

Người Dự run lên, cơn giận mỗi lúc một tăng vọt không như hôm đầu mới đến, nó biến cái nhìn quật ngược của Dự thành những lưỡi dao bồ cau, sắc và mỏng dính đâm tới tấp vào mặt người đàn bà.

- Bà không phải mẹ tôi mà nói giọng thầy đời. Muốn chỉ trích người khác hãy nhìn lại mình, nếu là người tốt lành đã chẳng chui rúc ở cái xó xinh này.

Người đàn bà cũng đánh trả quyết liệt, tia mắt là những vệt vôi cay nồng lạnh ngắt, nó xông xáo quệt vào ngay con đĩa Dự chuyên hút máu và ăn đồ thừa nhà bà. Con đĩa Dự lần này phải co quắp đau đớn vì không còn chỗ bám. Con người độc ác ít khi nghĩ đến quyền lợi hơn thiệt, hình như ngoài sự ích kỷ ghen tuông ngấm ngấm bà còn sợ trách nhiệm và những phí tổn nặng nề khi Dự sanh đẻ.

- Con đi con, cuốn gói cút khỏi nhà này ngay lập tức.

- Bà khỏi đuổi tôi cũng đi, ở gì được với con người tàn nhẫn vô lương tâm.

- Ha ha, người đàn bà cười giọng đều cáng, vậy mà lại có đũa muốn chui rúc theo tao. Tao mà là mẹ mày thì một là bầm mày thành tương còn hai là chết lăn quay vì nhục nhã.

- Tôi cảm bà nói đưng đến mẹ tôi. Bà là người tồi. Giọng họ bà là thứ tồi... tồi... tồi... Mặt Dự tái xanh, cả thân hình đứng vệt dậy.

- Đồ nỡm con. Cút khỏi đây tao không muốn thấy cái bản mặt hôi thối của mày.

Dự không chịu nổi những lời chửi bới quá nặng nề, cũng chẳng đủ bình tĩnh gom góp quần áo dù chỉ có vài cái. Phải đi ngay bây giờ để thoát khỏi giọng cười khinh bỉ tàn nhẫn, bằng bất cứ mọi giá phải lánh xa mù đàn bà ghê tởm xấu xa kia.

- Mấy người là quân ăn cướp. Thằng cháu ăn cướp thân xác lại còn đẩy sang cho bà dì nuốt cả chiếc nhẫn của mẹ tôi.

Chiếc nhẫn, vật vô giá đã tạo sự tiếc nuối in sâu trong óc Dự từ khi đến đây bây giờ bỗng chốc hiện ra rõ rệt đẩy cái miệng Dự nói trôi chảy. Dự không hiểu tại sao mình lại chuyển sang thể tấn công dù rất yếu ớt vì biết chắc chẳng đời nào bà vút trả lại chiếc nhẫn.

- Mày có ngon đi thừa cảnh sát chứ đứng ở đây càng nói càng thôi mồm. Tóm lại mày phải cút khỏi nơi đây lập tức. Đi đi đi... Giọng người đàn bà hùng hổ đuổi theo.

- Xí cô hồn cho bà đó nhưng trời không bao giờ tha kẻ gian ác.

Vừa nói Dự vừa cầm đầu cầm cổ chạy bay ra ngoài, chân xụi trên lớp đất xốp tung đầy bụi đỏ. Nhục còn hơn con chó ăn cứt. Con chó dẫu ăn cứt vẫn còn no bụng nhưng Dự, mày được gì ngoài những phút giây rung động ngắn ngủi? Khôn ba năm đại một giờ, Dự không đại một giờ mà có cả sáu mươi ngày để nghiền ngẫm. Phải trả giá cho việc làm của mình. Phải trả cho nó một cái giá...

Con đường đất vừa dốc vừa ngoằn ngoèo đi mãi không hết, Dự rẽ lên đồi chọn gốc xương rồng to nhất ngồi nghỉ ở đó. Nắng đã tắt hẳn nhưng từ lòng đất hơi nóng vẫn ngùn ngụt bốc lên khiến Dự luôn tay quạt mồ hôi chảy tong

tong trên trán. Ngồi ở đây có thể thấy tất cả mọi hướng nhất là xéo về phía trong nơi có căn nhà như loài quỷ ám với đôi mắt người đàn bà ác độc trấn án ngay đầu ngõ. Đôi mắt trắng dã không chút tình người mà Dự, kẻ hành khát đang cơn khốn cùng cần chỗ nương tựa đã bị chủ nhà xua đuổi. Chiếc gậy từ miệng bà ta phóng ra đập tới tấp vào tâm não Dự còn thảm thê hơn thân thể bị bầm dập. Không thể nán lại đâu một giờ, một phút nhưng đi đâu bây giờ? Câu hỏi luôn nằm trong đầu Dự từ khi Mẫu biến mất. Dự chần chừ ở lại chờ Mẫu với hy vọng trong ngàn lẻ một nỗi tuyệt vọng và dần biết rằng hẳn chẳng ra gì, như mảnh gỗ mục nát phải bám giữa giòng, sống được một ngày là biết một ngày, nhưng biết được một ngày là hy vọng con nàng sống thêm một ngày dù sống không ra hồn sống. Mẫu là loại người tàn nhẫn, rõ ràng thế vì những ngày sống ở đây Dự đã nghiệm ra rằng nếu vút nàng vào đồng rác hoặc ném vào xó xỉnh nào đó mà không bị làm phiền có lẽ Mẫu đã chẳng từ. Chuyện chờ Mẫu chỉ là chuyện đôi ăn vụng túng làm liều trong lúc cấp thời chờ ngày sanh đẻ chứ chấp nhận hẳn làm chồng có lẽ không bao giờ. Mỗi ngày ra vô đối diện với người đàn bà, Dự lại học thêm bài học đời và bây giờ là bài học cuối cùng, cay đắng chua xót nhất. Nước Mỹ bao la rộng lớn và giàu có là thế nhưng hiện tại Dự không có chỗ để nương thân nếu cố tình che dấu tông tích...

Dự thần thờ nhìn bãi sa mạc rộng mênh mông. Trời đang chập choạng tối nhưng từ xa thỉnh thoảng vẫn có những cơn lốc mang theo bụi đỏ bốc lên cao, cao mãi và di động theo hình tròn ốc như tên phù thủy đang phù phép cho làn khói hồng bay ra khỏi chiếc lọ thần. Dự là làn khói mỏng manh nhưng may mắn không do bàn tay phù thủy điều khiển nên vẫn còn có thể tự quyết định đời mình, nhất là tương lai con nàng không thể để vùi dập ở mảnh đất khô cằn thiếu hẳn tình người. Nó khó vươn lên và sống mạnh nếu

không có những khuyến khích cùng liên hệ máu mủ họ hàng thì Dự, nàng cũng không thể tự vươn nếu vứt bỏ những ràng buộc bẩm sinh. Tại sao lại cắt đứt niềm sống của mẹ nàng trong khi chính đứa bé trong bụng là nguyên do thúc đẩy để Dự vươn sống? Nếu Dự sống nhục được vì con thì tại sao mẹ nàng lại không thể sống nhục vì Dự? Trở về thôi, dù thế nào cũng phải trở về, về để xin sự thứ tha và về để gây dựng lại từ đầu.

Nóng khát, mệt mỏi và đói cùng một lúc kéo về, Dự thêm bữa cơm no và đặt mình xuống chiếc giường nệm êm ái ở nhà thuở nào ngủ một giấc thật dài, để mơ tưởng mẹ mình với thân thể còm cõi đang rón rén ngồi xuống lén đưa tay kéo những sợi tóc mai dính bết mồ hôi trên trán. Sự xúc động làm Dự bật khóc thành tiếng. Không có gì quý báu và cao cả bằng tình mẹ thương con. Không có gì ấm êm tha thiết và tác dụng sâu đậm bằng những lời trách mắng chân thành. Con biết mẹ nhục nhã với mọi người nhưng tin rằng tình mẫu tử sẽ vượt hẳn lên trên, như con bây giờ, tinh thần lẫn thể xác đều bầm dập nhưng bằng hết khả năng vẫn phải giữ cho được mầm sống trong bụng. Không có một sức mạnh và quyền lực nào có thể lấy nó ra khỏi tay của con thì cũng chẳng có một áp lực nào bắt con ra khỏi tình thương yêu của mẹ.

Ý tưởng trở về lại chợt thoáng qua và những réo gọi thiêng liêng làm Dự lo buồn vật vờ. Trở về. Liệu nàng đủ can đảm quỳ dưới chân mẹ thú tội và chấp nhận hình phạt không? Dẫu biết rằng nước mắt chảy xuôi chứ không bao giờ chảy ngược; người mẹ luôn khóc vì thương nhớ, vì lo lắng và mong muốn sao cho con mình có hạnh phúc sung sướng, sẵn sàng giang rộng đôi tay đón đứa con hoang đàng trở lại nhưng liệu mẹ nàng có đủ sức sống dài lâu với sự nhục nhã? Liệu mẹ nàng có bình thản trước dư luận để đón nhận kẻ chết vừa sống lại, một đứa con từ bùn đất nhơ nhuốc bò lết về xin tình thương và sự

giúp đỡ hay lòng mãi quặn đau và bệnh hoạn vì những đêm dài âu sầu mất ngủ? Dự biết và biết rất rõ con người ta không thể sống đẹp khi không có tình thương yêu. Dự yêu gia đình, yêu mẹ, yêu chốn cũ thì chuyện trở về là lẽ đương nhiên. Nhưng về với miệng đời mai mỉa rằng chẳng thà chết vinh còn hơn sống nhục thì về làm gì?

Sự sống giằng bừa, dính chùm vào Dự cùng với nhục nhã bừa vầy tứ phía quanh đi quẩn lại cũng vẫn một câu hỏi có nên về không? Sự trở về của nàng sẽ cứu tình được ba mẹ con trong thoáng chốc nhưng bù lại, tất cả phải trả cho cảnh đoàn tụ một cái giá bằng bia miệng cười cay độc. Về hay không? Về để nghe dư luận nhạo cười hay trốn chui trốn nhủi ở một xó xỉnh nào đó cho hết cuộc đời với đứa con rơi rớt không cha? Nghĩ đến con Dự lại thấy lòng thương mẹ tràn trề và càng quyết phải vùng lên ngoi khỏi vũng bùn. Dư luận dẫu khắc nghiệt cách mấy cũng không thể mãi lên án một khi kẻ cắp đã hoàn lương. Vượt được chặng đường khổ nhục để bảo vệ sự sống của con thì tại sao Dự không can đảm quay đầu trở lại để cho mẹ biết là con của mẹ vẫn còn sống và muốn làm lại cuộc đời. Phải quay trở về. Dù thế nào cũng phải trở về...

Dự đứng lên thất thểu tiến ra con lộ chính. Sa mạc vắng lặng như một bãi tha ma, thỉnh thoảng hai đốm vàng từ ngọn đèn xe trời đến rồi lại vút đi và tắt ngấm để lại nỗi lo sợ cứ thế chồng chất lên nhau. Một chiếc hai chiếc rồi ba chiếc... Dự vẫn không đủ can đảm đưa tay ra vẫy xe quá giang dù lòng đã nhất quyết. Sự hổ thẹn lương tâm to lớn hơn nàng nghĩ. Lòng thương nhớ mẹ cũng bị đánh át mà thay vào đó hình ảnh vật vã quất máng và đôi mắt nghiêm khắc của mẹ khi hay tin Dự đã làm chuyện điếm nhục tổ tiên. Làm sao bây giờ? Dự ngần ngừ nửa muốn bước nửa muốn trở lui dù biết rằng cả

hai đều rất khó thực hiện.

Bóng đêm mỗi lúc một dày đặc, vang vọng chung quanh cơn trùng rả rích khóc than làm lòng Dự thêm bồi hồi thương cảm. Phải quyết định ngay bây giờ. Phải quyết định cuộc đời mình. Dự thờ dãi nhắm mắt liều tay vẫy khi một chiếc nữa vụt qua. May mắn, theo trớn nó chạy thêm một quãng ngắn rồi mới quay đầu lại được.

- Sao giờ này còn lang thang ở đây? Cô có cần tôi giúp đỡ gì không?

Bà Mỹ già thấy Dự có vẻ hiền lành nên quay kiếng xe thò hẳn đầu ra ngoài.

- Lên xe đi rồi hãy nói chuyện, ở đây nguy hiểm lắm cô không biết sao?

Như đứa cháu ngoan ngoãn trước lời dỗ dành của bà ngoại, Dự mở cửa lên xe rồi chột khóc oà lên. Hình như từ lâu lắm rồi hôm nay Dự mới được nghe tiếng khóc của mình, khóc vì ăn năn và khóc vì tủi nhục dày vò. Bà Mỹ già như cảm thông với nỗi khổ của Dự nên một lúc lâu khi tiếng khóc dứt hẳn mới từ tốn hỏi:

- Cô muốn về đâu bây giờ?

- Thưa bà, cho con đến sở cảnh sát nào gần nhất.

Dự đã đi đúng đường, đến sở cảnh sát nhờ họ giúp đỡ phương tiện để trở về chốn cũ...

LỐI THOÁT

MÂY VÀ NẮNG

MÂY VÀ NẮNG

Điện thoại vang lên giữa đêm khuya, nhất là đang giấc ngủ say, nghe như tiếng còi xe cứu thương, lạnh lạnh xoáy buốt màng óc. Tim Lê đập liên hồi, cả thân thể tê cứng theo tiếng reo thôi thúc kế tiếp. Xoay nghiêng người nhìn vào bốn con số đỏ đang nhảy múa trên mặt đồng hồ, cố gắng lắm nàng mới nhận định được là mới hơn mười một giờ khuya. Lê bò vội dậy chân tay luống cuống y như những lần cảnh sát gọi đến nhà vào lúc một, hai giờ sáng, giờ của những chú đạo chích đi ăn đêm. Mỗi lần như thế tiệm nàng mất một số tiền khá lớn, nào tiền hàng hóa bị trộm, nào tiền sửa chữa sơn phết vá đắp, thay ống khóa. Dù đã trang bị hệ thống báo động tối tân nhưng bằng lối vào chuyên nghiệp, đục tường, gỡ máy lạnh, ống lò sưởi, bọn trộm vẫn ung dung ra vào một cách dễ dàng một khi đã muốn. Tay Lê run lên lúc áp phone vào tai.

- Dạ má con ngủ rồi. Bác cần nhắn gì không?

Bên đầu kia yên lặng đến một giây trước khi buông tiếng không khô khan cùng với tiếng cạch để cúp. Lê không thể đoán được ai và sao lại gọi giờ này nhưng có điều không phải là tin tức về trộm cướp là mừng rồi.

Lê nằm trở lại kéo mền ngang ngực với hy vọng sẽ dễ dàng tìm lại giấc

ngủ... Nhưng giấc ngủ không đến dù khí trời tinh khiết và mát lạnh như những ngày đầu xuân ở Đà Lạt. Thoảng theo hơi gió, mùi hoa hồng ngọt ngào len vào khe hở của khung cửa sổ khiến lòng nàng lịm đi trong thoáng giây xúc cảm, nổi xúc cảm từ một kỷ niệm đã cố tìm quên. Khó ngủ, Lê trở người nằm nghiêng. Qua khung cửa, ánh trăng dịu ngọt rắc đều một màu vàng mơ xuống từng phiến lá chuối mỏng tròng bên hông nhà trông loang loáng nước. Xa hơn, trăng tắm vàng trên ngàn lá, cỏ cây trông buồn man mác càng gieo vào lòng Lê những khắc khoải vô hình. Đã lâu rồi, hình như hơn tháng nay thì phải, Lê không còn thơ thẩn ở vườn sau vào những đêm trăng sáng, tay nâng từng cánh hoa ướm sương đưa lên môi... Lê rùng mình, nụ hôn nồng nàn hôm nào vẫn còn vương quện đâu đây... ngất ngây... đam mê và cũng chưa xót không kém. Tình yêu đầu đời thì dấu ở tuổi nào nó cũng vẫn e ấp dễ thương như thời mới lớn. Trái tim Lê đã có những rung động tuyệt vời mà không thể diễn tả đủ qua đôi mắt ngây dại, qua cử chỉ vụng về, qua những lời ấp úng ngu ngơ.

Trước mặt Nguyễn, nàng luôn là một đứa con nít. Lê hiểu thế và biết chắc chắn rằng dù với tuổi đời, với cuộc sống lăn lộn, từng trải thì kinh nghiệm tình nàng yêu Nguyễn chỉ chập chững, ngô nghê như đứa trẻ. Sở dĩ Lê nhấn mạnh tình nàng yêu Nguyễn vì trước đó đã có nhiều mối tình đi qua và để trong lòng Lê những chán ngẫm của lọc lừa, giả trá. Đó không phải kinh nghiệm tình yêu mà là kinh nghiệm cuộc đời. Đời con người được tình và tiền trộn lẫn để thăng hoa cho cuộc sống. Lê lao đầu vào với đôi lúc tưởng mình đã yêu, đã được yêu, đã phụ bạc và ngược lại. Kinh nghiệm lọc lừa không phải Lê không có, có nhiều là đằng khác, chỉ vì Lê có sắc, có tiền, có cơ sở thương mại và yếu tố mạnh mẽ nhất để mọi người đàn ông nhào đến tán tỉnh là tuy Lê đã có chồng nhưng còn kẹt lại Việt Nam.

Ở Mỹ, đàn ông khôn ngoan đều sợ các cô gái chưa chồng vì lỡ quen là sẽ bị đeo dính như keo. Vương vào đàn bà góa cũng khổ vì ba bảy hăm một ngày lại dặt nhau đến tòa làm hôn thú chôn cuộc đời bằng án lệnh mà ông nào cũng biết rằng cảnh vợ chửa chồng tôi đang lan tràn mạnh mẽ. Những người như Lê làm sao dám đề nghị, đòi hỏi, cưới xin khi chồng còn sống sờ sờ và làm sao dám hủy bỏ hôn thú khi còn con cái, giòng họ? Do đó dù Lê có một dạ trung trinh cũng bị vướng vào những chiếc bẫy mền mại, óng ả giăng bốn phương tám hướng. Mười một năm nơi xứ người, biết bao nhiêu lời tán tỉnh, biết bao nhiêu mật ngọt thiết tha, vượt được chỗ này nhưng lại vướng phải chỗ kia cho nên Lê đã mua kinh nghiệm cuộc đời bằng những cay đắng và nghi ngờ. Trong lòng Lê chất chứa đầy những mâu thuẫn mà không hiểu sao khi vừa gặp Nguyễn, nàng đã thấy rung động. Sự rung động không phải vì Nguyễn có nhiều nét lôi cuốn, tài hoa, ăn nói nhũn nhặn dịu dàng hoặc đôi mắt buồn mơ, u uẩn và cũng không phải vì Nguyễn là một nhà thơ nổi tiếng mà chỉ vì...

... Chỉ vì ngoài sự thánh thiện nhân từ qua đôi mắt, ngoài sự minh mẫn tinh anh qua vầng trán rộng, Nguyễn còn có khoe miệng cười là cả một vùng trời xanh tuyệt đẹp đã che hết những khuyết điểm trên thân thể. Đối diện với chàng, một nhà thơ lỗi lạc, một nét thơ linh động và ý thơ ngời sáng, hùng hồn dãi về quê hương dẫu yêu, một ý chí cương quyết quật cường, Lê thấy đầu óc quay cuồng để rồi lòng chùng xuống thật thấp mặc cho con tim bóp nghẹn. Là người yêu thơ và đã từng sáng tác thơ, Lê biết thơ chính là người nhưng...

- Cô ngồi xuống ghế đi.

- Vâng.

Mất hết thần sắc, Lê ngồi xuống như một cái máy.

- Ngạc nhiên quá hả cô Lê?

Nụ cười đầm đạm vẫn không rời trên môi, kéo Lê theo với những bước chân dập dềnh phiêu lãng.

- Tôi đã đọc xong tập thơ của cô. Khá lắm!

Giọng nói ấm và trầm như những lời ru ngủ, như những tiếng thì thầm mật ngọt.

- Đường xa có lẽ mệt mỏi, cô dùng nước chanh tươi nhé!

Mắt Lê mở tròn và chết sững khi Nguyễn kéo chiếc xe lăn lại gần mình.

- Không.

Giật mình vì tiếng hét vang lên hoảng hốt, Nguyễn bất động đến vài giây khi thấy mặt Lê trắng xanh, đôi mắt như bị những màn mây ảm đạm che phủ.

Tại sao lại thế này?

- Cô...cô...

Bây giờ thì họ đã nhìn thẳng mặt nhau không tránh né, rất lâu và thật lâu, vùng nước trong xanh của mùa thu đã có những chao động buốt giá.

- Bất ngờ quá phải không cô?

- Vâng, bất ngờ quá!

Lê không hiểu mình đang nghĩ gì và đang nói gì, chỉ biết rằng tự nhiên thấy như quá gần gũi với Nguyễn.

- Khi nào cô trở về bên ấy?

Lê giật mình ấp úng:

- Khi nào...? Tôi cũng không biết.

- Tại sao lại không biết?

- À không, có lẽ ngay bây giờ hoặc có thể tháng sau.

- Tại sao vậy? Từ chỗ cô lên đây chỉ có hai tiếng thôi mà!

Tự dừng cả hai xoay quanh chuyện lâm cảm. Chiếc xe lăn để ở góc tường đã làm câu chuyện trở nên mất bình thường vì khi đến thăm Nguyễn, Lê không

hề có một ẩn ý nào khác ngoài sự tò mò muốn biết về cuộc sống của một bạn thơ. Nhất là nàng chỉ định ghé ngang sau khi đi shopping. Nào ngờ...

- Cô trẻ hơn trong hình.

- Cám ơn anh.

- Nhìn cô tôi không nghĩ thơ và người là một nữa. Trong thơ u uất nào nề bao nhiêu thì bên ngoài cô lại tươi trẻ và xinh xắn bấy nhiêu.

Lời Nguyễn tuy êm ả nhưng lại lúng búng bên tai Lê bằng sáo ngữ và kiểu cách, nó đã làm cho nàng lấy lại sự tỉnh táo.

- Anh học ở đâu những sáo ngữ đó vậy?

Nguyễn cười dựa lưng vào ghế thông thả mời thuốc:

- Có phiến cô không?

- Sáo ngữ thì có nhưng thuốc thì không.

Nguyễn bật cười ha hả, tiếng cười dòn dã, hồn nhiên như đứa trẻ:

- Lần đầu tiên khen phái đẹp lại bị đả kích cho là sáo ngữ. Hình như cô thích người ta nói dối?

Ôi cái anh chàng này... Nếu đừng có chiếc xe kia...Nếu đừng... Đầu Lê lắc mạnh như cổ xua đuổi ý tưởng ma quái đang ám ảnh.

- Cô hơi khác những người thường.

- Vâng, cũng có thể.

- Cô như những giọt sương mỏng chỉ thấy trên cánh lá vào lúc đêm về, nắng lên, giọt sương tan biến.

- Vâng.

- Giọt sương chỉ nhìn thấy mà không dám sờ mó vì sợ nó vỡ.

Qua khói thuốc Nguyễn nhìn nàng chăm chú, đôi mắt không còn trong sáng hồn nhiên mà đã thoáng những nét phiến muộn. Con người thật của anh đó sao? Lê tự hỏi với linh cảm thật bén nhạy và buột miệng:

- Thơ anh hay lắm! Nửa hồn quê nửa hồn nước, nửa tình yêu nhẹ nhàng nửa nóng bỏng đấu tranh. Tôi cứ nghĩ thơ anh thật toàn vẹn nếu không có ngày hôm nay.

- Như thế là thế nào? Có phải còn dấu điểm nhiều thứ lắm phải không cô? Tôi chỉ nói về những cái hay cái đẹp, những ước vọng cao quý, những rục rờ tương lai của nhân loại mà không hề đá động đến cuộc sống hiện tại của riêng cá nhân tôi?

Mặt Lê đỏ bừng, ánh mắt nhìn Nguyễn đầy những van lơn:

- Tôi không dám nghĩ thế! Có điều nếu anh dám bộc lộ thật tất cả những gì trong anh thì thơ sẽ biến thành bất hủ.

- Cô đang liên tưởng đến Hàn Mặc Tử?

- Tôi không đủ trình độ để phê bình thơ, nhất là những người đã nằm xuống nhưng nếu Hàn Mặc Tử không mắc bệnh phong cùi thì chắc gì thơ của ông ấy đã làm rung động độc giả như vậy.

- Cũng như nếu tôi...

Lê cắt ngang:

- Thơ anh trái ngược vì tôi chỉ nhìn thấy tác giả qua khí thế hào hùng. Tôi có cảm tưởng anh là một tướng chỉ huy ngòi bút giữa mặt trận.

Nguyễn cười, đôi mắt có những ngấn lạnh:

- Và cô đang tiếc vì sự thật...

- Sự thật làm tôi ngỡ ngàng muốn khóc và cảm phục anh vô ngần. Anh đã vươn cao giữa sự mất mát và cô độc, anh...

- Cô Lê.

Lê đan tay lại dấu sự xúc động đang sắp sửa trào dâng qua khoé mắt, cái khuyết điểm mà chỉ có nàng mới biết.

- Cô dùng tạm nước trà nhé.

Nguyễn đánh lảng sang chuyện khác, hình như không muốn đào sâu vào vết

thương.

- Không ngờ cô lại nhát như vậy.

- Nhát gì cơ?

- Thì sợ nhìn thấy tôi khi đứng lên.

- Lê chỉ muốn anh chọn đường nào thoải mái nhất.

- Nghĩa là bằng lòng uống trà nguội?

Vừa hỏi Nguyễn đã kéo chiếc bình thủy nhỏ lại gần khoan thai mở nắp và rót thêm vào bình trà ủ gần đó:

- Tôi quen uống trà đã chiến, hy vọng cô không chê chưa đủ độ nóng.

- Nguội hay nóng thì nó cũng vẫn là trà. Cũng như dầu anh có thể nào thì anh vẫn là anh.

- Cô nói chuyện hay lắm cô Lê ạ! Nào, chúng ta nâng ly chứ!

Khói nước bay nhẹ nhẹ khi Lê đưa lên môi.

- Hình như cô không quen uống trà?

Lê không trả lời chỉ đưa mắt ngạc nhiên dò hỏi.

- Thường thường trà rót ra mà khói yếu là độ nóng đã giảm đi quá nửa. Hơn nữa người sành uống trà không khi nào thổi trước khi uống dù cho nóng cách mấy vì thổi như thế sẽ bay bớt hương thơm...

Lần đầu gặp nhau chỉ có thế nhưng đã gây trong Lê một ấn tượng sâu xa, nhất là lúc Nguyễn đưa tay kéo chiếc xe lại gần để tiễn nàng ra cổng... Chiếc xe lăn nhỏ bé xinh xắn làm bằng loại nhôm sáng ngời trông thật đắt tiền nhưng không che dấu được sự lạnh lẽo của một nhà tù dù nhà tù có hai bánh tròn trịa lúc nào cũng muốn được lăn trên đường. Chiếc xe đầy đủ tiện nghi, êm ái như một ghế điện dành cho kẻ tử tội không định ngày giờ chết và như một chứng tích thê thảm của chuỗi thời gian bỏ sót lại không có ánh thiêu quang. Lê thấy lòng quặn đau, xót xa nhìn sự chịu đựng thâm lặng của

Nguyễn, sự chịu đựng mà những con người bình thường khó có thể nhẫn nại chấp nhận. Sự tật nguyền đâu phải như cơn bệnh một hai ngày sẽ khỏi mà là một mất mát vĩnh viễn. Nỗi mất mát lớn lao nhất vẫn là chí nguyện làm trai bị gãy đổ, phải bỏ cuộc nửa chừng vì thân thể tàn phế. Mảnh bom oan nghiệt đã tiện đứt ngang đời cùng chiến công hiển hách và những huy chương sáng chói trên ngực áo, phần an ủi và vinh dự tinh thần luôn luôn đi kèm cho những người lính, những người con yêu của đất nước. Nguyễn kể rằng chàng vẫn may mắn hơn nhiều người đã phải nằm xuống, vì kẻ nằm xuống là đã chấp nhận bỏ cuộc trong trường đua mà cái đích là ngày thanh bình của dân tộc, tổ quốc.

Lê lao đao từng bước bên Nguyễn với cảm giác bồng bềnh như mây trôi dưới ánh nắng chiều ngọt ngào, màu mây trắng in trên nền trời xanh ngắt mang theo bao ước mơ vừa chợt đến. Tự dưng Lê chợt có ý nghĩ so sánh mình là mây và Nguyễn là nắng. Nắng làm mây huy hoàng rực rỡ, nắng làm mây quay cuồng ngây ngất, là đà bay khắp không gian với không khí trong lành tươi sáng. Tình cảm Lê dành cho Nguyễn là một thứ tình cảm hiếm có, nó không phải từ sự an ủi thương hại, cũng không phải một thứ hiên ngang bù đắp mà từ sự kính phục cảm mến. Làm sao giải thích được? Chỉ có con tim Lê mới đủ tài tranh luận, và chỉ có nó mới đủ quyền năng biến Lê thành con múa rối trước mặt Nguyễn.

- Lên xe đi chứ!

Giọng Nguyễn nhẹ và mát trong khi nhiệt độ ở Lê mỗi lúc một tăng.

- Đã gần sang thu sao còn nóng quá!

Nguyễn ngơ ngàng nhìn Lê, dưới ánh nắng loang lổ len lỏi từ kẽ lá, hai má Lê ửng hồng, mắt nàng cũng long lanh rực sáng. Trời không nóng, Nguyễn biết chắc như thế vì nhiệt độ buổi chiều không quá bảy mươi.

- Lê đang bị một sức nóng nào đó thiêu đốt?
- Không, Lê bào chữa, có bao giờ nắng đốt mây chảy thành nước?
- Có chứ! Nếu không làm sao có mưa. Mà sao lại hỏi vậy?
- Lê nghĩ mây đẹp nhờ nắng mà nắng lại làm cho mây khóc.

Nguyễn bật cười, nụ cười trẻ thơ mà từ lâu chàng tưởng như đã bị bỏ quên:

- Nàng thơ có khác, nhưng mà Lê này, nhờ biến thành nước nên mây không thể bốc lửa.

Mặt Lê đỏ bừng, không hiểu vì cách xưng hô hay vì Nguyễn đã đọc được tư tưởng mình. Đôi tay bắt đầu trở nên thừa thãi, Lê tháo gỡ lung tung trên giải lụa buộc quanh vành nón bằng cỏi mềm.

- Đội nón lên kéo nắng.
- Sao anh bảo nó bốc cháy?

Lê có lỗi nói chuyện làm đối phương hoảng sợ là rất ít khi trả lời mà chỉ hỏi ngược trở lại. Chính câu vừa rồi đã giúp nàng lấy lại bình tĩnh trước sự tấn công nhẹ nhàng của Nguyễn. Quả thật, anh chàng ngẩn ngơ đến vài giây và đành cười trừ:

- Thôi về đi cô bé.
- Lê muốn nhìn thấy mây bốc cháy.
- Anh sẽ ngã trước tiên.

Lê cười, cả hai cùng cười. Tiếng cười dòn thánh thót như chuông ngân phá vỡ sự im lặng của căn nhà nhỏ nằm lơ lửng trong khu rừng rộng lớn.

- Ở đây vắng thấy sợ quá!
- Nếu lòng không cô đơn thì có gì đáng sợ hơn đâu.

Lê chợt thấy tim mình nhói lên và khí lạnh ở đâu len vào, giọng nàng pha đầy trách móc:

- Vậy mà Lê lại cứ nghĩ anh còn độc thân.
- Thì độc thân chứ sao!

- Ra anh đã có người yêu?

- Mới có một.

- Chị ấy thật có phước.

Khi nói Nguyễn vẫn không rời những biến chuyển trên sắc mặt Lê, người đàn bà đầu tiên làm chàng rung động từ ngày thân thể tàn phế. Tuy nhiên với tuổi đời, chắc chắn Lê không phải là người còn độc thân. Nguyễn thở dài:

- Thơ theo Nguyễn như hình với bóng. Đó không phải là người yêu thì gọi là gì?

Mỉm cười thay câu trả lời, Lê bước vội lên xe. Ngay ở cửa kính nàng ném lại cái nhìn mà chỉ có Nguyễn mới hiểu rằng trong ánh mắt ấy đã để lại từng cụm mây bông bênh, say đắm.

oOo

Họ yêu nhau từ dạo ấy...

Chẳng biết ai đã yêu ai trước nhưng có điều kẻ tán tỉnh lại là giới kẹp tóc. Lê không tự thẹn và cũng không thể chờ đợi ở những cái xảy ra thường tình, nói cho đúng nàng sợ cơ hội sẽ tan biến đi để không còn có dịp thổ lộ tình yêu.

Nếu bảo rằng mơ mộng, yêu đương chỉ dành cho tuổi mới lớn và những rung động nhẹ nhàng dễ thương cũng chỉ xảy đến ở tuổi này thì Lê đang đi ngược dòng thời gian và dừng lại ở tuổi mười sáu, lứa tuổi học trò với đầy ngây thơ, e ấp và vụng dại. Họ đã trao nhau những vần thơ trữ tình, nóng bỏng và ngôn ngữ tình yêu không tác tạo bằng khung cảnh mà phát xuất từ tim, từ hai tâm hồn vừa mới biết rung động.

- Lê, bài thơ hay quá! Anh nghĩ chỉ có trái tim mình mới xứng đáng được

thường thức.

Thường thì Lê chỉ trả lời bằng ánh mắt nồng nàn. Họ vẫn ngồi ở sân sau, trên đám cỏ khô ngập đầy xác lá. Trời chiều, ánh nắng chỉ còn vương nhẹ nhẹ tận bên kia sông, nơi có những lùm cây cao đang chuyển sắc đỏ.

Mùa thu, cảnh vật nơi đây mỗi ngày mỗi thay đổi khác. Tuần rồi, rừng lá đang ươm vàng nay đã biến sang đỏ thẫm, thân cây cũng xạm đen như một buồn nản dầy chết. Lá trên cành còn nhiều, nhiều lắm như vẫn vẫn vương, nuối tiếc mùa thu sớm qua mau, như muốn trì kéo lại cuộc đời huy hoàng dù chỉ còn thời gian rất ngắn ngủi và như lá có linh hồn muốn cùng loài người chia xẻ buồn vui. Tình cảm tràn ngập, đôi mắt Lê dành cho người yêu cũng thật nồng nàn với cảm giác của kẻ đang ngất ngây say và cũng là của nhà họa sĩ đại tài trước cảnh sông nước. Con sông chạy vắt ngang khoảng đất bồi, len lỏi trong những đám lau sậy nhưng vẫn phải khuất phục nằm dưới chiếc cầu tre chông chênh, vắt vẻo vì quá cao.

- Anh liều thật, dám ra đó mà cầu.

Khen cho có lệ chứ thực ra Lê còn biết Nguyễn dám làm những chuyện kinh khủng hơn thế nữa. Điều mà Lê không thể tưởng tượng được là những khi làm việc nặng Nguyễn nhanh nhẹn khác thường. Chàng không còn thông thả với chiếc xe lăn nặng nề vướng víu mà đi bằng hai tay. Mông cũng được lót bằng miếng da cứng và dày giống như vỏ xe hơi. Lấy mông làm chân đứng, cứ thế Nguyễn đục đẽo cửa bào, một cửa pha trộn mồ hôi rắc đều trên chiếc cầu cụt. Cả một công sức của chàng và Nguyễn đã chiến thắng bằng sự tự tin.

- Ít làm thôi Nguyễn nhé! Để thời giờ nghỉ ngơi, em thấy anh ốm đi rồi đó.

Nguyễn cười, mắt chàng lạnh rục rờ như đang nhìn về tương lai rạng chói:

- Sự nhàn hạ là kẻ thù của những người muốn sống vươn lên. Sao lại khuyên

anh làm trái ngược với những gì em đang làm?

- Việc buôn bán có gì nặng nhọc đâu. Em chỉ đứng một chỗ lấy tiền.
- Trả lời cho anh về mặt trái của nó? Nguyên do nào đã khiến em trở thành nhà thơ nếu không có ý chí?
- Em nghĩ thơ phát sinh từ nguồn cảm hứng.
- Đành là thế nhưng trên đời đã biết bao nhiêu người đánh mất nguồn cảm hứng đó. Mỗi con người là mỗi nhà thơ với tâm tình bao la vô tận nhưng khác nhau ở sự giằn trải và dành thời giờ cho nó.
- Nhưng em không thể đóng được chiếc cầu này.
- Chiếc cầu đâu phải do tài năng hoặc sự sáng suốt? Anh tin là em có thừa ý chí.

Anh khác, em khác. Lê muốn nói đến điều đó nhưng chỉ im lặng nhìn người yêu bằng đôi mắt thán phục. Trước mắt nàng, bức tranh không phát họa Nguyễn với những đường nét vội vàng, tạt nguyên, ngòi sậu đời bên dòng nước đục mà Lê vẽ nó bằng sức sống mãnh liệt, vàng trăn và đôi mắt kia đã làm cảnh sắc của mùa thu chết được đổi màu. Mùa thu không còn khắc khoải đau thương mà nó đang sôi sục bầu nhiệt huyết nóng hổi, vùng lên và vượt thoát.

- Nhìn chán chưa cô bé? Nguyễn quay lại bắt gặp đôi mắt ngẩn ngơ của nàng, đẹp và xoáy buốt.

- Bây giờ em mới hiểu tại sao anh lại chọn nơi này để sống.

Tại sao?

Nguyễn ôm Lê trong vòng tay, mùi da thịt pha trộn mùi lá rừng làm cả hai rung mình.

- Tự dung em có ý nghĩ con sông này ví như máu trong thân thể, nó cuộn

cuộn chảy hòa nhập với bao nhiêu dòng máu khác trôi về quê hương mình. Cây rừng là những mơ ước vươn cao trong sức sống mãnh liệt. Gió rừng là tiếng gọi linh thiêng của tổ quốc. Hồn thơ anh phát xuất từ đây, con người và ý chí sống cũng từ đây.

- Lê, mắt Nguyễn ngời sáng, cảm ơn em đã hiểu và tạo cho anh thêm sức mạnh.

- Ngày nào đó không còn có anh trên đời này, dòng sông sẽ là một nơi chốn để đón nhận những lớp người đi sau cùng bầu nhiệt huyết như anh.

- Và ngày nào đó chúng mình không còn có nhau thì dòng sông sẽ là kỷ niệm.

- Không, Lê ôm ghì lấy người yêu, đừng bao giờ nhắc đến chuyện đó vì sẽ không bao giờ xảy ra.

- Sự thật muôn đời vẫn là sự thật. Anh sung sướng vì được em yêu và cũng an tâm khi biết là em đã có gia đình. Lê, em hiểu chúng mình không thể nào lấy nhau được chứ!

Nguyễn vỗ lưng nàng đỡ dành như đã nhiều lần làm như thế.

- Em phải hạnh phúc và sung sướng như mọi người. Mười một năm xa chồng tưởng đã quá đủ để được đền bù.

- Không còn sự đền bù nào xứng đáng là suốt đời có anh.

- Em có điên không? Còn gia đình, còn con cái và nhất là chồng em? Tháng tới anh ấy sang đây đoàn tụ cơ mà!

- Đoàn tụ hay để ly dị? Lâm còn sống nhưng lòng em đã chết. Em không thể tiếp tục gửi tiền nuôi họ hàng hang hốc và nuôi cả cô nhân tình của anh ấy.

Em cũng không thể vì con mà chấp nhận sống với một người không tình không nghĩa. Mười một năm tưởng dài nhưng thật ra như một lần chớp mắt.

Không phải em tự sống đơn độc để chờ đợi, còn nói đến yêu và chung thủy thì lại càng không có trong em. Sở dĩ em vẫn sống một mình vì chưa gặp

được đối tượng nhưng bây giờ thì...

- Anh sợ sự liều lĩnh của người đàn bà nhất là khi họ đang yêu, nhưng thử nghĩ lại xem, nếu anh là chồng chắc gì em đã yêu anh nồng thiết như thế này.

Lê nhìn Nguyễn với thoáng ngỡ ngàng. Chàng đang nói gì thế kia?

- Anh vẫn không tin rằng em yêu anh? Điên cuồng yêu anh?

- Chính vì tin nên anh càng phải giữ gìn. Lê, nếu mình sống với nhau sẽ không còn những giờ phút ôm ấp. Chúng ta sẽ bận bịu vì sinh kế, vì trách nhiệm và biết bao vấn đề phức tạp bao quanh. Hạnh phúc sẽ biến chiều nếu cứ bị ràng buộc thêm mãi. Em sẽ có dịp so sánh và từ từ tình cảm mất dần đi.

- Sao anh không nói là lúc đó chúng mình mất nhau? Anh coi thường tình yêu của em, coi thường hạnh phúc của chúng mình.

- Cái hạnh phúc trường cửu nhất mà ít ai nghĩ tới là nhìn thấy quê hương no ấm, thanh bình. Lê, cả cuộc đời và thân xác anh đã hiến cho tổ quốc thì em còn tiếc nuôi tằm thân tàn phế này làm gì?

- Tàn phế? Lê cao giọng, anh có thể nói được như vậy sao? Ai đã làm chiếc cầu này? Ai đã biến khu rừng hoang vu tràn đầy sức sống? Ai đã biến những tiếng lá rụng than khóc bằng lời tình tự yêu thương? Ai đã biến tâm hồn chai cứng của em thành nóng bỏng yêu đương? Ai đã làm cho một xác chết trở thành tràn đầy sinh khí? Tàn phế? Châm biếm quá! Lê ôm mặt khóc nức nở.

- Lê, anh xin lỗi...

Nguyễn vụng về lúng túng vì giọt nước mắt của Lê làm xáo động lòng chàng.

- Anh phải làm sao bây giờ? Nói cho anh biết đi. Lê đừng đòi hỏi những gì mà anh không có.

- Không có sao em nhìn thấy?

Lê nằm gọn trong vòng tay Nguyễn, hình như mỗi lần khóc vòng tay Nguyễn xiết mạnh hơn và hơi thở cũng nồng nàn hơn.

- Anh biết trẻ con tại sao hay khóc chứ?
- Vì chúng muốn vùi vĩnh một điều gì đó.
- Em cũng đang muốn được anh chiều như những đứa trẻ.
- Đừng Lê, anh chẳng còn gì để cho em.
- Tình yêu và vòng tay. Em có đòi hỏi gì hơn đâu.
- Thơ sống được vì thơ có hồn có ý. Tình yêu sống được là vì mình chưa thuộc về nhau.

Nguyễn có cái lý của nó nhưng đối với Lê, khi yêu là nàg cho hết và đòi hỏi đáp trả cũng không phải là ít. Kẻ tham lam đón nhận bao nhiêu cũng không thấy đủ và nàg muốn chiếm đoạt cả những ước vọng cao quý nhất của chàng chỉ vì là người tầm thường thì trong đầu luôn có những ý nghĩ tầm thường. Không, mình không thể để chàng coi khinh. Thơ anh sống vì bầu nhiệt huyết, nếu mang nó làm công cụ nuôi sống gia đình thì lý tưởng sẽ bị đẩy lui. Lê ngồi dậy, nàg lấy tay phủi những vệt bụi mỏng bám trên vạt áo:

- Em trả tự do cho anh.
- Như vậy từ lâu em đã nhốt tù anh?
- Không hẳn như thế nhưng tính em lạ kỳ. Cái gì không phải của mình thì không nên bắt giữ.

Nguyễn cầm tay người yêu áp lên má mình:

- Đừng giận anh nữa vì càng giận em sẽ càng khổ.
- Đâu phải khổ riêng mình em.
- Thì cả hai đứa.

Lê đã cố tình để nước mắt lăn xuống bàn tay xăn xùi của Nguyễn, nàg nói nhỏ nhưng rất rành rọt:

- Mình cưới nhau anh nhé!

Không trả lời nhưng Nguyễn không thể nén được tiếng thở dài và mắt không còn ánh lên những tia hy vọng, cũng chẳng còn lạnh như thuở nào. Bên kia sông, nắng đã tắt hẳn chỉ còn vương lại thứ ánh sáng ẻo ọt, hiu hắt. Khu rừng như bị xạm màu mang theo những u uất đang từ từ phủ chụp. Từng cánh lá khẽ rung, xào xạc tiếng than oán. Lê nằm trong vòng tay người yêu thôn thức:

- Anh, đừng tự tạo đau khổ trái ngang rồi đổ cho định mệnh. Nếu đã yêu tại sao không vượt thoát cơ chứ?

- Vượt thoát bằng cách nào? Ai chấp nhận cho anh lấy vợ người ta?

Lê lặng người. Có phải đã từ lâu anh cũng nghĩ đến điều đó?

- Lấy vợ người ta? Em sẽ ly dị Lâm.

- Không, em không có quyền đó. Chúng ta khổ thì còn có thể chấp nhận được nhưng anh không muốn vì tình cảm cá nhân mà em quên đi tình mẫu tử.

- Con sẽ ở với chúng mình.

- Rồi còn Lâm và dư luận? Liệu chúng ta có hạnh phúc nổi với dư luận?

- Tình yêu chiến thắng tất cả. Nguyễn, em yêu anh.

Màu nắng chợt bùng lên trong mắt Nguyễn, tia hy vọng lại trở về và nuốt gọn hình ảnh Lê dưới rèm mi. Nguyễn ôm người yêu như muốn nhấc bổng nàng lên, đam mê và ngất ngây nào bằng, thế nhưng nụ hôn đầu như bị chặn lại, tái tê, buốt giá. Lê ghì lấy cổ Nguyễn kéo xuống, nước mắt nàng lại chảy ra:

- Em biết rồi, muôn đời giữa chúng mình vẫn có những khoảng cách.

- Không có khoảng cách nào cả nhưng anh chẳng còn gì cho em. Có chăng chỉ là những bầm vúi thấp hèn của thể xác tanh hôi. Anh không muốn cả đời ô nhục vì ba tiếng "cướp vợ người".

- Anh nói dối. Còn gì khác ngoài nó? Anh nói thật ra đi đừng coi em như đứa con nít.

- Lê, tình yêu em đẹp và trong sáng lắm. Chính vì thế mà anh lại cần phải bảo vệ và yêu thương em hơn. Lê, đẹp như em không thể lấy một người chồng tật nguyền.

- Anh...

Lê khóc oà. Giờ thì nàng đã hiểu rồi, khoảng cách ngăn từ đó, từ hai chiếc chân cụt. Vết tích chiến tranh đâu phải chỉ tàn phá ngoài thân thể mà nó đục đẽo tự tâm hồn. Khoảng trống đau thương là những bài thơ che đậy, như vậy thơ đâu phải là người. Thơ là những danh từ hoa mỹ được ghép lại để thăng hoa cho cho cuộc sống trong khi thực tế là gì? Là không dám chấp nhận hạnh phúc. Tại sao anh làm chiếc cầu cụt? Tại sao? Phải chăng cũng chính để che đậy những yếu hèn thua thiệt của anh? Nhưng Nguyễn ơi, anh đâu biết rằng tình của em phát sinh từ đây. Nếu không có chiếc xe lăn, không có những lúc ngồi ngắm anh lết bằng đôi tay gân guốc, không thấy những vết mồ hôi chảy đầm trên vai áo thì chắc gì em đã yêu anh. Anh khác mọi người ở những điều đó, anh đã vượt thoát ra ngoài những bon chen thường tình, những thương vay khóc mướn cho kiếp nhân sinh thì sao không dám chấp nhận một hạnh phúc, một tình yêu thực sự mà thượng đế đã ưu ái dành cho anh?

- Nguyễn, đừng vì tự ái con con. Chúng mình ...

- Không, nếu cứ tiếp tục giữ luận điệu đó thì em về ngay đi và đừng bao giờ đến đây làm khổ anh nữa.

Như vậy là Nguyễn đã quyết định dứt khoát. Chàng chỉ là bóng mát che cho nàng qua những cơn nắng gay gắt. Chàng chỉ muốn làm sân ga mà Lê là người lữ hành khát khao dừng bước. Người lữ hành đã kiệt quệ trước tình yêu không điểm tới.

- Nguyễn, Nguyễn ơi, anh điên rồi!

Lê thoát chạy, bỏ lại đằng sau đôi mắt buồn và khu rừng với mùa thu đang thay lá...

LỐI THOÁT

VÀNG

VÀNG

Buổi chiều nắng vẫn ào ào đổ tràn xuống nấu chín vạn vật. Con đường nhựa tuy tiếp nhận sức đốt sau cùng nhưng lại hứng chịu phần thiệt thòi quá lâu dài nên phản công mãnh liệt bằng những làn hơi ngùn ngụt bốc lên. Trong trận chiến ngấm ngầm độc hại ấy, hàng cây bên đường đành phải đứng chịu trận trước cảnh dưới đánh lên, trên đè xuống tro bụi mặt xơ xác bám đầy những đất bụi, chứng tích căn cỗi lâu đời mà thời gian không thể bôi xóa kể cả những cơn mưa tầm tã suốt những tháng mùa đông.

Thành phố Biloxi, một tỉnh lỵ nhỏ về phía đông nam của tiểu bang Mississippi được chấp nối bằng những con đường lồi lõm, cong queo như đám dân hợp chủng đã tụ đến. Dù mọi sắc dân, màu da, tiếng nói, phong tục, tập quán, tư tưởng và ngay đến ăn uống cũng không có điểm tương đồng và như loài cỏ dại, họ tự vươn sống, tự tạo cho mình một đường hướng tự do không đi vào khuôn phép nhưng cái cay nghiệt nhất vẫn là niềm bất hạnh như muôn vật phải chịu chung sự dày dọ của nắng. Nắng như thiêu phà

xuống, vừa khô vừa bỏng rát đốt cháy thân thể loài người và đốt luôn cả bộ óc sáng tạo, điều đáng sợ nhất vẫn là tình cảm con người theo đó quắt queo.

Dân trong tỉnh lỵ không hơn mười ngàn người, họ sống chung đụng ra vô dưới những mái nhà nằm san sát, lụp xụp cái thấp cái cao, bầu vúi vào nhau tưởng đã bị phá hủy qua mấy trận bão lụt kinh hồn không ngờ vẫn được vá đắp mảnh ngang mảnh dọc như duy trì một chứng tích lịch sử rằng nước Mỹ xưa kia cũng nghèo nàn, cơ cực, cũng lạc hậu, phong kiến.

Thành phố nghèo, dân nghèo, tình cảm nghèo nên đường xá cũng đắp miếng nọ vá miếng kia. Dây điện chằng chịt trên những cột cao giăng mắc như mạng nhện rách, sợi thòng xuống, sợi kéo căng ra, ảnh hưởng bởi những cột điện bị bão xô nghiêng không được tu sửa. Nơi đây, các ngã tư hay xảy ra tai nạn vì đèn lưu thông đôi khi lười lĩnh làm việc hoặc ngược lại một lúc bốn phía cùng xanh. Cảnh sát vẫn phải đứng thường trực dùng tay chỉ đường và đồng thời cũng để thi gan cùng với nắng.

Cả một thành phố không hăng xướng, công kỹ nghệ. Ngoài một số hưởng trợ cấp xã hội, còn lại sống bằng ngư nghiệp nhưng dù cố gắng thế nào vẫn không thể khá hơn được. Không hiểu cái nắng đã đốt khô sự tiến hóa của con người hay tại vùng đất chết chỉ có thể nảy nở những mầm non còi cụt.

Thành phố nghèo và cũ nhưng lại nằm sát ven biển. Từ freeway mười xuống exit để vào xa lộ chín mươi dọc theo bãi biển thì khách sạn, phòng tắm hơi năm mười tầng mọc lên như nấm. Những quán ăn, phòng trà, ca nhạc, những quán rượu cũng chen chân không chừa kẽ hở. Đặc biệt hơn hết vẫn là những sòng bài nổi mới được kéo về nằm xen kẽ tạo sức hút mãnh liệt và cũng để

phục vụ du khách tối đa. Dân nhà giàu ở tứ xứ, bọn con buôn, các chủ sòng bài từ Las Vegas đánh hơi đổ dồn về bỏ vốn làm giàu. Chính vì thế càng làm nổi bật nổi khốn khổ nghèo đói của đám dân bản xứ, càng tách biệt hai giai cấp giàu và nghèo rõ rệt, càng phơi bày sự bất công, cá lớn nuốt cá bé mà mọi người vẫn thường thấy trên mọi quốc gia.

Cửa hàng chạp phô của Thơ nằm ngay khu thị tứ cách bãi biển hai cây số nên chỉ toàn khách địa phương nhưng không phải vì thế mà ít khách. Bán một vài cái bánh, một vài bao thuốc hay khá hơn vài két bia, vài thùng nước suối, cứ thế công việc bận rộn từ sáng đến tối. Bán hàng xén giống như ngồi lượm bạc cắc nhưng năng nhặt chặt bị, chẳng tới nào Thơ kiếm tiền mà dưới một ngàn. Một ngàn tính đồ đồng lời ba mươi phần trăm thì cũng trên dưới ba trăm mỗi ngày. Một tháng chín ngàn bằng cả ba tháng tiền lương của kỹ sư độc thân nhưng lương lãnh ra họ chỉ trả thuế; còn Thơ đủ thứ tiền phải chi tiêu, nào bảo hiểm tiệm, bảo hiểm cho khách hàng, thuế tiệm, thuế đất, tiền điện, tiền nước v.v... chi chế mọi thứ cũng chỉ còn vài ngàn cầm tay. Vài ngàn nào đã chịu nằm yên, nay tiền giỗ, mai tiền đám ma, rồi tiền quần áo, sách vở cho con cái, rồi tiền health, life cũng đâu phải là ít. Nhà ba chiếc xe, tiền xăng nhớt, tu sửa... mọi thứ liên kết với nhau thành một động cơ thúc đẩy guồng máy trong con người Thơ luôn phải làm việc.

Một ngày bán hàng mười tiếng chưa đủ, tối về nhà còn cơm nước và con cái, đôi khi Thơ nghĩ nếu không có những trách nhiệm bủa vây chẳng biết thời giờ nhàn rỗi nàng sẽ phải làm gì trước bất công xã hội? Làm gì khi trái tim trong nàng cũng sắp biến mất để thay thế bằng một trái tim máy? Có nhiều cái vô lý, vô lương tâm không thể tưởng nhưng Thơ vẫn phải ngậm miệng vì nôi cơm của cả gia đình. Người ta bảo đừng bán hàng là làm dâu trăm họ thế

mà đúng, không khéo chiều, không ngọt ngào thì chẳng ai đến lần thứ hai. Thành ra những người bán hàng đều là những người sống giả dối che đậy, tốt xấu đều gật cười, như kẻ ngu, điếc, câm, mù, như hình nộm đứng đó mặc những than thở, những chương tai gai mắt chung quanh... Thơ không hiểu cho đến bao giờ nàng mới dám sống thật với con người của mình. Cho đến bao giờ... Cho đến bao giờ...

Trưa nay, trong cái nắng nhức mắt, người khách vừa bước vào làm Thơ giật mình. Nàng nhìn ngờ ngợ như đã có gặp ở đâu. Lạ? Không lạ lắm nhưng làn da nó xanh mét, xanh đến nổi nổi bật đôi mắt mệt mỏi lơ dờ của những đêm dài mất ngủ. Cặp môi vừa thâm vừa dày không che bớt sự bệnh hoạn lại còn cho Thơ ý nghĩ nó là thằng nghiện thuốc nặng. Mà có lẽ nghiện thật, ngoài trừ hai ngón tay đang kẹp điếu thuốc cháy dở vàng lên vì khói ám, răng nó còn bám đầy chất cáu đen của lâu ngày lười biếng cạo rửa. Cứ tưởng tượng trong làn khói kia ngàn vạn con vi trùng theo vào bám chặt lấy buồng phổi để gặm nhấm đục đẽo từng giờ từng phút mà Thơ phát rùng mình.

Thơ bán hàng, bán thuốc lá mà lại không muốn cho người ta nghiện thuốc. Thuốc càng rẻ hoặc mua một tặng một thì khách hàng càng nghiện nặng, có người hút ba gói một ngày. Chẳng biết họ nói thật hay dối vì một ngày chỉ có hai mươi bốn tiếng, trừ chín tiếng ăn và ngủ, còn lại cứ mười lăm phút hút một điếu. Mà kẻ nghiện cách mấy cũng đâu thể rít một hơi hết một điếu? Những người khoe hút ba gói trong một ngày đa số không sống hơn sáu tháng, họ lần lượt ra đi làm thức ăn cho kiến, cho mối ngoài nghĩa địa. Đôi lúc Thơ có cảm tưởng mình đã tiếp tay dẫn họ lần mò tìm sự chết trong thú nghiện ngập cho nên không lần nào Thơ không phiền hà hoặc ái ngại khi khách vẫn không chịu giảm sức hút của họ.

Dạo này thuốc lá tăng vọt một cách khủng khiếp, nhờ vậy những lời khuyên của nàng có đôi chút hiệu quả. Họ đã mua một thay vì hai và kèm thêm ít kẹo bạc hà, chocolate ăn cho khỏi lạt miệng. Nhiều người thành công và bỏ thuốc hẳn, ngược lại cũng nhiều kẻ thảm hại hơn không đủ tiền mua những loại thuốc khá dễ hút, họ chuyển sang loại rẻ và nặng, nội mùi khói thuốc bay ra đã làm Thơ vánh vất nhưc đầu thì nói chi đến lúc hút vào. Thế mà bây giờ lại thêm một nhân vật trẻ, rất trẻ muốn chạy đua với tử thần.

Thơ vẫn luôn tay tính tiền nhưng mắt không rời nhìn người đồng hương. Lúc đó Vàng tiến vào tận bên trong và đảo thật nhanh ở cooler đựng bia lấy ra six packs Heineken đặt ở quầy:

- Hi chị, còn nhớ em không?

Vàng cố nhoẻn nụ cười thân thiện trong khi Thơ vẫn còn nhìn bờ ngõ thì nó đã móc ra một tấm check.

- Hôm nọ em có đến đây với người chú cash check một lần.

Thơ cầm tờ ngân phiếu của chính phủ cấp cho người tàn tật lướt nhanh:

Nguyễn văn Vàng... Số nhà... Đúng rồi, có thể mà Thơ cứ ngờ ngợ ngay từ lúc đầu:

- Em có mang I.D. không?

- Chú em giữ rồi, chị đổi dùm em làm phước. Check của em mà.

Trong thành phố nhỏ, người Việt không quá hai trăm gia đình thì đâu chỉ một lần ghé cũng là khách quen, Thơ mỉm cười dễ dãi:

- Em ký tên và ghi số điện thoại vào mặt sau.

Vàng không cầm lấy tấm check, chân tay trở nên vụng về luống cuống làm Thơ ngạc nhiên. Nàng nhìn nó kéo râu bia sang một bên miệng lấp bắp:

- Chị chờ em lựa thêm ít đồ nữa...

Khách thưa dần, buôn bán là vậy, nhiều khi ngồi ngáp vặt, nhiều khi dồn dập không kịp gói. Tiệm nhỏ nên Thơ chỉ muốn thêm người làm partime phụ sau bốn giờ chiều. Bây giờ chỉ còn mình Thơ với nó.

- Chị tính xem tổng cộng bao nhiêu?

Cái check ba trăm chín mươi tám đồng. Mười cây thuốc lá đã gần hai trăm bạc.

- Có điên không, hút gì nhiều dữ vậy?

- Em mua năm cây đi biển, còn năm cây cho chú em. Chị không thấy hai loại thuốc khác nhau sao?

Thì tạm cho là nó có lý. Năm cây hút vài tuần vì đi biển nhiều khi cả tháng mới vào, nó có quyền của nó nhưng còn năm cây cho người chú? Nó không biết rằng số lượng quá nhiều để cho? Ông ta có tiền mà! Mọi lần cầm check vào đổi, sang lắm ông cũng chỉ mua cho Thơ một gói thuốc và mười đồng xăng.

- Không nhất thiết là phải mua nhiều, nếu cần chị vẫn có thể đổi dùm em cũng được. Đồng hương mình chỉ giúp đỡ nhau trong lúc này.

Vàng mân mê những cây thuốc lá như không muốn để lại:

- Toàn là những thứ em cần xài.

- Ủ thì cần nhưng làm gì đến ba hộp Tylenol?

- Ở nhà một, dưới tàu một còn một em cho người bạn.

Thơ bấm vào máy mười cái bật lửa mà tiếc dùm cho nó. Đúng là đàn ông con trai có tiền chỉ biết xài hoang phí.

- Em không để cho nó nằm ấm trong túi áo sao?

- Sấm là có vì tiền đâu thể ở lâu với mình.

Mặt Vàng ngờ nghệch khờ khạo nhưng lời nói lại có nhiều ý nghĩa sâu sắc.

- Trông em khỏe mạnh sao lại được hưởng tiền này?

Vàng cười nhưng không trả lời. Nụ cười là lạ cho Thơ cảm tưởng nó là kẻ bất bình thường. Ừ, biết đâu nó lại chẳng mắc bệnh tâm thần. Bệnh tâm thần? Người Thơ khẽ run lên. Có thể, vì chỉ mắc bệnh tâm thần mới xài tiền như muốn vứt đi. Thơ đẩy tám cây thuốc về một phía:

- Chị bán cho em hai cây và những thứ cần dùng. Nếu em không bằng lòng thì thôi vậy.

Đang vui mặt Vàng chợt tái lại, mồ hôi bắt đầu rịn trên trán:

- Tội nghiệp em mà chị. Xuống biển không có thuốc không làm được lại ngồi một đống như cái đình trước mắt mọi người. Chị thương giúp dùm em. Đúng là nó bị tâm thần thật sự vì cầm tiền thói lại đi đến chỗ nào mua chả được. Thuốc lá chỉ cầm trễ em dưới mười tám, còn nó ngót nghét cũng phải hai mươi lăm.

- Vậy thì bỏ năm cây Pallmall lại. Tự dung Thơ bắt chước Vàng kỳ kèo thêm một bớt hai.

- Chị thông cảm dùm em đi chị, mua thuốc cho em mà không mua cho chú ấy là có chuyện liền.

Thơ không thể từ chối trước đôi mắt khẩn khoản của nó, hơn nữa nàng cũng nhận thấy mình đã đi quá lộ trong cương vị người bán hàng. Thơ tính tiền và dồn tất cả vào một thùng giấy lớn.

- Chị để bia và kẹo bánh bên ngoài cho em.

Vàng mua khá nhiều Catchew, loại hột điều rang bằng mật ong ngọt ngọt bùi bùi, một ít blowpop sucker, kẹo có cán dài để con nít dễ cầm, dễ mút, một nắm kẹo chewing gum, hai cái bàn chải đánh răng, hai cái lược và một chiếc gương nhỏ.

- Có bỏ chưa mà điệu vậy?

Thơ cười khi cầm chiếc gương khiến nó đỏ mặt. Cửa sắm là cửa được, có thể

số tiền quá to tát đối với Thơ nhưng biết đâu lại là nguồn vui và hạnh phúc của nó? Con số đã lên đến hai trăm bốn mươi bốn đồng, Vàng vẫn chưa hài lòng còn nhìn quanh quất.

- Đủ rồi về đi, cần gì thêm mai ghé lại lấy, Thơ cầm nắm tiền dúm vào tay nó, cẩn thận kẻo mất. Em đếm lại cho đúng, tổng cộng một trăm năm mươi bốn đồng chẵn.

Khách đã lục đục bước vô, tiếng bíp bíp từ cửa kêu liên tục mỗi khi được mở. Vàng cất vội tiền trong bóp rồi nhét vào túi quần không quên ném lại mấy đồng lẻ:

- Cho chị đó.

- Không, điên vừa thôi.

Thơ ném ngược trở lại nhưng Vàng xua tay vẫy đi. Bốn tờ một đồng không nơi bám víu rơi lả tả xuống đất. Một người khách đứng gần đó cúi xuống nhặt và lững thững nhét vào túi. Rồi, lại gặp thằng phải gió. Thơ đặt tên cho nó quả không sai. Nó là thằng Mỹ đen cao lênh khênh nhưng mặt mũi tay chân choắt cheo đến thảm hại. Có lẽ tại suốt đời thức khuya ăn trộm nên dưới ánh sáng thiên nhiên, da dẻ nó dუმ đó khó coi.

- Trả lại tiền cho nó đi. Thơ nói lớn như ra lệnh và nghiêm mặt nhìn thẳng vào mặt thằng phải gió.

- Tao cho mày đó!

Vàng mau mắn xen vào làm thằng Mỹ nhìn Thơ mặt khinh khinh. Như vậy đành chịu, tiền của nó, nó có quyền cho, vô cớ đòi lại chi lằng nhằng rắc rối mà nhiều khi còn mang họa vào thân. Thơ im lặng nhưng mắt vẫn lom lom nhìn thằng Mỹ con. Trông nó mặt dầy không chịu được, mỗi lần vào tiệm là chỉ giờ trò ăn cắp vặt. Tỉnh bơ trước ánh mắt đe dọa của Thơ, thằng Mỹ mon men lại gần Vàng:

- Mày làm gì có tiền nhiều quá vậy?

Thôi rồi! Thơ than thầm.

- Em về đi, tiền bạc cẩn thận coi chừng mất. Thằng này không phải thứ đàn hoàng đâu.

Thơ nói bằng tiếng Việt nhưng nét mặt nghiêm trọng khiến thằng Mỹ cũng đoán được đôi phần là đang nói hành nó. Nó đưa đôi mắt trắng ớn ra dọa nạt nhưng không dám nói gì vì thật ra nó cũng khóp Thơ lắm. Thơ không phải thứ vừa, chỉ biết điều với khách còn những thứ ăn trộm như chúng thì cách duy nhất để trị là cầm ống điện thoại gọi cảnh sát. Cái điện thoại còn đáng sợ hơn súng ống dao găm, đầu ba đầu sáu tay nó cũng phải cầm cổ bỏ chạy. Tụi cảnh sát chẳng biết ắt giáp gì cứ nghe mấy người bán hàng gọi là ào ào bủa đến như kiến, có tội hay không về bót rồi hãy tính. Nó là thằng có quá nhiều tiền án nên sợ cảnh sát là phải. Nó sợ cả cái trừng mắt của Thơ nhưng vẫn cứ xấn lấn đến, đến vì miếng ăn, vì chôm chia. Năm thì mười họa Thơ mới bắt được một lần, những lần đó nó chỉ ném trả lại lon bia hoặc cây sausage đầu ngay dưới đáy quần.

- Mày mua gì nhiều quá vậy? Miệng hỏi, mắt nó dán chặt vào bịch giấy trên tay Vàng.

- Beef jerky, mày ăn không?

Thơ nín im chờ Vàng lấy thỏi thịt bò khô ra nhưng nó đã gạt tay Vàng:

- Mình ra ngoài hè ngồi ăn vui hơn.

Theo luật, khách hàng không được uống bia quanh tiệm nhưng chỗ chúng ngồi là bên hông khuất sau dãy xe, lưng chúng được ngăn cách bởi bức tường bằng kính trong suốt cũng là chỗ Thơ ngồi tính tiền. Thỉnh thoảng nàng liếc chừng nên khá yên tâm còn hơn hai đứa dặt díu nhau xa khỏi tầm

mất của Thơ. Tự dung Thơ thấy tội nghiệp Vàng, thằng khờ, có cái gì khiến nàng cứ phải băn khoăn suy nghĩ. Nếu nói rằng sợ thằng Mỹ dụ dỗ thì cũng không đúng, kẻ đã biết cầm tiền tất nhiên phải biết giá trị của đồng tiền. Mà bảo Thơ thương hại một tuổi trẻ đã sớm lãnh tiền tàn tật thì cũng không phải vì chính Thơ cũng chưa biết nó bị bệnh gì. Trong xã hội những kẻ thiếu may mắn như Vàng đâu phải là ít, có người mất tay mất chân, lại cũng có người cả đời chỉ ngồi trên xe lăn. Vậy thì có gì để Thơ băn khoăn? Hay là cách xài tiền của nó? Thơ chợt rung mình. Có thể. Hình như lần đầu tiên nó biết cầm tiền và chỉ muốn xài cho hết trong một lúc. Phải có một nguyên do gì...?

oOo

Vàng để thùng thuốc lá bên cạnh chỗ ngồi, duỗi hai ống chân đen đui lờm chờm những sợi lông khá dài mọc vô trật tự trông thật bẩn thỉu. Đôi dép da vệt một bên đế bị đá văng ra xa để lộ bàn chân thô và những đầu ngón to tù vù. Ngoài hè có mái hiên che nhưng hơi nóng vẫn ngọt ngọt bốc lên. Vàng đưa tay cởi áo, chiếc áo thun đồ loang lỗ ướt và hơi nồng được đặt cẩn thận trên chóp đầu, khi gấu áo phủ vừa kín khoảng lưng nó cột hai tay áo chéo lại với nhau cho khỏi rớt. Bên Mỹ đa số những dân lang bạt cột như vậy thay nón đội. Thằng Mỹ bên cạnh cũng lột trần nhưng cột áo ngang eo, nó mặc chiếc quần đùi ngắn nên bị áo phủ ra ngoài trông như mặc váy. Hai thằng ngồi sát bên nhau rỉ rả vừa uống bia vừa nhai hột điều.

- Mày ở đâu vậy?

- Gulfport.

- Trời đất, Tony, thằng Mỹ đen, la lên tỏ vẻ ngạc nhiên, ai chở mày xuống đây?

- Tao đi bộ.

- Sao mày không quá giang xe người ta?

Hỏi xong Tony mới thấy mình đi lạc đề; bia và hạt điều làm nó quên đi hết những ma ranh sẵn có. Thực ra gia đình Tony cũng không đến nổi tệ, đôi quá ăn cắp vặt ra tù vào khám như ăn cơm bữa nhưng tiền án chưa hề ăn cướp hoặc giết người bao giờ, tay chưa nhúng máu nên tất cả những hành động tham lam nảy sinh không từ sự tính toán kỹ lưỡng. Tony khoái tiền trong túi quần thằng Việt Nam nhưng cũng khoái nhậu. Tuổi như nó uống vào vài lon là quên hết sự đời chỉ còn lẩn quẩn những ham muốn dục tính vì men bia kích thích. Tony nhấp thêm một ngụm bia rồi đưa tay quệt mép:

- Đi chơi không?

Vàng không ngạc nhiên khi nghe Tony hỏi. Dưới tàu cũng có mấy người Mỹ làm công cho chú nó. Mục vui chơi của chúng thường chỉ là rẽ dài ngoài đường phố, tay cầm lon bia được gói kín trong bọc giấy, túi cộm bao thuốc lá nữa là xong. Chẳng hiểu chúng đi chơi hay tập thể dục vì tại Mỹ to con ăn uống lắt nhắt cả ngày lại toàn đồ bỏ và chất béo nên đi bộ là một hình thức làm cho tiêu những lớp mỡ dư thừa ứ đọng, ngoài ra đi bộ cũng "o dào" dễ dàng. Đào Mỹ không hạch sách đua đòi và kiểu cách như đào Việt, chỉ một điếu thuốc lá, một lon nước là muốn gì cũng được nhưng kiểu này cũng sờ sợ. Đám bạn nó có khối thằng mắc bệnh. Bệnh lậu, giang mai còn có thuốc chữa, vô phúc gặp bệnh aid là tiêu đời.

Vàng chưa có đào Mỹ, Việt cũng không nên chuyện Tony rủ đi chơi nó có vẻ không mấy hưởng ứng.

- Năng lắm. Vàng lắc đầu.

- Ai bảo đi xa, ngay đây nè, Tony đưa tay chỉ, cách con đường là khu housing.

- Tao không thích. Vàng vẫn lắc đầu quầy quậy.

- Thằng ngu, mày có biết làm gì ở đó không mà đã bảo thích với chả thích?
- Lại mấy đứa lai hoặc tóc vàng tóc đỏ?
- Ày, tao nói không phải mà.
- Tao ớn bệnh lắm.

Tony nhìn Vàng nghi ngờ:

- Bộ mày bị bệnh rồi hay sao sợ quá vậy con?

Vàng không muốn nói đến chuyện đó, thực ra người nó xuôi lơ, mền nhũn như cọng bún, nó nói thật nhỏ:

- Tao chưa gần con gái bao giờ.
- Giỡn hoài mày.

Tony la lên và nhìn Vàng trân trời. Đối với đám con nít nghèo trong khu chung cư này, thằng nào tệ nhất, không điên khùng hoặc bệnh hoạn thì có trề lăm cũng không để qua lứa tuổi mười bốn. Tony không tin là phải vì trên mặt Vàng đã có đầy những nét căn cỗi.

- Mày biết tao ném mùi từ hồi nào không? Mười hai. Tony hãnh diện khoe thành tích lưng lẩy của nó.
- Cũng chuyện thường thôi.
- Còn khá hơn mày. Tao không ngờ mày ngu quá cỡ.
- Không ngu nhưng không thích.

Tony nhìn Vàng với đôi mắt đầy nghi ngờ nhưng thấy khuôn mặt khờ khạo nhìn lại, nó bắt đầu cảm thấy thương hại, sự thương hại lướt nhanh trên thân thể trần trụi và dừng lại nơi bộ ngực phẳng phiu chỉ nhận định được nhờ hai cái núm màu hồng nhỏ xíu. Màu hồng tươi làm nó nhớ đến con Nancy. Tự dưng nó chợt có ý tưởng lạ lẫm:

- Mày còn tiền không?
- Còn. Chi vậy?
- Mướn motel tao với mày "make fun".

- What for?

Trời đất, Tony thầm kêu, đúng là nó bị bệnh, một thứ bệnh mà không thằng con trai nào lại không sợ. Tony ngồi xích sang một bên hết nhìn thân hình Vàng lại cúi xuống nhìn xoáy vào cái ví tiền căng phồng ở mông sau. Miệng túi hơi nhỏ dính chặt vào chiếc quần đùi chật ôm cứng ngắc lấy cái mông cong cong tạo thêm phần hấp dẫn nhưng dù sao mục tiêu chính của nó vẫn là số tiền kếch sù kia.

- "For fun" đồ ngu, tao sẽ làm cho mày sướng mê tơi anh hùng.

Vàng lúc lắc cái đầu, vạt áo đỏ lại được dịp chao động:

- Tao về đây.

Tony hoảng hốt chụp vội tay Vàng, khuỷu tay đụng trúng túi tiền làm người nó run lên:

- Chưa uống xong mà, tao thấy mày mua những "six packs".

Vàng đẩy thuốc lá sang một bên, lôi ra xâu Heineken đã uống hết ba chai:

- Cho mày hết, cả cái này nữa.

Như sợ Tony không bằng lòng, Vàng thấy thêm một thanh beef jerky.

- Không, Tony tiếc rẻ ném trở lại, tao muốn đi với mày bất cứ đâu để được bữa cơm chiều nay.

Và rồi điệu bộ Tony trở nên quỳnh quáng vì này giờ nó muốn trì kéo thời gian cho dài ra để tìm kế lấy cắp số tiền nhưng không ngờ Vàng đã móc ra một cách lẹ làng. Như nằm mơ, nó lấy tay dụi mắt nhiều lần mà vẫn không tin rằng mình đang nhìn rất rõ. Năm tiền run rẩy trong tay Vàng, hình Tổng Thống Jackson, Hamilton, Lincoln nhảy múa lẫn lộn làm máu trong cơ thể Tony xuôi ngược lung tung. Tay nó muốn vung lên chụp gọn năm tiền và đôi chân cũng muốn co lại để thoát chạy. Cẩn thận chứ không như mọi lần, Tony nhìn dáo dác chung quanh trước khi ra tay. Xe cộ lên xuống nườm

nước nhưng chẳng ai để ý hai đứa ngồi khuất trong dãy parking. Đôi mắt Tony lảo liên chợt đứng dừng lại vì trong tiệm Thor đang trừng mắt nhìn như muốn cắt cả mặt kính, điện thoại cũng lăm le trên tay như sẵn sàng gọi cảnh sát bất cứ lúc nào. Có tật giật mình, nếu Tony suy nghĩ xa hơn một chút cứ giựt đại rồi chạy thì cảnh sát có đến cũng phải vài ba phút sau, lúc đó còn ai ngoài thằng Việt Nam khờ khạo đứng khóc sụt sùi. Tức vì không dám liều, Tony đâm bực ngang xương nên văng tục tùm lum:

- Đù quá ngu đếch chịu được.

Vàng đã rút ra tờ năm đồng nhưng khi thấy Tony đỏ mặt tía tai, phồng mang trợn mắt chửi, nó không hiểu ắt giáp nên hỏi lại:

- Chuyện gì vậy?

- Chuyện cái cục "c". Đưa cho ông một trăm không thôi ông đánh thấy mẹ bây giờ.

Vàng cười hềnh hếch vì tưởng Tony chê ít nên rút thêm tờ mười đồng:

- Tao không thích đi thật mà.

- Đù quả còn nói nữa ông nhét cục "c" vào miệng mày bây giờ, đồ... đồ...

Chinese Vietnamese... đồ Japanese...

Tony chỉ lắp bắp chửi được có vậy vì Vàng đã dúi tiền vào tay nó. Đồng tiền giống như có điện đung vào bàn tay trần trụi làm người nó giật tung lên.

Thật lạ lùng Tony nhét ngay vào phía bên trong quần lót như sợ bị lấy lại nhưng đôi mắt vẫn lom lom nắm tiền trên tay Vàng. Mắt Tony tham hơn lòng nên bám chặt vào bàn tay tròn ửng những thịt, bàn tay không một sợi gân, lùn như nải chuối cau làm sao chống đỡ được cái bẻ vặn ngược của nó? Tony nuốt nước bọt và một lần nữa liếc nhanh vào tiệm; lần này chẳng những nó thấy Thor mà còn vô số những đôi mắt khác đang trợn mắt nhìn. Khi lòng tham trỗi dậy, dẫu có mười Thor hoặc cảnh sát nó cũng coi như pha. Giờ thì nó không ngán Thor nữa, cũng không ngán cảnh sát mà lại ngán mấy

thằng to lớn lực lưỡng cùng màu da đen đang chỉ chực nhảy bổ ra quắp lấy hai cánh tay nó bẻ téo lại. Tony vuốt mái tóc quăn xoắn dính sát da đầu đang vã đầy mồ hôi, giọng nó trở nên yếu xìu:

- Con mẹ mày, phải hai chục nữa mới đi gái được con ạ.

Vàng đã nhét tiền vào túi và ôm thùng thuốc đứng lên:

- Mày đi gái thì mày hưởng làm gì có chuyện bắt tao phải trả tiền?

Nói được câu này thì Vàng đâu phải là thằng khờ. Giờ đến lượt Tony ngăn người ra. Nó nhìn cục vàng tiếc rẻ, ý định rủ Vàng đi bộ một quãng ngắn để giựt tiền cũng biến mất. Đa số những thằng người Việt có đôi mắt xếch như Tàu đều có võ Kung Fu, biết đâu thằng này lại chẳng dai đen, dai vàng?

Tony gãi sồn sột ở háng, bàn tay vô tình đụng trúng cuộn tiền nhét ngay chỗ kín, hình hai ông Hamilton và Lincoln lại hiện ra nhưng không còn mãnh liệt như lúc đầu vì đã bị thằng Brook Lee với cú đá thần sầu choán ngự. Tony thở dài đứng lên và dơ cao gót chân đá mạnh những viên sỏi nằm gần đó giọng buồn bã:

- Hôm nay đúng là mày gặp được ông cố nội mày thương.

Vàng cười hề hề dễ dãi. Nó kéo áo lau những giọt mồ hôi lăn dài trên gáy rồi lăm lăm băng qua đường, nhập vào màu nắng gắt với chiếc áo đỏ trên đầu...

LỐI THOÁT

NGƯỜI ĐI QUA ĐỜI TÔI

NGƯỜI ĐI QUA ĐỜI TÔI

"Người đi qua đời tôi trong những chiều đông sâu. Mưa mù lên mấy vai, gió lùa lên mấy trời. Người đi qua đời tôi hồn lưng miên rét mướt. Vàng xưa đây dấu chân đen tối vùng lãng quên..." Băng cũ nhura nhựa kéo lê, âm thanh kêu xồn xột như trộn lẫn cát khô át hẳn tiếng guitar đệm nhưng không vì thế lời hát bị mất đi mà ngược lại nó trở bật rõ mồn một như những đợt sóng đập vào thành đá, lạnh, chát, vỡ vụn cùng thôi thúc khiến niềm đau phải tràn ứa ra. Đá không có niềm đau nhưng có những u uẩn thâm kín, không biết giã giữa gào la nhưng vết mòn nhẵn là những chứng tích chịu đựng âm ỉ gấm ghê. Như Diễm bây giờ tưởng đầu óc đặc cứng không thể nhồi nhét bất cứ âm thanh bén nhọn nào nhưng vẫn phải cố gắng đón nhận để rồi ôm tất cả chôn dấu xuống tận cùng trong sâu thẳm lòng mình. Cho nên tuy thân xác rũ liệt không còn đủ sức chống đỡ cơn sốt ái tình, Diễm vẫn cố gắng giương to mắt nhìn nó ngoạm nốt niềm đau với hy vọng phần thân thể còn lại tuy còi cụt nhưng là phần sống và phải sống vươn cao, sống mạnh, đừng như những giải sóng lãng mạn tràn nhanh vào liếm bờ cát trơn ướt để rồi khi rút ra khơi trở lại những cặn bã dơ bẩn, thừa thãi.

Chiếc máy tuy cũ nhưng có auto reverse, vì vậy hết mặt A lại nhảy ngược trở sang mặt B và cứ tiếp tục quay đều mang âm thanh vây bủa tứ phía, kỷ

niệm cũng sừng sững hiện về. Diễm đắm mình vào vũng lầy kỷ niệm và bảo lòng rằng hãy chiến đấu trận cuối cùng, dù thắng hay bại nhất định một trong hai phải có kẻ ngã gục, nàng hoặc kỷ niệm. Mưa buồn đi vào từng phím đàn, từng lời ngân, từng hơi thở bóp chặt ra và đêm buồn cũng bảo Diễm rằng lần này thôi nhé rồi hãy tự thoát ra, đừng làm mãi kiếp ve sầu uổng phí một đời người. Đừng nằm thờ thẫn ôn lại những kỷ niệm thối nát qua tiếng hát rên rỉ của kẻ xa lạ.

"Người đi qua đời tôi không nhớ gì sao người. Mưa nào lên mấy vai, gió nào lên mấy trời. Người đi qua đời tôi đường xưa đầy lá úa. Vàng xưa đầy dấu chân đen tối vùng lãng quên... Anh đi qua đời em... không nhớ gì sao anh...? Diễm vẫn nằm co quắp mặc cho nước mắt lã dài. Có phải nàng đã mượn lời than trách trong bản nhạc để diễn tả tâm trạng mình? Như vậy lẽ ra phải để cho Toàn nghe nhưng tại sao Diễm lại cứ giành phần dù không còn lời nào biện hộ. Hình như trong tình yêu, Diễm đã đặt chàng ở vị trí quá cao, tưởng tượng mình đang có trong tay một bức ngọc thạch bóng bẩy xanh nước và mỏng manh dễ vỡ cần phải được nung nhẹ nhưng sau này khi biết nó chỉ là loại đá được chích màu lừa dối và hạnh phúc chỉ là mùi thơm ngọt ngào, vàng chín của trái công chúa không thể ăn được thì độc dược kỷ niệm đã lậm vào trong máu, không muốn chữa nhưng cũng không thể tận diệt được vì tình yêu là con dao với lưỡi nhọn nếu không đâm kẻ phản bội lừa dối thì phải đâm ngược trở lại mình.

Toàn đi vào đời Diễm bằng những kỷ niệm đẹp, bằng những hứa hẹn mật ngọt, bằng những ước mơ tuyệt vời nhất để rồi đem tất cả những thứ ấy đổ xuống đồng bùn nhầy nhụa tanh tưởi chỉ vì chút đỉnh vật chất. Diễm có nên kết án Toàn hay không? Nên hay không? Nếu không sao lòng nàng cứ mãi đau còn nếu có tại sao không nói ra mà cứ để Toàn sa vào vũng lầy đang giăng? Người ta bảo yêu là hy sinh và chấp nhận nhưng nếu bị lạm dụng thì

có nên mãi chấp nhận và hy sinh? Tại sao nàng không nói thẳng, nói thật, nói một lần cho Toàn biết? Tại sao thế hả Diễm? Phải chăng kỷ niệm đã chọc mù đôi mắt, đã khóa miệng môi và đã trói buộc trái tim nàng? Đã vậy sao bộ óc không bị hủy hoại luôn mà cứ làm việc theo bản năng, để mỗi ngày mỗi thấy Toàn tiếp tục lạm dụng, sự lạm dụng trắng trợn mà tuy có nhiều cách chối bỏ, Diễm vẫn ngoan ngoãn làm theo. Phải chăng chỉ vì đã quá yêu và càng yêu lại càng đau khi biết mình vẫn bị lợi dụng?

Giá Diễm chỉ biết yêu là chấp nhận và cho đi thì cuộc đời hạnh phúc biết bao. Như chị chim cu si tình đáp xuống chiếc bẫy định mệnh vì tiếng gọi của anh chim mồi dù để chọn cái chết nhưng vẫn hài lòng mãn nguyện vì cả hai đã bị kẻ khác lạm dụng bằng ngôn ngữ tình yêu, còn đàn ông này đâu ai dùng áp lực ngoài chính tim óc Toàn, bằng chủ mưu, bằng đường lối tính toán từ trước? Như vậy Diễm đâu có vài phút hạnh phúc ngất ngây thật sự như con chim si tình kia...?

- Mình không thể xa nhau được nữa rồi. Tại sao không lấy nhau sớm hơn hả Diễm?

Toàn đề nghị khi vừa mới quen và dùng tiếng sớm thật đúng nghĩa. Quá sớm vì Diễm mang tang chồng mới tròn tám tháng, gặp gỡ nhau chỉ vài ba giờ đồng hồ, có mê nhau thế nào đi chăng nữa nàng cũng phải đắn đo lựa chọn, không phải sợ thiên hạ dị nghị, sợ con cái bất bình mà vì muốn thời gian làm cho tình cảm của cả hai đậm xuống, để nhìn nhau rõ hơn, để các con nhìn ra khoảng trống và sự cần thiết của một người cha trong căn nhà này, để Khương an lòng nghỉ yên dưới lòng đất sâu vì có người tốt lành khác thay thế và nhất là để cho Diễm nhìn rõ lòng mình, có thật sự yêu Toàn hay cái chết thâm trầm của chồng vẫn làm cho nàng còn khủng hoảng?

- Ba năm lâu quá Diễm ơi!

Toàn ôm lấy Diễm ghi chặt như đứa bé vô được con vịt trời xinh đẹp sợ vuột

khỏi vòng tay. Trong đời làm vợ chưa bao giờ Khương ôm nàng cuồng bạo như thế. Cái ôm khiến Diễm bủn rủn tay chân muốn ngã quỵ xuống như con trùn non trước lưỡi dao đồ tể. Toàn là người thế nào mà có mãnh lực góm ghê hay đã từ lâu hoàn cảnh và những công việc buồn phiền bủa vây để giờ đây mọi gánh nặng chôn vùi theo Khương nên con tim Diễm mới có những rung động kỳ lạ? Cái ôm bất ngờ khiến đầu óc nàng tuy hoang mang nhưng thân xác lại thêm trói buộc bằng thứ rung động tuyệt diệu.

- Mình phải là của nhau.

- Có vội quá khi nói những lời này không Toàn? Em sợ mai kia anh sẽ rút lại. Vô tình Diễm đã để lộ tình cảm mình qua sự lo sợ hết sức hờ hênh.

- Anh còn trẻ đại để yêu đương lắm hay sao? Bằng này tuổi mà chưa vợ chưa con thì em phải biết anh không dễ dàng trong sự chọn lựa kết hôn.

Câu trả lời làm Diễm mãn nguyện và cắt bớt dấu hỏi rườm rà như đã từng đặt ra cho những người đàn ông khác bấy lâu nay theo đuổi hoặc muốn tiến đến chuyện xây dựng. Tuổi đời và kinh nghiệm không còn cho nàng những lãng mạn mà phải gạn lọc.

- Diễm nhé!

- Chẳng ai hỏi vợ gấp rút như vậy cả, nhìn lại cái thân anh kia...!

Diễm gục đầu vào ngực Toàn thân mật và âu yếm như đã yêu nhau tự kiếp nào. Phải chăng khi yêu người ta đều muốn được nương dựa tình cảm vào nhau hay tại tâm hồn Diễm trống trải yếu đuối cần phải được bảo bọc?

- Thân anh thì sao? Toàn ghé sát bên tai Diễm thì thầm.

- Không có đồng xu dính túi.

Có lẽ Diễm ước đoán cuộc sống của Toàn qua bộ đồ trận vì lính tráng thời bình hay thời chiến cũng chỉ đủ ăn chứ làm sao có chuyện dư thừa. Dù không cố tình nhưng những va chạm cuộc sống bấy lâu nay bắt buộc Diễm phải nghĩ thế, như mọi người đã đánh giá trị nhau qua của cải tiền bạc.

- Đủ nuôi em và con ngày hai bữa là được rồi. Có anh thì nên quẳng gánh lo đi, bảo đảm không ai nhật đâu.

Diễm ngược lên nhìn Toàn bằng tất cả sự khâm phục. Khuôn mặt rạng rỡ và đôi mắt đầy tự tin cho nàng ấn tượng chàng sẽ là người khôn khéo tháo vát dư sức đùm bọc cả ba mẹ con và dìu dắt chúng vào đại học sau này.

- Thu xếp cho gọn Diễm nhé! Anh phải đưa em đi khỏi nơi đây để quên hết quá khứ đau buồn. Hơn nữa còn việc học và tương lai của mấy đứa nhỏ, tiểu bang này không có trường đại học nào lớn cả,

- Dưới này em còn có công ăn việc làm...

- Bỏ hết đi em, có anh cuộc đời em phải đổi khác, phải vui vẻ hạnh phúc, chắc chắn và anh hứa như thế!

Mới ba tiếng đồng hồ mà Toàn hứa hẹn quá nhiều. Tại thời gian không gian hay tại lòng người? Tại bầu trời đen nhánh như nhung đổ tràn trụa những hạt kim cương ngời sáng khiến lòng Toàn trở thành giàu có hào phóng hay tại gió vờn da thịt khiến chàng mê mẩn mà nghĩ rằng tóc nàng cũng đang vương vấn mắt môi chàng?

- Em nhìn kia! Vạt áo mà còn biết thương anh thì bảo sao chúng mình rời xa nhau được.

Cúi nhìn tà áo bị gió đùa quăn tròn lấy chân Toàn, Diễm bồi hồi xúc động. Nỗi xúc động kèm theo cảnh vật êm đềm, bình lặng gợi lại hình ảnh gần như quá quen thuộc của Bắc Cần Thơ, nơi Diễm sinh ra với đậm đặc kỷ niệm thời thơ ấu. Những buổi tối theo ba ngồi câu cá dưới chân cầu, những buổi trưa tan học nắng nhe nhãi ngồi nhai mía xả rác xuống giòng sông. Con sông rộng mênh mông, từng đợt gió đưa sóng vào bờ lấy sạch những rác rưởi, vỏ bắp, bã mía vào giữa lòng sâu cho nấu như làm phân bón. Mười năm trời xa gia đình với nỗi thương nhớ quê hương giằng kéo, Diễm luôn tự hỏi ngày xưa khi còn chiến tranh những người lính cộng sản sinh bắt tử nam trước

khi lìa đời đã mang những tiếc nuối cùng những ray rứt nào? Có nhận ra mình đã hy sinh cho một phi lý tưởng, có tiếc thương cho lớp trẻ còn lại đang bị lợi dụng làm công cụ để chạy theo một khát vọng sai lầm, có sợ chết cô đơn trong rừng sâu không người vượt mắt hay trái lại bằng lòng ngủ yên trong nắm đất hoang vì dù nam hay bắc cũng cùng chung một giải sơn hà, chung một mảnh đất quê hương và dù nam hay bắc cũng cùng một tiếng nói màu da còn Diễm bên này tự nói tự nghe tự khóc và tự thí đồ. Kẻ lưu vong không thể lựa chọn cho mình nắm đất thân yêu để ngơi nghỉ. Xác thân Diễm nơi này với tháng ngày quần quật lo sinh kế mà hồn cũng chẳng được yên cứ lang thang vất vưởng nhớ về quê hương của những ngày tháng đánh mắt.

- Hứa cho anh yên lòng đi em.

Toàn nhắc lại làm Diễm thêm điên đảo. Màu áo chàng mặc trên người thể hiện cả một tấm lòng yêu nước và trách nhiệm nặng nề. Ai bảo kẻ lưu vong không thể chọn cho mình một lý tưởng, một hướng đi? Ai bảo kẻ lưu vong không dám chọn cho mình một ngày về? Ngày về của Toàn là ngày giải phóng quê hương, là ngày thanh bình đất nước. Diễm cảm nhận được sự màu nhiệm đó vì Toàn là hiện thân của ước mơ, của lòng nàng khao khát bấy lâu nay và cả tình yêu chỗi dậy mà đã lâu Diễm để cho nó sống trong ngấp ngoái.

- Hứa gì?

Diễm vờ cười cợt nhưng chắc chắn đôi mắt phải long lanh lắm nên Toàn cứ nhìn sững.

- Anh xem mấy ngàn ngọn đèn chạy dọc theo thành cầu bắt buộc mọi vật chung quanh phải trở thành diễm tuyệt nhưng sáng mai, dưới nắng mặt trời sẽ cho anh thấy rõ chẳng có gì tuyệt mỹ cả.

- Thông minh và khôn khéo lắm nhưng anh vẫn không thể không khen rằng em có đôi mắt đẹp và lời cuốn thật vì bằng chứng đã cuốn hút hồn anh.

Chẳng lẽ vì mê lấy vợ mà phải đào ngũ?

- Dừng...

Toàn cúi xuống làm Diễm chột nín lặng vì bờ môi tham lam và vòng tay gấn bó đã buộc chặt. Mình yêu mau đến như thế sao? Nếu không tại sao lại chấp nhận những âu yếm quá vội vàng?

- Dừng anh, người ta nhìn thấy kia!

Diễm đẩy Toàn ra tránh nụ hôn nhưng người mềm nhũn không còn sức kháng cự. Ba giờ đồng hồ. Mới ba giờ đồng hồ làm gì trói buộc nhanh như vậy? Tuổi ngây thơ sôi nổi qua rồi, tuổi dễ yêu, dễ mơ mộng cũng đã qua, Diễm lách khỏi vòng tay Toàn bằng chống cự yếu ớt.

- Mình yêu nhau mà!

- Chưa... còn sớm lắm em không hứa gì hết đâu.

Diễm vẫn chưa hết hoảng sợ. Đàn ông khi có tình chinh phục có thể lùi một lúc năm bảy bước nhưng lại tiến lên cả mười bước. Diễm chưa biết gì về Toàn ngoài trừ vài lời giới thiệu của bạn bè "độc thân, vui tính và đang tìm vợ". Và lại đâu ai ngờ hai người dự định làm cú tình yêu nhảy vọt qua mặt họ để mà rào trước đón sau hoặc nói xa nói gần cho nàng biết Toàn là người như thế nào. Sự bàng hoàng vẫn còn dù Toàn đã buông hẳn Diễm ra nhưng lại giữ nguyên nụ cười, nụ cười khiến người đối diện không biết chàng đang nghĩ gì. Đàn ông như thế mới gớm ghê nhưng cái mặt chàng hiền khô đã đánh tan tất cả nghi ngờ.

- Diễm, em có quyền suy nghĩ và lựa chọn nhưng mình cưới sớm, có con sớm thì đỡ tội cho em sau này.

Người Diễm lại run lên vì những ước mơ đang được Toàn đan dệt. Toàn đã đánh trúng tâm lý đàn bà, khi yêu, họ đều muốn làm vợ và có con với người đó. Con cái là một thứ hạnh phúc kỳ diệu nhất mà chỉ những kẻ yêu nhau chân tình mới dám mơ ước.

- Anh chỉ xin em một đứa thôi, một đứa duy nhất vì ở tuổi em là một cố gắng phi thường. Dù sao sức khỏe vẫn phải trọng, anh không thể tham lam để em chịu thiệt thòi một mình.

Bằng đó đã đủ để cho Diễm kết luận Toàn xứng đáng là người cha, người chồng? Bằng đó đủ để Diễm gạt bỏ mọi thời gian tính và thử thách?

- Không ngờ ngày cuối của chuyến công tác lại là ngày hạnh phúc nhất đời vì anh được gặp em. Vài giờ còn lại của những kẻ yêu nhau quý báu bằng cả cuộc sống này.

Còn lại vài giờ... Toàn vô tình buột miệng hay cố tình nhắc nhở cho Diễm biết cái thời giờ sẽ trôi đi rất nhanh nếu không biết nắm lấy.

- Mình đi dạo một vòng em nhé!

Không chờ sự đáp ứng, Toàn đã nắm tay Diễm nhẹ kéo đi. Thành cầu cao gần tới ngực, Diễm lúp xúp theo sau như đứa bé mót cá chạy về cho kịp bữa cơm tối. Cái dạo của lính tráng có khác, từng bước chân dài, chậm rãi nhưng làm Diễm theo muốn hụt hơi.

- Em không thích dạo kiểu này đâu, còn hơn chạy loạn.

- Chịu khó đi cô nương, vợ lính gì mà yếu quá vậy.

Toàn tấn công tới tấp vào mạch tim Diễm. Nó rung từng hồi lạnh lốt và bảo nàng rằng khó có thể khước từ tình yêu với một người đàn ông đầy sức quyến rũ như Toàn.

- Em đã chọn nơi nào để sau này mình sống chưa?

Toàn đứng lại nhưng vẫn còn tay trong tay khiến Diễm phải dựa lưng vào thành cầu ngơ ngẩn.

- Ở California thì khí hậu tốt nhất. Toàn gợi ý.

- Em không thích Cali.

- Vì sợ động đất? Toàn cười, hình như dưới mắt chàng lúc nào Diễm cũng chỉ là đứa bé con. Giá em bảo vì cuộc sống đắt đỏ, vì khó tìm việc làm, vì

mọi người bon chen thì anh đành chịu, đành này...

- Nhưng có gì khác để quyến rũ?

- Anh muốn nói đến cuộc sống an nhàn. Mình mua nhà trên lưng chừng núi, tránh xa mọi náo nhiệt xô bồ. Em ở nhà trông nom nhà cửa và coi sóc con cái còn anh sau công tác lại trở về phụ em cơm nước.

- Anh nói cứ như thật. Bộ không phải thuyên chuyển rày đây mai đó như những người lính khác hay sao?

- Cũng có thể qua Nhật, Ả Rập, Phi nhưng vợ con vẫn có quyền đi theo cơ mà.

Diễm rùng mình. Đã từ lâu ăn no ngủ kỹ trên đất nước người, nàng quên hẳn những quá khứ cực nhọc vất vả của cuộc đời lính chiến và những người đàn bà phi thường đùm đê tay xách nách mang, bồng bế con cái theo chồng ra sống ở tiền đồn. Diễm cũng quên rằng có người yêu làm lính là phải có lá gan to lớn cùng mạch tim nở phồng và một sức mạnh bền bỉ dai dẳng mới có thể chịu đựng nổi những cơ thất bất ngờ. Diễm đã quên hết tiếng bom đạn nổ và ánh hỏa châu sáng rực trên quê hương vì ở đây hình ảnh người lính thật nhàn nhã và an bình.

- Sao, dám làm vợ lính không cô?

- Thử coi...

Thế là Toàn bắt đầu vin vào ngay câu đó để hứa hẹn tương lai.

- Em thích nhà kiểu nào? Ba phòng hay bốn? Chắc phải bốn rồi. Hai đứa lớn chiếm hai, thằng nhóc một, còn một của chúng mình. Quên nữa, anh phải dành cho em một căn phòng có cửa sổ trông xuống thung lũng để tìm cảm hứng viết thư tình cho anh. Làm vợ lính thì tha hồ mà viết, nội nỗi thương nhớ chồng con cũng tràn ngập giấy mực.

Diễm cười sung sướng nhưng không khỏi cảm thấy xấu hổ với chính sự liều lĩnh của mình. Tình yêu quả là một tiếng sét, đánh trúng ai kẻ ấy phải ngất

ngư quên hẳn tuổi tác, hoàn cảnh và ngay cả nhân cách. Nhưng Diễm không phải xấu hổ lâu vì Toàn đã ôm ghì lấy nàng hôn như mưa bão.

- Diễm, Diễm ơi. Cảm ơn em đã cho anh biết thế nào là tình yêu và hạnh phúc...

... Và cái hạnh phúc được diễn tả trọn vẹn trong suốt thời gian còn lại. Diễm đã thuộc về Toàn, cả thân xác lẫn tâm hồn, tận tình và đúng nghĩa của thứ tình cho đi. Sở dĩ Diễm gọi là tình cho đi vì nàng chưa biết gì về góc gác Toàn ngoài những điều chàng nói. Toàn là bạn Tuấn, bạn Kha, có thể thôi. Nếu Toàn nói thật thì tình cho đi sẽ được bù đắp trở lại, còn không thì cứ kể như Diễm đã đại dột xây lâu đài trên cát. Nhưng dù tình yêu có chân đứng hay không thì thứ tình cho đi của Diễm vẫn là những ước mơ trên căn bản xây dựng.

Diễm không tiếc gì với Toàn cả vì khi trái tim đã rung, cảm xúc đã trào dâng nó không còn là sự đổi chác hoặc mua bán. Tình Diễm cho đi không dựa vào căn nhà bốn phòng ngủ trên lưng chừng đồi như Toàn đã hứa hẹn, cũng không phải theo chàng chu du tứ xứ trên toàn cõi địa cầu. Chấp nhận tình cho đi Diễm chỉ có mơ ước nhỏ nhoi là đem thương yêu và tất cả những gì mình đã có dâng hiến trọn vẹn cho Toàn để bù đắp, chia sẻ phần nào những thiệt thòi của cuộc đời lính chiến. Chấp nhận tình cho đi, Diễm chấp nhận luôn cả trái tim nhảy vọt theo những cú điện thoại bất ngờ từ khắp nơi Toàn gọi về. Nhưng đâu ai ngờ tình yêu của nàng không lệ thuộc vào những cánh thư với địa chỉ lạ lẫm, vào sự thương nhớ hoặc trách hờn mà lại lệ thuộc vào những đòi hỏi của Toàn. Chao ơi, sao lại oái ăm thế này...!

oOo

- Anh mua nhà rồi đó em! Gần bốn ngàn square feets, bốn phòng ngủ. Riêng phòng khách đã chiếm gần một ngàn square feets.

Toàn gọi lại báo tin mừng nhưng lại là nỗi lo lắng của Diễm.

- Căn nhà quá lớn. Rồi tiền đâu...

Toàn cười... Giọng cười dòn mà lúc nào Diễm cũng có thể nghe được qua đường dây điện thoại.

- Nhà lớn mới xứng để đón hoàng hậu của anh về chứ!

- Đừng đùa nữa coi, em sợ mình không đủ sức trả nợ.

- Bọn lính tráng anh xưa nay được chính phủ trả tiền mướn nhà nhưng chỉ trong giới hạn còn muốn ở nơi sang hơn phải bù tiền. Thay vì mướn thì anh mua có lợi gấp mấy lần, với lại là lính khi nào cũng được ưu tiên hơn mọi người, tiền down ít, phân lời thấp. Nhà cửa bây giờ đang rẻ, mua nhà cũng là một hình thức đầu tư.

Lời giải thích của Toàn vẫn không thể trấn an được nỗi lo xa của Diễm.

- Chính phủ có trả cũng chỉ được bảy tám trăm mỗi tháng còn bao nhiêu chắc chắn anh phải bù. Nhà mình mà!

- Dĩ nhiên, cả thuê má, bảo hiểm bù hơn bù kém anh trả thêm gần hai ngàn.

- Chúa ơi, Diễm la lên, căn nhà anh mua bao nhiêu?

- Gần bốn trăm ngàn.

Điên điên quá! Diễm muốn hét lên vì cái tính đàn ông ngốc nghếch của Toàn.

- Lương anh chỉ hơn hai ngàn, trả hết rồi ăn bằng gì?

- Anh sẽ tìm người share phòng cho đến lúc em và con về.

Em và con về rồi chúng mình sẽ nhìn nhau mà chết đói? Diễm muốn nói ra điều đó nhưng thấy mình vô lý quá! Ở tiểu bang nào mà chẳng phải làm?

Mộng của Toàn vẫn là mộng vì nếu đã thương nhau làm sao Diễm có thể đành lòng ở nhà ngồi chơi xơi nước để Toàn phải kiếm tiền cực khổ cẳng đáng trong ngoài? Lấy Toàn hay ai đi chẳng nữa nàng vẫn phải đi làm vì kinh tế cũng đóng góp một vai trò khá quan trọng trong hạnh phúc gia đình cơ mà!

- Đừng lo Diễm nhé! Anh dư thừa khả năng nuôi em và con.

Dư thừa khả năng mà phải kiếm người share phòng? Nhưng thôi cứ tạm tin lời chàng là đúng vì tên độc thân nào cũng có những tính toán rất vụng về, nhiều khi họ bô bô chấp nhận một túp lều tranh hai quả tim vàng nhưng lúc đói khát lại là người than thở trước tiên.

Cả một ngày Diễm thần thờ vì tin sét đánh. Toàn không biết lo xa, không biết tính toán hay đàn ông nào cũng thế? Căn nhà bốn trăm ngàn, gần nửa triệu bạc cong lưng làm trả ba mươi năm chưa chắc đã hết. Ba mươi năm lo toát mồ hôi trán, chạy bám theo vật chất làm nô lệ cho nó trong khi khả năng không có. Ba mươi năm nợ nần ngập đầu thì còn tâm trí đâu mà an hưởng hạnh phúc gia đình, có chăng ở tuổi bảy mươi sau khi công nợ xong mà chắc gì cả hai đã sống đến ngày đó?

Lo đó nhưng rồi Diễm lại tự an ủi rằng xưa nay nàng chỉ là người đàn bà sống an phận, không đua đòi, không mơ ước quá cao xa và cũng không nợ nần gì ai nên trước một tương lai khủng khiếp đã chấn động lòng nàng. Kẽ có gan mới giàu có được. Biết đâu một vài năm nhà cửa lên giá Toàn bán đi cầm số tiền khá lớn và kiếm căn khác nhỏ hơn thì trả hết tiền mặt mấy hồi... Thôi thì cứ theo chân Toàn, cứ phu xướng phụ tùy, quẳng mọi gánh lo đi là xong vì Toàn đâu phải là Khương. Nhớ như vậy Diễm nhé! Toàn không phải là Khương... chàng có những liêu lĩnh và xông xáo riêng...

- Diễm chưa ngủ hả?

Mọi lần Toàn vẫn gọi giờ này nhưng tự dưng Diễm thấy hồi hộp lạ kỳ. Có thể tin sét đánh lúc sáng vẫn còn làm thần kinh nàng căng thẳng.

- Giấy tờ xong hết rồi, hồi chiều anh phải nhờ chị Mạnh ký tên hộ em.

- Nhà anh mà lôi tên em vào làm gì cho người ta cười.

- Giỡn nghe, không có nhà anh, nhà em mà nhà của chúng mình. Diễm, anh mừng quá!

- Còn em lo muốn chết. Em sợ nhà lớn lắm.

- Ủa! Sao lạ vậy?

Diễm chột dạ. Tại sao lại cứ gieo sự sợ hãi vào đầu óc người mình yêu?

Nàng nói trớ:

- Nhà lớn chỉ khổ thân em phải quét dọn lau chùi.

Toàn cười. Giọng cười dòn dã kéo dài nhưng sao tim Diễm cứ thót lại.

- Em à! Mai anh dọn vào nhưng nói ra đừng có cười nghe. Nhà mới nên trống trơn ngay cả màn cửa cũng không có.

Tại sao Toàn lại mang điều này ra nói với mình?

- Thì mua đồ vài thứ cần thiết...

- Thôi đi cô, có bao nhiêu tiền anh bỏ ra down hết rồi.

Diễm bàng hoàng... Như vậy có phải là Toàn khùng nặng không? Tự dung mua căn nhà cho thật lớn rồi để đó làm sân đánh banh rộng thênh thang.

- Chịu khó sắm từ từ thôi anh.

- Thì từ từ nhưng ít nhất cũng phải có cái giường để nằm, cái tủ lạnh đựng thức ăn...

Tại Diễm lòng bùng... Người ta bảo một lần mua nhà là một lần sạt nghiệp, chẳng những Toàn sạt nghiệp mà còn lôi cả nàng vào. Nhưng dù cho không lôi, Diễm vẫn cảm thấy nàng là người có trách nhiệm gánh vác một phần nhỏ.

- Em định xung phong sắm cái gì trước?

Xung phong? Ai xung phong kiêu ngạo si thế? Xung phong để phải bỏ tiền túi ra? Xung phong để... mà thôi, tại sao ta lại tính toán với chàng khi đã yêu?

- Suy nghĩ lâu thế cô? Hay lại muốn dành sắm cả?

Diễm cười gượng gạo. Yêu thì yêu lắm nhưng chưa cưới mà xài tiền của nhau sao nó kỳ kỳ. Hay là tại mình già nua cần cỗi, mất hết vẻ thơ ngây dễ

thương và vô tư của tình yêu?

- Anh thích gì thì mua đó em sẽ gởi tiền sang.
- Bao nhiêu vậy em, cho anh biết trước để liệu tính?
- Em chỉ có mỗi ba ngàn.

Diễm trả lời buồn bã. Không phải vì số tiền quá lớn mà cảm tưởng như Toàn đã yêu nàng qua một lối nhìn khác.

- Mai sáng gửi liền cho anh nhé! Trưa mai anh sẽ mua và charge vào visa. Vậy là xong, tình và tiền đã trộn lẫn. Đồng tiền làm tình yêu biến dạng, làm cái tình cho đi của Diễm không còn mang ý nghĩa tốt đẹp mà là một sự trao đổi mua bán. Chẳng lẽ mình tầm thường, rẻ rúm đến thế sao? Một lần ái ân trả bằng nước mắt đã là đau khổ đằng này còn phải bù thêm tiền thì nhục nhã đáng cay biết ngần nào. Diễm, Diễm ơi khi tình cảm phải trả giá bằng tiền thì con người mày chẳng đáng nửa xu. Khi rung động thể xác được đo lường bằng tiền thì giá trị mày thua một con điếm. Diễm bật khóc và run rẩy gác ống điện thoại sau lời chúc ngủ ngon của Toàn. Nàng biết chắc chắn đêm nay sẽ không ngủ được vì biến cố kinh hoàng không đổ ụp xuống một lần mà như tòa lâu đài cũ, mục nát cứ sụp xuống và sụp xuống mãi. Có ai ngu dại đứng dưới chân toà nhà cho nó đổ trúng người mình? Chạy đi Diễm, vẫn còn kịp chán cơ mà!

Khôn nổi tình cảm luôn xung khắc với lý trí. Nó bảo Diễm là người lỗi đời nên tính toán hơn thua. Nó bảo vì Diễm đã quá từng trải và nghi ngờ mọi người nên nhìn ai cũng đặt cạnh bên họ một dấu hỏi to tướng. Nó bảo đã gọi là tình cho đi mà còn sợ cho ít cho nhiều... Mà thôi nói gì thì nói Diễm cũng phải làm tròn lời hứa. Dù lời hứa có biến nàng thành đứa ngu muội dại trai, thành người mẹ vô trách nhiệm đã lấy tiền dành dụm cho con mình để xài vào việc riêng tư thì cũng đành. Yêu là thế đấy! Là cho tất cả những gì mình đã có. Toàn, Toàn ơi. Anh có biết rằng càng yêu anh, em lại càng bị dẫn dắt

vì tư tưởng mình đã trộn lẫn những nghi ngờ...?

- Sao, khỏe không Diễm?

Ba hôm sau Toàn gọi lại nhưng Diễm tưởng như chỉ cách đó vài giờ. Sự buồn phiền làm thời gian ngưng đọng nhưng lúc này Diễm mới biết tình cảm mình bị đầy thương tích nên mất hẳn cảm giác trông đợi.

- Em hơi mệt một chút.

Diễm cố lấy giọng bình thường nhưng sao cổ họng khô đắng. Chẳng biết bệnh thật, bệnh giả, chẳng biết nàng muốn yêu sách với chính mình hay với Toàn?

- Anh nhận được tám check em gửi hồi chiều. Đúng là đàn bà ngớ ngẩn, dặn với dò, lo với lắng cho hao tổn sức khỏe. Chỉ những thứ cần thiết anh mới mua vì phần trang hoàng nhà cửa em phải tự lo chứ anh tẽ không tưởng tượng.

Diễm ngẩn người. Công nhận nàng có hơi cẩn thận thật, gửi ba ngàn mà dặn mua đủ thứ lại toàn những loại rẻ tiền, nào là bộ sa lông ở phòng khách, chiếc ti vi nhỏ đặt ở bếp để coi cho đỡ buồn khi ngồi ăn một mình, nào là bộ giường ngủ rồi nồi niêu, chén đĩa, lò nướng, lò hấp loạn xạ lên, mỗi thứ một chút, mua cho có để xài đã vậy mà còn nhắc đi nhắc lại "mình ít tiền xài thứ dở thôi, để sau em về rồi hãy tính".

- Anh mua cái tủ lạnh đẹp lắm, còn dư vài trăm chỉ đủ cặp nệm single. Toàn hơn hở khỏe.

Diễm không hỏi gì thêm nhưng thở dài nảo nuốt. Tại sao Toàn biết dành dụm cả bốn chục ngàn down nhà mà số tiền nàng đưa lại không tính toán thiệt hơn trước khi xài? Tại sao Toàn biết giữ tiền mà khi sắm sửa lại quá dở? Tại Toàn hay tại mình sống bòn nhặt, bóp chặt quen rồi nên mọi thứ đều cho là xa xỉ? Tại mày rồi Diễm ơi...

- Thôi kệ, có còn hơn không. Vâng, mai một em về rồi tính.

Nói vậy nhưng Diễm chẳng hy vọng ngày về. Chưa cưới nhau mà đã lo lắng như thế thì sống với nhau chỉ một vài năm là Diễm cũng chết vì tinh thần bất ổn.

- Hey, nghĩ gì vậy cưng?

- Em không nghĩ gì cả. Diễm miễn cưỡng trả lời.

- Trách anh?

- Không, em chỉ hơi lo là không có bếp núc nồi niêu rồi anh ăn uống ra sao?

- Không chừng anh ăn cơm tiệm.

Thôi thì chỉ có trời mới chiều được Toàn. Còn nàng, kẻ nam người bắc xa nhau cả hơn ngàn dặm biết đâu mà lo.

- Khi nào em xuống đây xem căn nhà của chúng mình? Em có ngờ rằng nó nằm ngay trên lưng chừng đồi tuyệt không thể tưởng? Buổi sáng thức dậy nhìn ra ngoài cửa sổ thấy sương mù dày đặc, cảm giác anh lâng lâng như đang ở chín tầng mây cao. Gần trưa sương tan, cảnh vật hiện mờ mờ với núi đồi xanh thẫm, vài cụm sương ắn nấu trên đỉnh như khói lam phủ. Xa hơn, bờ biển xanh biếc chạy dài hết cả tầm mắt trông vô cùng thơ mộng làm anh nhớ quê mình quay quắt, càng nhớ lại càng thêm một mái ấm gia đình, một người vợ hiền lành đảm đang và một đàn con xinh xắn. Diễm, Diễm ơi anh nhớ em quá!

Người Diễm run lên theo từng lời réo gọi của Toàn, vừa đau vừa ngây ngất. Ái tình là thế đó, đau khổ và sung sướng luôn đi song song như gạo sống phải có nước bỏng sôi mới nấu nhừ, như đường và đá phải có chanh chua vắt vào uống mới thú vị. Toàn đã làm Diễm mê đi với lối sống cuồng nhiệt hưởng thụ không biết ngày mai. Xuống là vất bỏ công việc, trách nhiệm, là sống cho riêng nàng. Toàn đã làm cho Diễm có những ước mơ tuyệt vời vì khung cảnh quê hương thơ mộng và cuộc sống sung túc nếu không muốn nói khá giàu sang nhưng bên cạnh là những lo lắng vật chất và cũng là những

bon chen giành giựt nhau trong xã hội xô bồ. Để có cuộc sống đầy đủ tiện nghi, ai mà không phải làm công cụ cho đồng tiền?

Giữa Toàn và nàng rõ ràng hai nếp sống khác biệt, một của an phận chấp nhận và một của xông xáo vươn lên. Ai đúng ai sai? Ai không làm mà có hưởng? Ai không cực khổ gian truân mà đạt được kết quả vinh quang? Có nợ nần mới cố sức làm trả nợ. Mà già nua rồi Diễm ơi, chính vì già nên mới nghĩ quẩn, mới chấp nhất từng lời nói của Toàn. Xuống đây tức là sau khi cưới hỏi đàng hoàng chứ nào phải cuốn gói theo trai mà chưa gì đã khựng bước. Vợ chồng ở với nhau là nương dựa chứ đâu phải share phòng như boy friend, girl friend, như nhân tình nhân ngẫu, như người dung khác họ mà sợ tiếng đời mai mĩa?

Đầu óc Diễm quay mòng mòng. Giữa tiền và lùi nàng thấy đường nào cũng dẫn vào sự dẫn vật ray rứt. Hình như từ khi quen Toàn đến giờ tâm hồn nàng không lúc nào yên ổn. Đôi ba lần Diễm bào chữa tại mình có người yêu là lính nhưng mỗi lần nói chuyện với Toàn là mỗi lần nổi dẫn vật đậm nét. Phải chăng từ sự đối nghịch giữa hai cuộc sống?

- Tuần tới anh lấy phép thường niên xuống thăm em nhé!

Diễm lại giật mình. Mỗi câu nói của Toàn bây giờ đối với nàng đều như ngọn gió độc mà nàng là kẻ trọng bệnh không có áo ấm đủ che.

- Không gặp cũng nhớ mà gặp chắc còn nhớ thêm. Anh chẳng biết mình ra làm sao nữa.

- Thôi anh, mới mua nhà tiền bạc đâu mà cứ xài phí.

Diễm nói thật lòng mình vì nàng xót của. Sự thương nhớ đâu thể giải quyết bằng cách gặp nhau mà phải cố gắng tạo dựng cuộc sống căn bản.

- Gặp được em có phải bán nhà anh cũng không tiếc.

Giá lúc mới quen Toàn nói điều này Diễm sẽ cảm động vô cùng vì tình yêu của Toàn là thứ tình đam mê sôi bỏng, không có một chương ngại nào có thể

cản nhưng bây giờ trước vấn đề xây dựng lại chứng tỏ cuộc sống buông thả bạt mạng.

- Vậy thì anh mua nhà làm gì cho đâm lo ra.

- Em điên sao, bộ không nghĩ đến tương lai à?

Hiện tại lo không xong nói gì đến tương lai, Diễm chua chát, trong nhà đến cái giường cũng không có mà bảo tương lai với cuộc sống.

- Diễm, anh xuống nhé!

- Xuống thì dễ rồi nhưng tiền đâu mua vé máy bay? Vô tình Diễm buột miệng nhưng lại nói lên tâm trạng lo lắng của mình.

- Đó mới là vấn đề, hay để thư thả đã em nhỉ!

- Vâng.

Hình như vẫn chưa hài lòng với quyết định vừa rồi, Toàn hỏi đột ngột:

- Diễm này, hay em lên thăm anh?

- Không được đâu, công việc và con cái cột chân em không thể bỏ đi đâu một ngày.

Nói trớ như thế chứ thực ra Diễm tiếc tiền. Đối với nàng tình yêu chỉ làm đẹp cuộc đời, không có tình yêu tâm hồn cần cỗi khô héo chứ không thể chết nhưng không có tiền thì đời con người xuống dốc thê thảm. Diễm biết mình không còn nhỏ nữa mà vội bồng bột nông nổi.

- Vậy thì bất cứ mọi giá anh sẽ xuống. Em phải là trên hết mọi thứ.

Tưởng Toàn nói càn ai ngờ ngay chiều hôm sau, khi Diễm đi làm về đã thấy chàng sùng sững đợi ở trước cổng nhà.

- Liều quá, anh chẳng giữ ý gì cho em cả. Một người biết họ sẽ đồn ầm cho mà coi. Sợ quá Diễm gắt lên nhưng cũng chính là để lấn áp sự mừng rỡ của mình.

- Trước sau gì mình cũng cưới...

- Chừng nào cưới hẵng hay. Dư luận ngoài đã vậy còn trong nhà, em là mẹ

sống không làm gương sao có thể dạy bảo được con cái.

- Nhưng ít ra cũng nên cho anh vào nhà uống miếng nước đã chứ!

- Không. Vào với tư cách gì bây giờ? Bạn trai của em chẳng?

Có lẽ Diễm dè dặt quá đáng nhưng gia đình nàng xưa nay vẫn thế. Ngay lúc Khương còn sống đã ít bạn bè hoặc có đến chơi cũng đầy đủ vợ chồng và chỉ vào những ngày cuối tuần.

- Cô nhát ỏi cô nhát, nên nhớ em không còn ở tuổi mười tám hai mươi nữa nhé! Nhưng thôi em đã không muốn thì đành vậy.

Toàn nheo mắt cười với Diễm và đi nhanh ra lề đường chỗ đậu xe. Diễm nhìn theo, bảng số MS, như vậy là xuống phi trường Toàn đã mượn xe. Đúng là xài ngốc như... lính.

- Anh...

- Gì đây? Toàn đứng lại, đừng đổ thừa tại anh nhé!

- Đừng giận em.

- Không giận mà hận thôi.

Biết Toàn đùa nhưng Diễm vẫn thấy xốn xang. Hình như linh cảm buổi gặp gỡ mang đến cho nàng buồn nhiều hơn vui.

- Rồi anh về bên đó ngay bây giờ?

- Anh có khờ cũng khờ vừa thôi. Giờ anh đi ăn, một tiếng nữa sẽ chờ em ở chỗ hôm nọ.

LỐI THOÁT

BÀ GIAO CHỈ

BÀ GIAO CHỈ

Thực ra chồng bà tên Giao và tuy đã chết từ lâu nhưng vì ở vậy nuôi con nên người ta vẫn gọi bà bằng tên ông như để thăm khen ngợi sự trung trinh của người đàn bà góa. Chuyện bà thủ tiết thờ chồng không có gì lạ nhất là với cái nhan sắc dưới trung bình lại lam lũ vất vả ngày này qua tháng nọ ở nương rẫy, một nơi khi ho cò gáy mà chòm xóm quy tụ vài mươi căn nhà trên lưng chừng đồi, xa hơn, về phía chợ, vài trăm nóc nhà nằm san sát, quây tròn quanh bệnh xá, trường học do đó vấn đề giao tiếp hạn hẹp nên những người ở vậy như bà không phải là hiếm. Ông Giao qua đời khi Nhường, thằng con trai độc nhất mới lên hai. Cũng may bà còn có mẹ chồng sớm tối hủ hỉ và săn sóc cháu những lúc bà phải ra rẫy nên hoàn cảnh không đến nỗi cô độc, túng thiếu.

Dân ở đây sống bằng nghề trồng trọt, vài trăm gốc bắp, vài chục luống mì và dăm ba chục luống rau là có thể bảo đảm tươm tất cho cả gia đình trên dưới năm người ăn. Sức bà làm không thua ông, lại chăm chỉ cần cù vì thế con bà được theo học như chúng bạn nhưng được bà nội quá nuông chiều, Nhường ham chơi lêu lổng cả ngày nên mãi đến khi bị gọi động viên vẫn chỉ có mỗi cái bằng tiểu học. Rồi Nhường cũng như mọi thanh niên cùng thời, đi lính, lấy vợ, sanh con đẻ cái và cuối cùng một mình vượt biên trong dịp tình cờ.

Không nhờ con trai nhưng bà lại nhờ dâu, chẳng trách người xưa bảo con dâu là con của mình. Vợ Nhường cần cù chăm chỉ không thua mẹ chồng lại hiếu thảo một mực. Dù mấy năm trời liền Nhường không gửi quà cáp hoặc thư từ về nhưng nó vẫn chu trí làm ăn không một lời phiền hà than thở. Khi mẹ chồng mất, bà Giao gom góp tài sản và quyết định lo cho dâu cùng hai thằng cháu nội vượt biên, trước là vì tương lai chúng, sau cũng là để vợ chồng đoàn tụ bởi bà sợ lâu ngày thằng Nhường khó giữ trọn đạo phu phụ. Hơn thế nữa bà cũng không muốn con dâu giết lần mòn tuổi xuân nơi đất nước gọi là thanh bình mà lòng người chẳng được bình an chút nào.

Nếu cuộc đời con người chỉ êm đềm như giòng suối ấm hiền hòa dưới chân đồi hoặc phẳng lặng như vùng nước ao tù thả bè sau nhà thì có lẽ bà chẳng có cái tên Giao Chỉ dù thằng con đã nộp đơn bảo lãnh cho bà từ khi vợ nó vừa sang tới, và nếu đừng có lá thư con dâu gửi về với lời lẽ thương tâm thống thiết thì đất Mỹ, vùng đất tự do tuy hào nhoáng quyến rũ, vẫn bị đẩy lui vì sự níu kéo từ yêu thương tha thiết của quê cha đất tổ...

... Bà Giao chớp mắt. Vùng ký ức đứt đoạn hoặc nói cho đúng như chiếc máy sưởi, vừa độ ấm dĩ nhiên phải ngừng. Qua đây đã hơn một tháng mà không ngày nào trong nhà không có những biến động. Tuổi già sức yếu nhưng đối với bà gọi là sức mạnh vì phải mạnh lắm bà mới có thể đứng ở giữa làm quan toà xét xử cho vợ chồng chúng đôi co ngấm ngấm với nhau. Vợ Nhường đoàn tụ với chồng đã hơn bốn năm, dĩ nhiên trông cũng thay đổi đôi chút nhưng đối với thằng con trai bà thì quá chênh lệch. Cái thằng ngày xưa gầy gò ốm yếu mà bà vẫn mắng yêu là phường lười, dài lưng tốn vải ăn no lại nằm bây giờ to phềnh và tướng tá bệ vệ như Mỹ. Chẳng biết theo thời hay theo mốt mà đã ba mươi tám tuổi đầu nó vẫn còn phơi ngực phơi rốn với chiếc áo chim cò rộng thùng thình không gài nút. Điệu bộ tướng đi đến giọng nói nó cũng ngông nghênh khác người thiếu điều muốn nhảy xổ vào

họng hoặc chịt cổ người nghe.

- Ai qua đây cũng phải đổi lột có mỗi mẹ là không.

Tuy hiểu ý con chê mình nhà quê lam lũ nhưng bà vẫn mỉm cười hãnh diện. Gì chứ không bị đồng hóa với Mỹ là thích rồi vì theo bà nghĩ mỗi dân tộc đều có tính chất đặc biệt và những tự hào riêng của nó. Như bà là người dân quê chất phác, đầu búi tóc củ hành, áo bà ba, quần lãnh đen và đôi dép cao su mũ, đi đâu đội thêm cái nón lá thì ai chả biết là người Việt Nam. Người Việt cái xấu cũng nhiều, con người mà, nhưng cái tốt không phải là ít. Dân tộc bà đi tới đâu cũng làm rạng danh con rồng cháu tiên đến đó chỉ có mỗi thằng con bà a dua với tội mất nét văn chương nào tât nấy, nhờn nhờn đi ra đi vào chẳng chịu làm việc mà giàu có chi cho cam, nhà còn hơn cái ổ chuột.

- Khổ thật không lẽ con ném hết quần áo của mẹ ra ngoài đường, mặc gì tang thương như ăn mày.

- Thằng khỉ, bà mắng yêu con, không mặc chẳng lẽ quần váy hay ở trường?

- Thật là xấu hổ, mẹ người ta như tiên như phượng còn mẹ mình thua cả mấy con mỹ đen làm phòng. Nhưng vẫn không buông tha.

- Được làm con bồi phòng đã đỡ, tao bảo thật cuộc sống tao còn khổ cực hơn cả mấy con cò lặn lội bờ ao nữa. Hồi bố mày chết, ban ngày tao xuống rẫy trồng trọt, ban đêm chờ mày ngủ tao lén ra sau nhà rửa khoai, luộc bắp cho kịp phiên chợ sáng. Con làm phòng ở đây vẫn được miếng cơm ngon mà nuốt còn tao bóp chặt từng đồng để nuôi mày ăn học. Không có tao làm cú làm quạ thì mày đã chết vì đói từ lâu...

Được dịp kể lể, bà tuôn ra một hơi. Bà nói, nói nhiều lắm nhưng có lẽ quên tiếng mẹ đẻ nên thằng con nghe tai này chạy sang tai kia và chui tọt ra ngoài do đó vẫn thần nhiên mặt sất:

- Còn hai cái bàn chân, chỉ có nước gọt đi mới bớt nghèo hèn.

Thay vì rứt chân vào che dấu theo phản ứng tự nhiên khi có người lôi ra chỉ

trích bà lại giờ cả hai lên cao ngắm nghĩa. Xấu thật, ngoài lớp da nhăn nheo nám đen nó còn mang hình thù rất kỳ dị tựa cái đom cá mà điểm nhọn lại nằm ngay sau gót chân.

- Đẹp lắm mà nhìn, bàn chân của mẹ là chân trèo núi. Ngày xưa chỉ ông bành ông tổ mới có chân này thế mà không hiểu sao mẹ còn tiếc nuối cố giữ lại để làm xấu cái thế giới văn minh.

Biết con luôn ăn nói hồ đồ nên chẳng những không giận bà còn hãnh diện ra mặt:

- Đâu phải chỉ mình tao mà cả xóm. Mà xem con dốc trơn tuột, quanh năm ngày tháng mưa cũng như nắng tao phải gánh gồng gồng gồng trèo lên trèo xuống không bỏ dép bỏ guốc lấy năm ngón chân bám vào mà đi chỉ có nước bò.

- Biết rồi nhưng hai ngón chân cái của họ đâu có bè ra như mẹ.

Chẳng cần nghe nói bà cũng biết mình có cái khác biệt hơn mọi người. Từ thuở lọt lòng cho đến bằng này tuổi đầu chớ hề chân bà xỏ lọt vào đôi guốc mộc hay dép một quai. Quanh năm bà cứ chân đất đi từ đầu trên xuống xóm dưới nhưng tết nhất, đình đám, giỗ chạp đóng quần đóng áo vào mà để chân không coi sao được. Mỗi lần phải đi đôi dép hai quai bằng cao su là mỗi lần bà cảm thấy bức bối và khó chịu. Dép cao su đâu được gọi là sang cả nhưng đi vào chỉ khấn khít vừa mỗi gót chân còn năm ngón xòe ra nhất là ngón cái, nó tõe hằn sang một bên như vỏ trái bắp lột nửa chừng. Đi dép để khỏi bẩn mà dép đi đàng dép, chân đi đàng chân, dơ vẫn hoàn dơ.

- Chân tay gì mà ghê gớm khủng khiếp như con E. T.

Nhường vẫn còn bức dọc cay cú vì nhân dáng mẹ mình trong khi bà Giao đã bắt đầu cảm thấy Nhường đang đi quá trớn.

- Mẹ biết con E. T. là "ai" không? Một "người" được mọi người tưởng tượng từ hành tinh khác đến nhưng đối với con nó là quái vật.

Bà Giao không còn cười được nữa. Tuy biết rằng Nhường vẫn tấn công bà thường xuyên, không phải chỉ bây giờ mà ngay hồi nhỏ nó đã ngỗ nghịch và khó dạy nhưng không vì thế mà bà tiếp tục lờ đi. Ngày xưa sống trong gia đình bà chịu ép mình vì muốn la rầy con phải được sự cho phép của mẹ chồng. Bà càng cứng rắn với Nhường bao nhiêu thì bà nội lại càng nuông chiều cháu bấy nhiêu. Vì không muốn gia đình một mẹ một dâu có những bất hòa nên bà chỉ biết lén dạy con và khi không được vừa ý thì cũng cố cắn răng chấp nhận. Biết sự chấp nhận của mình là ngu xuẩn vì đứa trẻ được nuông chiều thái quá chắc chắn sẽ trở nên hư đốn nhưng dạy được con thì lại mất lòng mẹ. Bà muốn làm dâu hiếu thảo thì phải quên đi trách nhiệm mình. Hơn nữa bà ở ngoài rẫy cả ngày, tối đến có tí giờ thì lại sửa soạn rau trái xếp vào sọt sẵn sàng cho buổi sáng sớm kịp phiên chợ. Ấu cũng là sự thiếu sót và là cái lỗi của bà. Mười sáu năm trời xa con, bà tưởng với tuổi đời chồng chất con mình sẽ chính chắn hơn ai ngờ chúng nào tật nấy. Trẻ con hư đốn còn có thể dạy được nhưng người lớn như loại tre già khó uốn, uốn mạnh nó sẽ gãy mà nhẹ thì chẳng ăn thua gì.

- Biết bị "tật" như vậy từ mai mẹ làm ơn mặc quần rộng cho nó phủ xuống dùm một cái.

Bà Giao thở dài nhưng mắt trừng trừng nhìn con. Không ngờ vào những ngày cuối đời bà phải bận tâm về tư cách của nó. Chính ra tuổi ấy Nhường phải thay bà dạy dỗ con cái, đằng này chẳng những không mà còn làm gương mù gương xấu cho đám nhỏ. Vợ Nhường hiền lành làm sao dám lấn lướt quyền chồng, cả ngày lo cho hai thằng lớn và đứa gái nhỏ chưa được ba tuổi cùng công việc may vá cũng đã đuối còn thời giờ đâu lo những chuyện ngoài tầm sức mình? Vợ Nhường trông cậy bà, thư viết về cũng chỉ có thể nhưng khi vừa đặt chân tới nơi là bà biết chuyện không phải đơn giản...

oOo

Hai ngón chân cái không ngờ là đề tài cho mọi người quanh đây bàn tán mặc dù mỗi lần đi ra ngoài bà đều phủ ống quần xuống che dấu theo ý thằng con. Thành phố tuy nhỏ nhưng người đông, đa số sống bằng nghề biển hoặc làm công ngoài hăng xưởng. Những thành phần buôn bán thì không nói tới vì bà ít tiếp xúc, vả lại họ cũng chẳng có thời giờ mà cà kê dê ngỗng. Một số thất nghiệp lang thang tìm việc làm hoặc buôn thúng bán bưng, nấu xôi chè mang đến tận nhà bán. Một số làm nghề khâu may như vợ thằng Nhường và còn lại là những thành phần bất hảo chỉ thích ngồi lên đôi mách, dòm ngó chuyện gia đình người khác. Bà không thích vợ đứa cả nắm vì ở nơi đâu cũng có người tốt kẻ xấu. Kẻ nghèo đói vẫn có tâm hồn trong sạch, người giàu vẫn có thể cướp của giết người hoặc làm chuyện loạn luân nhưng những người bà gặp, phải nói là những người quen biết hoặc giao thiệp mật thiết với thằng con bà đều là những quân chẳng ra gì, không cắt tay cắt chân xin tiền tàn tật thì cũng đầu trộm đuôi cướp hoặc dùng vợ làm cái máy sản xuất con cái để lãnh tiền trợ cấp.

Hôm nọ đi chợ Việt Nam mua ít đồ khô, vừa bước vào là có hơn ba cặp mắt cú vọ xoáy chặt vào chân bà. Đã vậy bà không thèm dấu nữa để chúng nhìn cho no mắt.

- Mẹ làm gì kỳ vậy?

Không trả lời bà kéo cao cặp quần lên và cứ thế chân đất đi lên đi xuống hết dãy hàng rau qua dãy hàng thịt.

- Ai mà đẹp lão quá vậy mày?

Một tên đàn ông ăn mặc áo rằn ri sắc sỡ trông kinh hãi không thua gì con bà cổ tình chằm chọc. Sư cái thứ vô học mất gốc. Kính lão đắc thọ mà người đáng tuổi cha mẹ chúng lại mang ra đùa nghịch một cách vô ý thức.

- Mày ăn nói cho đàng hoàng coi, bà già tao đó mày.

Nhường trả lời cũng "mất gốc" không kém. Tiếng "bà già tao" thốt ra như

triển lãm một bức tranh quê mùa.

- Úy trời! Má con sao không giống chút nào vậy. Cúi cái chơn bà ấy kìa!
Trong chợ ngay chỗ quầy tính tiền có bốn năm người đang đứng ở đấy. Họ cùng tò mò nhìn xuống chân bà và không dấu được tiếng cười.

- Ô! Chân người Giao Chỉ... Bà Giao Chỉ...

Tiếng trêu chọc khá lớn, nhiều người đứng gần tò mò nhìn về phía bà. Ông chủ tiệm sợ bà buồn nên lớn tiếng bênh vực.

- Bộ mình không phải dân Giao Chỉ sao?

- Mình lại căng từ khuya vì hết còn ham ăn giá sống và rau muống chẻ.
Thằng mất gốc vẫn không buông tha bà.

- Không phải, tại chúng mình cập nhật hóa...

Thằng vừa trả lời có lẽ ăn rau muống kinh niên nên vội vàng bào chữa vì khi cười nó đã chứng minh bằng hàm răng cău những rêu xanh. Có kẻ trêu chọc và có người được mang ra làm đề tài, cả lũ được dịp cười hô hố. Giọng cười từng đợt đập vào màng tang bà, như thế thì bảo nín nhịn sao được cơ chứ!

- Các cậu con cái nhà ai mà mất dạy như thế!

- Oái oái bu ơi đừng đánh con oái oái.

Thằng mất gốc khễ nhích người ra xa như thể sắp bị bà đuổi đánh. Đúng là thân xác to như trâu chương mà nhân cách bé chỉ bằng hạt thóc, lớn chẳng ra lớn mà trẻ con chẳng ra trẻ con, bà Giao lâu bầu trong cổ họng nhưng mắt dáo dác nhìn quanh. Biết tính bà xưa nay mỗi khi nổi cơn giận gặp cái gì cũng cầm mà phang ráo cho nên Nhường vội vàng kéo lũ mất dạy ra ngoài. Con với cái, bà Giao giận dữ nhìn theo nhưng chỉ một thoáng lòng bà lại chùng xuống. Sự buồn phiền như những cơn đau bao tử từng chập ngừng hành, như khúc ruột già không thể tiêu hóa. Một thằng Nhường, hai thằng Nhường rồi ba thằng Nhường, xã hội này không thiếu những thằng con rắn mặt và cũng không thiếu những người mẹ bất lực như bà. Giờ thì bà biết,

làm mẹ không phải chỉ đẻ nó ra nuôi cho lớn, dựng vợ gả chồng là hết trách nhiệm. Cái trách nhiệm sẽ theo bà cho đến giờ nhắm mắt, đẻ là phải nuôi, có con là phải dạy, lớn bé gì cũng là con mình, bà thánh ông tướng cũng không thể từ đất nẻ chui lên. Cá không ăn muối cá ươn, nhà không có muối tốt hơn đem chiên, kho khi vừa mới mang về. Xưa kia con bà còn đỏ hỏn, như con gà bỏ vào bầu thì tròn, bỏ vào ống phải dài nhưng bà không dám thực thi trách nhiệm chỉ vì muốn làm hài lòng mẹ chồng. Ôi! Chỉ vì làm hài lòng nhau mà bà đã phải trả bằng một cái giá quá mắc. Người già phải chết, tre già măng mọc. Bà không tưới bón chẳng những búp măng bị sâu không lớn được mà còn ăn lan ra những búp non khác. Thật là một điều vô cùng thiếu sót nhưng còn nước còn tát, dầu biết tre già khó uốn nhưng bà tin rằng những ngày tháng sau này nó phải trở thành một người nếu không khá hơn cũng đừng quá hàm hồ khi buông lời ăn nói. Nếu cần cũng có thể bà phải đào nó lên để cho những cây con đâm chồi đất sống. Có điều dạy thế nào nếu nó nhất quyết không thềm nghe, còn dùng sức mạnh thì bà chỉ đứng tới ngực con, chưa vung tay nó đã dúi cho té nhào. Suy ra chỉ có mỗi một điều duy nhất là dùng tình thương để uốn nắn nó...

LỐI THOÁT

NỬA CÁNH THIÊN ĐƯỜNG

NỬA CÁNH THIÊN ĐƯỜNG

- Mẹ ơi, tại sao mẹ đòi ly dị bố vậy?

Mai chết lặng nhìn con. Hôm qua khi nó hỏi "có phải mẹ muốn ly dị bố không" đã làm nàng giải thích cả giờ đồng hồ. Những câu trả lời vá vúi che đậy tưởng giải quyết được thắc mắc của nó nào ngờ hôm nay câu hỏi lại khoi lên, không phải ở trên xe lúc đón từ bà ngoại về mà ngay khi vừa bước chân vào trong nhà. Còn nỗi đau nào hơn, Mai gắt lên phủ lấp:

- Duyên, mẹ đi làm vừa về tới. Quá mệt con biết không? Mẹ cần nghỉ một chút cho khỏe.

- Mọi lần mẹ không có nói mệt như vậy. Duyên phụng phịu ra chiều giận dỗi.

- Hôm qua là hôm qua, là một ngày khác chứ không phải ngày hôm nay. Tuần lễ một trăm sáu mươi tám giờ không giờ nào giống giờ nào. Một năm ba trăm sáu mươi lăm ngày cũng không ngày nào giống ngày nào thì mẹ cũng thế, phải có lúc buồn lúc vui, phải có lúc mệt mỏi lúc khỏe mạnh.

- Nhưng con muốn biết.

- Duyên, ai xúi con hỏi mẹ những câu quái gở như thế! Bố không mang hạnh phúc đến cho mình thì mẹ sẽ tìm cho con bố khác.

Chưa bao giờ Mai nói với con điều đó cũng như chưa bao giờ nàng dám nói thật với chính lòng mình. Chỉ có bố khác, chồng khác may ra mới mang đến cho mẹ con nàng hạnh phúc tuyệt đối. Sự thật trong lòng nàng đang mơ ước điều đó hay sao? Tiếng nói thoát khỏi lồng ngực mang bao nhiêu đắng cay u uẩn tuôn hết ra ngoài nhưng tại sao người nàng không nhẹ, lòng nàng không thanh thản. Phải chăng đôi mắt bé Duyên, đôi mắt giống y hệt nàng đang nhìn ngược trở lại trách móc? Tại sao con bé lại mang một vóc dáng, khuôn mặt giống nàng y như tạc để Mai có ấn tượng mình đang nhìn mình bằng lương tâm con người.

- Con ghét mẹ... Con ghét mẹ...

Con bé lùi dần về phòng đóng rập cửa lại. Tiếng "cạch" vang lên tiếp theo

vừa khô vừa cứng như tảng đá va trúng mặt nàng. Không nhu mọi lần đến năn nỉ gõ cửa phòng con, Mai lão đảo lê từng bước về phòng mình rồi để nguyên quần áo nằm vật xuống giường mở mắt trừng trừng nhìn vào khoảng không vô định...

Cả tháng nay, từ khi đại gia đình biết tin Mai quyết định ly dị, không ngày nào không có những cú phôn tới tấp gọi đến cứ như là hỏi cung. Mai không tiếp ai cả. Nàng hần học một câu duy nhất: "xin để tôi yên" nhưng thay đổi chủ từ tùy theo vai vế người gọi. Tách rời khỏi gia đình, nàng chỉ còn mình Duyên là nguồn an ủi. Nó là cục vàng cục ngọc và là cả đời sống của nàng. Không có nó, Mai không thể duy trì tình trạng vợ chồng với Son cho đến nay. Không có nó, cuộc đời nàng không có những khắc khoải dằn vặt, không biết đau khổ đờn đau phần số, và nếu không có nó cuộc đời nàng đã khác, không phải ở với Son để mãi nghèo nàn túng thiếu che đậy vá đắp nhu bây giờ... Nào ai biết được điều ấy? Nào ai biết được Son chỉ là kẻ bất tài vô tích sự. Nào ai biết được Son chỉ là kẻ lừa dối khua môi múa mồm "anh sẽ cố gắng tạo dựng sự nghiệp để em không phải thua sút với chúng bạn". Láo khoét! Khi chưa cưới anh bắt kẻ lừa dối, xảo trá, hứa hẹn hão cổ đạt cho được mục đích nhưng được rồi thì lại ù lì chấp nhận.

- Vợ chồng mình có đói ăn đói, có no ăn no, anh thấy tình yêu và hạnh phúc là điều cần thiết nhất.

Anh biết tôi lấy anh đâu phải vì yêu sao bây giờ mang tình yêu ra thuyết phục khi ván đã đóng thuyền? Nghi như thế nên Mai thốt ra lời nhục mạ:

- Anh là quân đầu, là phường lừa dối. Anh dụ dỗ, lường gạt em...

Mai khóc hu hu trong khi Son vẫn vỗ về:

- Những gì anh đã hứa không bao giờ quên nhưng có mỗi mình anh cáng đáng nhà cửa trong ngoài, lại còn lo cho em đi học. Mai, tiền học phí và sách vở không phải là ít.

- Em cóc cần nhờ đến anh. Tự em mượn "loan" cung được.

Bực tức nói thế chứ xưa nay nàng cung mượn, cung xin grant nhưng đâu đủ sống. Ở chung với anh chị khỏi phải trả tiền nhà, tiền ăn uống nhưng tiền may sắm quần áo, son phấn, xe cộ? Trăm thứ đổ vào đầu mà nàng lại là người thích ăn diện theo thời trang thì làm sao lo cho xuể.

- Mai, chịu khó em nhé! Vài năm nữa ra trường đi làm có tiền thì tha hồ xài, mình sẽ có xe có nhà mới đâu thua kém gì ai.

- Không có vài năm gì cả. Anh hứa lo cho em no đủ ngày hai bữa. Bây giờ em không cần no, không cần ăn mà chỉ cần mặc. Nhà cung chẳng cần nhưng giấy rách phải giữ lấy lề. Anh đi mượn ngay một căn thật đẹp, thật khang trang và mời bạn bè họ hàng đến ăn tân gia để em khỏi mất mặt.

Mai biết nói ra thì xấu hổ với chồng nhưng thà thế còn hơn với họ hàng. Cả giòng họ nàng chẳng ai nghèo hèn cả, người nào cung nhà cửa xe cộ, áo quần là lượt ăn mặc sung sướng.

- Nhà mượn ai mà ăn tân gia người ta cười cho.

Mai quắc mắt, lần đầu tiên thấy ở nàng sau khi cưới được một năm:

- Anh không nói ra ai biết là nhà mượn? Đời em chỉ muốn có bấy nhiêu đó. Nó là bộ mặt của em, là cái si diện của đứa con gái đẹp lấy chồng giàu. Trai tài lấy gái sắc, anh không tài thì phải giàu.

- Em điên rồi Mai ơi, giàu nghèo gì với xã hội này? Em đừng tưởng những kẻ có năm bảy căn nhà là giàu đâu mà nợ lên tới óc. Càng những kẻ xông xáo, làm ăn to tát nợ càng nhiều. Gặp thời họ lên nhu điều nhưng thời vận chỉ có giai đoạn. Anh đã quá chán cuộc sống bon chen.

- Chán cuộc sống bon chen sao lấy em làm gì? Trời sinh ra em để người khác phải cung phụng, chiều chuộng. Ngày chưa cưới anh hứa gì với em? Biết Mai mang chuyện ngày xưa ra nói để tròng vào cổ Son sợi dây xích chó, Son cay đắng:

- Có thể anh nói một nhưng em lại suy diễn tới mười nhưng thôi, mọi sự anh sẽ làm theo ý em có điều làm không phải vì sợ, vì bị sai khiến mà vì yêu.

Mai, vì tình yêu anh sẽ quên bản thân mình để lo cho em và con. Anh chỉ muốn em vui nhất là khi đang mang thai, người mẹ cần phải vui tươi vui vẻ thì đứa con trong bụng mới thông minh khỏe mạnh.

Mai lặng người. Tuy biết mình đã có thai và chính nàng báo tin cho Son khi còn đang ngoài phòng đợi nhưng Mai vẫn cảm tưởng Son dùng nó để ép nàng vào một cái khuôn, vào trách nhiệm của người vợ và người mẹ.

- Xưa nay em không đòi hỏi ở anh những gì không thể có nhưng quân tử nhất ngôn. Em lấy anh chỉ vì tin những lời anh hứa. Không thực hiện được nó thì mình không thể sống chung. Nhất là anh đừng vì em, vì con mà hãy vì anh trước đã. Có nghĩa là ráng lo làm để giữ vợ con...

Mai biết càng lúc mình càng quá quắt. Thoạt đầu nàng tưởng vì có thai nên sinh ra mệt mỏi, gắt gỏng nhưng lâu dần mới biết nó phát sinh từ bản tính, mà đã từ bản tính thì dễ gì sửa đổi được. Những khi ra ngoài được mọi người tâng bốc khen ngợi, đi tới đâu cũng là ngôi sao sáng chói, kẻ trầm trồ, người ngo ngẩn, đi đến đâu cũng được sự săn đón đặc biệt khiến Mai cảm tưởng chính những cái nhìn của thiên hạ đã tăng thêm giá trị nàng, những câu khen tặng đã đưa Mai lên đến ngất ngưỡng mây xanh. Đan bà đẹp ra ngoài đường quả là một thu hút mãnh liệt. Cái liếc mắt của họ dễ biến đan ông thành nô lệ sai khiến và nụ cười cung để khiến họ đánh đấm giành giật nhau. Chẳng nói đâu xa, nội nhu chiếc xe hu vừa bước xuống đường là đã có người tranh nhau giúp trong khi đan bà xấu đứng ngóng mọi cả cổ cung chẳng ai trò tới hỏi han. Bởi vậy chẳng ai lạ gì, đẹp người thường bị xấu nét. Cái xấu của người đan bà đẹp là tính kiêu kỳ, tự cao tự đại. Cái xấu của Mai là bắt chồng phục dịch nhu nô lệ. Trước kia Son còn chịu khó nấu cơm rửa chén chung với vợ nhưng từ khi dọn nhà mới, tiền muớn cao, lại thêm chiếc BMW Mai

nặng nề đòi mua cho bằng được để đi học lấy có xe êm sẽ không ảnh hưởng đến cái thai thì Son đành phải đổi làm ca đêm để giữ job của mình và làm over time cuối tuần kiếm thêm tiền, và rồi cung từ đó việc nấu nướng đành phải bỏ mà thay vào bằng com tháng triền miên. Người ta bảo com hàng cháo chợ chẳng ra gì thế mà đúng. Com hàng chỉ dành cho bọn thanh niên độc thân còn Son, vì sợ cảnh ngồi ủ ru bên mâm com một mình với thức ăn lạt lẽo, ngội lạnh ai ngờ lại rơi ngay vào tình trạng của hơn một năm về trước, khi chưa lập gia đình.

Tưởng có vợ con cuộc sống bớt cô độc hơn không ngờ mỗi đêm sau giờ tan sở, Son vẫn lầm lúi lái xe trên con đường vắng tanh. Từng ngọn đèn đường nối dài co hồ nhu nằng trắng hộ tống soi sáng suốt đoạn đường nhưng Son luôn có cảm tưởng nỗi cô đơn bủa vây. Hình như lòng buồn khiến khung cảnh lây buồn, cả năm nay Son đếm nỗi buồn không phải trên đầu ngón tay mà trên từng trang lịch rơi. Mỗi ngày là một nỗi buồn rớt xuống để mở sang một ngày buồn khác tùy theo sự biến đổi của Mai. Yêu nàng là hạnh phúc nhưng khi tình yêu bị Mai hiểu sai nghĩa thì nó biến sang một thứ mặc cảm cay đắng. Mỗi đêm, bước thật nhẹ dọc theo con đường dẫn từ cổng vào, Son rón rén mở cửa như sợ đánh thức sự yên tĩnh trong căn nhà to lớn, một che đậy vô lý mà chỉ vì chiều vợ, chỉ vì lời hứa bốc đồng của mình xưa kia "Anh sẽ lo cho em đầy đủ". Thế nào là đầy đủ với con người tham lam không giới hạn? Son đã đánh giá người mình yêu quá cao, cứ nghĩ đẹp người là đẹp nét, cứ nghĩ gia đình Mai gia giáo xưa nay, ai ngờ Mai khác giòng không giống bất cứ ai trong nhà. Con người ta ai chẳng làm lần nhưng làm lần hôn nhân do mình lựa chọn đúng là tự động đeo án tù. Mà cái án phải mang cho đến hết cuộc đời vì ngoài tình yêu Son còn có trách nhiệm, còn lương tâm, liêm xỉ con người và cung còn lời hứa.

Mỗi đêm Son nhón gót, rón rén bước vào nhà như tên ăn trộm. Vợ con ngủ

trên lầu nhưng ở nhà dưới Son sợ mọi cử động mạnh, mọi di chuyển rộn ràng, tiếng nước ào ào trong phòng tắm, tiếng chén đĩa khua động sẽ đánh thức giấc ngủ của vợ con. Nhiều đêm mệt mỏi, chán nản, Son để nguyên quần áo, giày vớ nằm dài trên giường mặc cho nỗi tủi hờn xâu xé. Vợ con đó, chỉ cách một bức tường mà không dám thường xuyên vào phòng rù rì tâm sự hoặc ôm ấp vuốt ve cho thỏa lòng thương nhớ. Từ khi sinh bé Duyên, Mai lấy cố cần yên tĩnh nghỉ ngơi và cần phòng rộng rãi thoáng khí để giữ sức khỏe cho đứa bé thì Son phải ôm hết quần áo dọn hẳn sang phòng bên. Thoạt đầu Son chống đối cung mãnh liệt lắm, không phải để thỏa mãn chuyện vợ chồng mà muốn có tình cảm đậm đà yêu thương, muốn nựng nịu con mình nhưng Mai cung quyết liệt không kém. Rốt cuộc Son đành thui thủi một mình và càng lúc càng thấy tình yêu lắng xuống nếu không muốn nói là chết dần. Thế giới của Son không có ngày mà chỉ có đêm, như kẻ mù dò dẫm nhặt tiền về cho vợ con được sung sướng. Cung có thể sau nhiều lần nằm bên vợ, Son khám phá ra Mai chỉ miễn cưỡng cung ứng sự đòi hỏi của chồng để đi đến một mục đích khác nên cung không còn ham muốn. Với kẻ làm ca đêm và không có hạnh phúc chồng vợ như Son thì đêm sao quá dài nhưng ngược lại khi trời vừa tờ mờ, vầng ánh sáng chưa chập choạng mon men tới gần là mắt Son đã nhúu lại và tự động con buồn ngủ đổ ập xuống, nỗi buồn theo đó nguôi ngoa nhưng Son vẫn thiếp trong mệt mỏi của thân xác. Vài giờ sau, trong khi Son nằm mê man ngủ thì Mai đã thức dậy sửa soạn đi học và đem con gửi trên nhà bà ngoại. Nhiều ngày chỉ học hai, ba giờ nhưng Mai vẫn ở thư viện tìm thêm sách đọc. Từ nhà đến trường gần nửa tiếng lái xe mà lắm khi trời xẩm tối nàng mới đến nhà mẹ đón con về. Như thế bé Duyên gần gũi với gia đình ngoại và mẹ nhiều hơn bố nhưng tình cảm Son dành cho con mình lại quá nhiều. Xưa kia Son làm vì Mai nhưng bây giờ làm cho Duyên. Tất cả mọi sự thương yêu tha thiết đang dành cho vợ giờ

lại đổ tràn sang cho con. Duyên quả là đứa bé hạnh phúc như con ông chúa được nuôi dưỡng và bảo vệ bởi lu ông bầu...

- Tuần rồi em dặn anh đi mua voan trắng may màn cửa anh đã mua chưa?

Sáng thứ bảy đang say sưa ngủ bị Mai lôi dậy, Son mắt nhắm mắt mở:

- Voan nào em?

- Trời ơi, em viết cái giấy dính ngay ở cửa tủ lạnh, tại sao thức ăn thì biết lấy mà cái note thì không thèm để ý. Đúng là cái thứ chồng khờ, chồng ngẩn ngơ.

Son đưa tay dụi mắt. Mang tiếng được ngủ đem chứ từ sở chạy về đến nhà đã hơn một giờ. Ăn uống tắm rửa lên giường thì đồng hồ vừa gõ ba giờ sáng.

- Em hỏi sao anh không trả lời? Khinh em hả?

Son kéo mền trùm lên đầu. Trước kia trả lời thì trong nhà xào xáo cãi cọ sinh lẫn tị, bây giờ không trả lời ra chiều Mai còn làm dữ hơn.

- Anh buồn ngủ quá, cho anh ngủ thêm một tiếng nữa thôi.

- Ngủ để chết hả? Trời ơi cuối tuần vợ chồng người ta đi xi nê, ăn uống, sắm đồ còn chồng mình thì nằm ru ở nhà.

- Em biết ba giờ chiều nay anh phải đi làm chứ!

- Ai bắt anh làm?

- Em điên rồi chắc? Không làm lấy tiền đâu trả nợ nhà, nợ xe.

- Mọi người không đi làm cung chết cả đó sao? Anh xem chị Tài, chị Cúc, chị Phượng, giòng họ em có ông chồng nào cù lần nghèo nàn phải đi làm ngày cuối tuần như anh? Anh làm em nhục nhã, xấu hổ với mọi người.

Điệp khúc chị Tài, chị Cúc, chị Phượng lại vang lên. Nó không còn là bài hát êm dịu ngọt ngào từ đôi môi đỏ hồng của Mai mà là lời nguyên rửa cay độc phóng ra từ cái mỏ nhọn phù thủy. Mỗi người có một phần số. Phần số Son lấy phải người vợ chỉ thích sống với cái vỏ bên ngoài.

- Mai, em đòi hỏi quá đáng. Em muốn đủ thứ hết. Em muốn có nhà có xe, có

người đưa đi sắm sửa. Em muốn có kẻ hầu người hạ, như vậy em lấy anh để làm nô lệ, phục vụ cho em chứ đâu thương yêu gì anh.

- Anh bằng lòng như thế cơ mà!

Chẳng có thằng đàn ông nào trên đời này ngu dại cả ngoài trừ sự thương yêu bị lạm dụng.

- Xưa kia anh cứ nghĩ tình yêu anh sẽ cảm hóa được em, sẽ làm em cảm động mà thay đổi không ngờ con người em khô cứng như gỗ đá. Xưa kia anh cứ nghĩ khi được làm mẹ là em sẽ chín chắn, thương con di nhiên em sẽ thương chồng, nhưng không ngờ em cũng chỉ là con người tham lam.

- Biết tham lam sao không dám bỏ?

- Người vợ nết na đức hạnh không bao giờ bỏ chồng. Từ giờ trở đi anh không muốn nghe đến hai tiếng kinh tởm đó nữa. Em muốn làm gì tùy em, riêng anh cố gắng chịu đựng cho đến giờ chết.

- Không, đàn ông không thể ừ lì nhu nhược. Anh phải sống vuơn lên, phải chạy bạy buôn bán mới giàu được. Phi thương bất phú, bỏ cái job khốn kiếp mà đi thầu xe hơi, thầu nhà cửa như người ta. Em muốn anh phải giàu có.

- Em muốn thì cứ tự mà làm. Xưa nay anh chỉ nghe em muốn... em muốn mà chưa thấy làm được việc gì. Hãy học cho giỏi, ra trường được job lương cao thì muốn gì chả được. Còn anh khả năng chỉ có thế. Con trâu chỉ có thể kéo cày chứ không có tài chặt cây phá rừng, cũng không thể bắt nó quét nhà nấu cơm cho em. Mai, em muốn ở anh đủ thứ hết nhưng không dám cho anh một thứ gì thì thật là bất công. Anh bảo thật, giờ anh làm chỉ vì con và tất cả cho nó.

Lần đầu tiên Sơn dám nặng lời và thẳng câu bạc bẽo với nàng. Tự ái khiến Mai giận đùng đùng, mặt tái xanh:

- Anh nói cái gì? Anh không còn thương em? Đã vậy thì ly dị nhau chứ sống làm gì?

- Vừa xong anh đã nói nhưng cũng muốn nhắc lại lần chót. Anh không ly dị ai cả. Vợ chồng không còn tình cũng còn nghĩa, và cho dù không còn nghĩa cũng còn ràng buộc con cái. Anh không thể vì quyền lợi cá nhân mà để cho con mình bo vo tro trời. Đứa trẻ lớn lên trong mái ấm và tình thương yêu của gia đình mới có thể phát triển khả năng.

- Mái ấm gia đình hay anh dùng bốn tiếng đó để trói buộc em? Nếu thương nó quá, em cho anh luôn đó.

Nói mạnh như thế chứ đời nào Mai dám dứt con mình ra. Từ khi ra trường nhưng chưa tìm được việc làm, cứ chiều là Mai đến thẳng nhà mẹ chơi với Duyên. Ở với bà ngoại Duyên biết đọc, biết hát tiếng Việt trước khi vào vườn trẻ và càng lớn nó càng thông minh, khôn ngoan không thể ngờ. Mai hãnh diện vì con bao nhiêu thì càng dấu diếm che đậy tình cảm của mình bấy nhiêu vì sợ nó đặt nhiều thắc mắc khó trả lời nhất là mỗi tối đón con bao giờ Mai cũng ngồi ăn một bụng no nê rồi mới về nhà.

- Mẹ nghe bé Duyên kể là con không nấu cơm cho thằng Sơn ăn. Đan bà ai lại đoảng thế hở con, không vì cá chả phượng, không tôm hùm, chim cút thì cũng món kho, món xào, món canh nóng nẩy cho nó chứ ai đời chồng mày vất vả làm lụng mà vợ chỉ rong chơi.

- Mẹ nói nghe tức thì thôi. Ngày nào con cũng phải đi tìm việc.

- Học xong đại học ra trường rồi mà không kiếm được việc làm kể cũng lạ. Tại sao không nhận đại việc nào đó dù với số lương thấp để lấy kinh nghiệm rồi từ từ bò lên. Con ạ! Bằng cấp là một chuyện, nhiều khi kinh nghiệm cần hơn bằng cấp.

- Chẳng có tụi kỹ sư nào lại đi làm công việc của assembler hay technician cả. Con cũng chưa thấy ai mang bằng cấp đại học của mình đi quét nhà rửa chén bao giờ. Mẹ chưa xin việc làm nên cứ ở nhà đoán mò đoán bậy.

- Thì cho là mẹ bậy nhưng cơm nước không nấu không được. Bữa cơm ngon

ở gia đình cung tạo dựng thêm hạnh phúc vợ chồng.

- Con có nấu ngon cung chẳng thể ăn chung, anh ấy làm ca đem ai mà thức hầu nổi.

- Mẹ thấy chúng mày làm sao ấy. Bao nhiêu người làm ca ngày có ai chết đói đâu mà bắt nó làm ca đem. Bảo nó đổi đi Mai ạ! Mẹ sợ tình trạng này lâu ngày hạnh phúc sẽ phai lạt đi.

Đi làm ca ngày để chết đói cả nút, để ra đường mà ở? Còn hạnh phúc có đâu mà phai với lạt, nhưng Mai lẳng lặng không nói gì dắt con ra cửa.

- Mai này, bà mẹ gọi giật giọng, hay mỗi ngày mang về cho nó ít thức ăn. Mẹ rảnh cả ngày có làm chi đâu, nấu thêm một chút cung chẳng cực khổ gì. Cái thằng chồng mày đến hiền, ăn com tháng năm này sang năm nọ mà chẳng hề hé miệng cho ai biết. Hôm nọ tao sang thăm nhà, mở tủ lạnh ra thấy mỗi cái gà mên lông trong đó ít rau cải xào với mỡ, một ít canh lỏng bồng những nước và vài miếng thịt kho trắng nhệch. Con làm thế tội chết Mai à! Mọi chuyện chúng mày đều dấu tao, may mà bé Duyên kể ra.

Mai không thích xuống nhà mẹ vì từ khi bé Duyên khôn lớn, lại được sự dạy dỗ của bà nên nó khôn ra phết, ăn nói ngon ngành không thua gì người lớn nhưng không gửi mẹ thì gửi nhà nào cung phải trả tiền mà tiền đâu để trả? Người ta bảo đi thi hỏi già, về nhà hỏi trẻ. Trẻ con không biết nói dối, thấy sao nói vậy mà nhà nàng thì mọi chuyện cần phải che đậy nhất là mẹ nàng xưa nay ít hỏi chuyện riêng gia đình thế mà chỉ mới vài năm trở lại đây...

- Duyên, mẹ cấm con không được mang chuyện nhà mình ra nói với ai. Con nhớ chưa?

- Nhưng nếu bà ngoại cứ hỏi thì làm sao bây giờ? Con bé lí lắc nên giả bộ thắc mắc.

- Thì nói con không biết.

- Lỡ bà ngoại hỏi mẹ với bố có hay cãi nhau không thì sao?

- Con cung nói là không biết gì hết.
- Con biết thật mà!
- Biết nhưng không biết rõ thì cung nhu chua biết, có nói ra chỉ là nói sai.
- Lỡ bà ngoại hỏi mẹ có đánh bố không thì con phải nói làm sao? Con bé không phải khù khờ, vừa hỏi vừa nheo mắt nhìn mẹ.
- Duyên, con không được cốt nhả nhu vậy. Phải nhớ lời mẹ dặn... nhớ chua... nhớ chua...?

Con bé nhớ lắm nên chuyện nhà không hề hở môi nhưng cung từ đó nó không còn hồn nhiên vui vẻ nhu xưa. Những năm sau này, mỗi ngày trước khi đi làm Son đều ghé tận cổng trường đón Duyên để chở lên nhà ngoại gửi ở đó chờ tối Mai đón về. Con bé ngoài giờ học chỉ thích ngồi coi phim tàu hoặc xem bà nấu com. Tối bữa ăn, thấy món nào ngon nó dặn để dành cho bố.

- Con gái đứa nào cung thương cha, sao chẳng bao giờ bà thấy con nhắc đến mẹ vậy hử Duyên?

- Mẹ có bà lo rồi còn bố con chẳng có ai lo cho cả.

- Chứ mẹ không thương bố à!

Biết bà hỏi dò, con bé chận ngay lại:

- Mẹ không cho con nói chuyện ở nhà.

Nhu thế có trời cạy miệng...

- Em hỏi anh đa mua voan chua mà sao không trả lời cứ nói quanh co?

Cực chẳng đã Son phải lồm cồm bò dậy vào phòng tắm rửa mặt. Không buông tha Mai lẻo đẻo theo sau:

- Khi em hỏi anh chỉ cần trả lời thẳng vấn đề có hay không là đủ. Đừng im lặng coi thường em nhu thế.

- Voan với veo là cái đêch gì mà làm to chuyện nhu vậy.

- Anh ăn nói lỗ mãng với em nhu thế hả? Thật không ngờ em lấy phải người

thất phu.

- Thất hay hữu anh cung cóc cần. Người gì được đang chân lại lân lên đang đầu. Vợ không ra vợ muốn đòi làm mẹ người ta.

Mai giận, người run lên bần bật. Từ khi lấy nhau đây là lần đầu tiên Son to tiếng với nàng. Chính vì bất ngờ nên Mai chưa biết phản ứng ra sao thì được thể Son nói liền một hơi:

- Càng lúc em càng quá đáng, chồng con không lo chỉ lo cái nhà. Em xem mọi người chung quanh có ai giống em hay không? Ngay đến nhà bác si cung không sắm đồ đạc nhu thế! Anh bảo thật càng những kẻ nghèo, càng những người mang tự ti mặc cảm vì không nhận ra giá trị của mình lại càng muốn khoe mẽ.

- Im ngay, em cấm anh nói đụng đến cá nhân của em. Mỗi người sinh ra trên cõi đời này đều có một đam mê, sở thích. Em không cờ bạc rượu chè, không nhảy đầm, hút sách chỉ mỗi tật sẩm sửa được coi như là một cái thú nhưng đâu phải cho riêng em mà cho cả anh mát mặt với mọi người.

- Mát mặt hay còng xương sống lo làm trả bill? Anh không thể tưởng tượng nhà chưa có mà em đã sẩm sửa hoang đang và tốn kém nhu vào trong một cung điện vua chúa. Có là triệu phú cung không đủ cung ứng nhu cầu của em. Tại sao em lại sống che đậy nhu vậy chứ!

- Em không che đậy cung chẳng sợ ai mà phải che đậy. Bản tính ăn diện tiêu xài là bẩm sinh. Chấp nhận được thì ở còn không thì ly dị chẳng có gì phải lôi thôi.

Đa bao nhiêu lần cãi nhau Mai đều mang áp lực ly dị để đe dọa chồng và lần nào thì nàng cung thắng nhưng cái chiến thắng không trong vinh quang mà là vá vúi tạm thời nhu bộ quần áo cu giựt dưới gấu vá trên vai, chẳng bữa che được chỗ này nhưng lại hở chỗ kia. Mai che đậy chỉ vì mang nhiều mặc cảm thua thiệt, chỉ vì cái tôi xinh đẹp trong nàng quá lớn. Đúng nhu lời Son

nói, có là triệu phú cung không thỏa mãn tham vọng của nàng nhưng mấy ai đang ngồi oai vệ trên lưng voi lại can đảm tuột xuống lưng chó? Mai lỡ mang cái vỏ sang trọng giàu có, ăn xài phung phí thì không thể so đo tính toán từng đồng khi tiêu tiền nhất là trong xã hội trọng vật chất hơn tu cách con người. Kẻ giàu có tiếng nói vẫn mạnh, kẻ có tiền vẫn hét ra lửa và chức tước, địa vị tuy chỉ là mảnh giấy treo lưng lửng ở văn phòng, ở giữa nhà nhưng lại là bằng chứng của giai cấp trí thức. Son không giàu, địa vị lại không cao dù rằng mang tiếng kỹ sư. Kỹ sư cung có năm bảy hạng, cung có người lương nhiều lương ít, cung có người tài hèn sức mọn. Kỹ sư bên Mỹ nhiều nhu ruồi không khác gì ở Việt Nam với cái tú tài hai, vào đại học người ta còn kỳ thị phân biệt ngành, nghề huống gì kỹ sư lương bắt đầu chưa quá ba chục ngàn, hai vợ chồng đi làm căn bản cung chỉ có căn nhà để ở. Kỹ sư nhan nhản ở khắp mọi nơi, mọi chỗ cho nên hơn nhau chỉ có cái mã bên ngoài, vợ đẹp con khôn. Son có vợ đẹp, con khôn nhưng cái mã không có, tài bất thiệp, xã giao cung không, đa vậy còn xấu tướng, lười chung điện, tóm lại Son chẳng là gì trong xã hội này.

Mai biết mình khó có thể thoát ra ngoài những bon chen thường tình con người. Bạn có cái này Mai phải có cái khác đẹp, tân tiến hơn. Bạn có giàn máy Karaoke gần chục ngàn Mai phải có thứ thượng hạng giá cả bao nhiêu không cần biết. Sự ăn xài của Mai, Son cho là đua đòi thái quá nhưng Son có cái lý của Son thì Mai cung có cái lý của nàng. Với Son hạnh phúc vợ chồng là trọng nhưng với nàng hạnh phúc là cuộc sống vật chất đầy đủ, là tiền bạc, của cải, sự giàu có sang trọng. Mai biết chỉ có tiền mới có thể nâng cao giá trị nàng vì nguyên thủy Mai chẳng là gì cả, ngay việc học, mang tiếng sinh viên nhưng cung có loại sinh viên học không bao giờ ra trường. Có người ra trường nhưng vì học quá tệ cung khó xin được việc ngon. Mai biết mình bất tài vì thế càng mua sắm, trang hoàng nhà cửa lộng lẫy để che dấu sự thua

kém. Càng thua kém Mai càng phô trương cái hào nhoáng bên ngoài, càng phải dựa vào Son, vào sức khỏe và sự cần cù của chồng để làm công cụ, làm con ngựa kéo xe, kéo chiếc kiệu mạ vàng mà người trong kiệu không xứng đáng để được ngưỡng mộ.

- Em muốn anh đưa đi đâu bây giờ?

Son biết có cãi nhau đến chiều đi chẳng nữa cung chẳng cưỡng lại được ý vợ nên lại nín nhịn nhu mọi lần. Đánh răng xong Son làm mặt tỉnh hỏi nhu chưa có chuyện gì xảy ra dù lòng đa ngán ngấm.

- Chở em và con xuống quán Xuân Xua ăn sáng.

- Thiên hạ bảo ở đó nấu ăn tệ nhất.

- Thức ăn tệ nhưng khung cảnh lịch sự, sang trọng. Thực khách toàn là loại trí thức giàu có tụ tập, nội nhìn họ cung đủ no cần gì ăn.

- Nhu vậy em rủ anh đến để nhìn họ chứ đâu phải để ăn? Mai ạ! Anh không tài nào hiểu nổi em. Son lắc đầu chán nản.

- Người ta bảo gần mực thì đen. Xua nay anh chỉ giao thiệp với giới tay làm hàm nhai và bản cổ nông ngay đến áo quần cung chẳng lành lặn chứ đừng nói gì theo mùa, theo thời trang.

- Anh tưởng chính những cái bóp chặt tằn tiện đó đã thể hiện tình yêu thương của anh đối với vợ con thì lại bị cho là quê mùa đần độn. Chúng mình là vợ chồng nhưng hoàn toàn không hiểu nhau một tí nào.

- Đã vậy thì ở nhà ngủ cho no mắt em chẳng cần anh đi nữa. Cung cóc cần anh ăn diện để xem ai xấu ai đẹp cho biết. Em bảo thật, chúng mình chẳng ở với nhau bên đâu. Anh chờ mà xem...!

Mai không chờ đợi nhưng thời gian cứ lừng lững qua mau. Nhìn bé Duyên mỗi lúc mỗi lớn Mai lại càng thấy tuổi xuân mình qua nhanh trong tiếc nuối. Nàng tự ví mình là con phượng hoàng bị nhốt trong chiếc lồng tre mà thằng bé Son nuôi chim vụng về, ngày ngày chỉ biết bắt cào cào châu chấu nên

quên hẳn chiếc gương mới là vật cần thiết cho con phượng hoàng xinh đẹp kia ngắm nghía, đăm dắm. Thằng bé cung quên con chim phượng cần tiếng hót của đồng loại, cần được thoát ra ngoài xòe cánh bay giữa lưng chừng trời khoe màu sắc sặc sỡ từ bộ lông óng ả hơn là no ấm trong xó xỉnh nghèo nàn bản thủ.

Gần năm nay Mai tìm được việc làm lương khá cao và dĩ nhiên trong số không thiếu gì người đeo đuổi tán tỉnh nàng. Gái một con ngó mồn con mắt, thêm vào đó Mai lại luôn chú ý về thời trang nên nhan sắc nàng càng mặn mà quyến rũ thì trái lại Sơn càng lộ cái thô thiển kém cỏi của mình ra. Đi bên vợ khác nào chim cú bên cạnh chim phượng. Đã có người xầm xì, kẻ khen Sơn tốt phước, người bảo Mai bất hạnh. Xưa kia Mai còn thích rủ chồng cuối tuần đi ăn uống sấm sưa, bây giờ lại thích lang thang một mình hoặc chở con vòng vòng như kẻ nhàn du. Đôi lúc Mai có cảm tưởng mình là gái chưa chồng vì mọi đứa bạn chung quanh chẳng ai được chồng nuông chiều thả lỏng như thế, đi làm về là con cái com nước, là dọn dẹp trong ngoài, còn Mai đến chiếc khăn phủ giường cung không muốn trải. Từ khi đi làm Mai không còn tha thiết sấm sưa thêm đồ đạc trong nhà. Có làm ra tiền mới thấy xót xa khi tiêu xài và có khó khăn kiếm tiền Mai mới thấy rằng con người ta muốn giàu không phải dễ. Từ nhận thức đó Mai cả quyết rằng muốn thay đổi sự ù lì cam phận của Sơn chỉ còn có mỗi cách thay đổi chồng. Mai muốn có một cuộc sống huy hoàng thì phải cởi bỏ cái hiện tại xám ngắt đang vây phủ chung quanh. Mai muốn giàu không phải từ tài năng thì phải vất bỏ những ràng buộc, liên hệ gia đình lấy chồng khác thì mới đạt được ý nguyện. Giàu... Giàu... Đồng tiền đa dính chặt trong con mắt nàng như điểm trắng mọc ở con ngoi. Dụi rửa, chà xát cố lấy ra chỉ làm nhức nhối xôn xang thêm mà không lấy khỏi có khác nào chấp nhận tì vết đó suốt đời? Đâu đâu Mai cũng chỉ nhìn thấy sức thu hút mãnh liệt của đồng tiền. Tiền làm tim

gan nằng sôi sục, làm lòng dạ rối bời và cung vì đồng tiền mà nó xúi dục Mai phải bỏ chồng cấp thời. Mai không thể chịu nổi cuộc sống quá phẳng lặng, êm ả đến nỗi cho nàng ấn tượng Son là nhánh sông nhỏ với màu nước đục lờ lờ an phận mà Mai là chiếc thuyền hoa đẹp rực rỡ bị bão táp xô đẩy trôi giạt kẹt vào tận cùng ngõ ngách đang tìm cách thoát đi, buồm lùa là đã sẵn sàng giương cao chỉ chờ con gió lớn trờ tới là lướt nhanh ra ngoài sông cả. Bảo Mai sống không có nề nếp lễ giáo là sai, mà bảo Mai sống buông thả phóng túng cung hoàn toàn không đúng. Sống giữa xã hội Mỹ, nàng chỉ thấy rằng những gì trói buộc mà mình không thích thì phải cởi bỏ. Xưa kia Mai làm lần khi lấy Son vì tin rằng sẽ có cuộc sống vật chất đầy đủ nhưng Son đã không đáp ứng đúng nghĩa, hoặc nói cho đúng Son vô cùng kém cỏi thì không còn lý do gì để níu kéo nàng.

Lại nữa, Mai còn biện luận cho mình là đa biết bao nhiêu người mang kinh nghiệm ra khoe rằng không còn gì sung sướng bằng lấy được người mình yêu và lại cung có người cho rằng thà lấy người yêu mình hơn là mình yêu họ. Cả hai trường hợp đều sai đối với gia đình Mai vì bảo lấy người mình yêu thì Son đâu có sung sướng gì và chính Mai cung đâu có hạnh phúc khi lấy người rất thương yêu mình. Tình yêu phải đi song phuon và khi hai tâm hồn hòa hợp mới có thể vì thương mà sửa đổi, vì thương mà sợ làm nhau buồn. Khi yêu người ta cung có thể từ bỏ hết mọi thứ để chỉ làm theo ý người mình yêu. Biết Son cung cố gắng và ra sức làm việc nhưng chàng không đủ khả năng trong khi Mai không có sự thương yêu và cung không muốn ngồi đó vất mãi một miếng chanh khô còi mà ném đi thì lòng phân vân không nổi. Giữa lương tâm con người và sự thôi thúc vật chất vẫn còn giằng bừa, đó cung là lý do trì hoãn cho tới ngày hôm nay nhưng bây giờ... Bây giờ dù không muốn cung phải muốn vì đời người con gái nhu đoá hoa nhưng có hoa nào nở mà không tàn?

Từ hôm báo tin cho gia đình biết và chờ luật sư lo thủ tục ly dị Mai luôn tránh mặt mọi người nhưng năm thì mười họa cung bị đột kích một lần. Cúc đến tận nhà và đợi Mai ở cửa.

- Định rủ Mai xuống nhà chị Hiền ăn cháo vịt.

Nhìn vẻ mặt ngo ngáo của Cúc, Mai hoài nghi ngay. Mấy thuở Cúc đến nhà nàng vào giờ này.

- Ủa, chưa đón bé Duyên à!

- Em bận chút công việc nên vội về nhà lấy giấy tờ. Lát em ghé đón cháu rồi ăn luôn trên nhà mẹ.

- Hay mình đến chị Hiền ăn cho vui và bảo đảm em sẽ học hỏi được nhiều điều hay.

- Chị Hiền vợ của ông luật sư cù lần cả năm không được một vụ cãi ấy hả?

- Chồng người ta cù lần chứ vợ có cù lần đâu. Chính chị cung không ngờ chỉ hơn mười mấy năm sống trên đất Mỹ mà chị Hiền lại có lối nhìn hay và lạ như vậy, có nghĩa là không cần ly dị mà người trong cuộc vẫn thấy cuộc đời vui tươi hạnh phúc.

Thì ra họ đều có mục đích cả nhưng mọi thứ lúc này đối với Mai đều thừa thãi vì nếu một khi lòng chưa quyết nàng chẳng ngu dại gì bung tin để cho mọi người nguyên rửa lên án.

- Chị hoặc ai đi chẳng nữa có nói cung chỉ tốn thời giờ vô ích thôi.

Cúc khẽ thoáng liếc vào cách phục sức khiêu gợi của Mai, vào mái tóc theo sát thời trang và lối trang điểm tỉ mỉ kỹ lưỡng hỏi trong đắn đo:

- Hay là em đã có bồ?

Mai nhún vai ra vẻ bất cần. Ai lại chẳng cho rằng người đàn bà khi đặt vấn đề ly dị đều có nguyên nhân mà không nguyên nhân nào thúc đẩy mạnh mẽ, quyết liệt bằng tình yêu. Chỉ có yêu người đàn bà mới can đảm vượt thoát

mọi trở ngại gia đình, bước lên trên du luận và coi thường luôn cả trách nhiệm làm mẹ. Chị Cúc và tất cả mọi người đã làm về nàng vì bây giờ còn quá sớm nhưng chắc chắn sẽ đúng về sau. Mai không còn nhỏ dại bồng bột vì cái giá phỏng đoán về Son đã phải trả trong suốt mười năm dài thì không có lý gì vấp ngã lần thứ nhì. Muốn lấy chồng sang giàu có địa vị Mai phải có thể đứng vững chắc. Công danh nàng tạm thời không đến nỗi nào, nhan sắc du thừa nhưng bằng đó chưa đủ mà phải cần độc thân. Độc thân là chiếc mồi ngon móc trong lưỡi câu lớn như loại cá mập kinh hồn. Muốn lấy chồng giàu, ít ra Mai phải độc thân...

Ý tưởng độc thân được lập đi lập lại mỗi ngày, nung nấu trong óc Mai như một thứ cao hổ cốt đã đặc sánh chỉ còn chờ tắt lửa để đổ vào khuôn.

- Mai à! Đan ông người nào cung nhu người nào thôi. Chỉ đẹp, chỉ tốt lành khi còn đang tán tỉnh chinh phục nhưng khi đạt được mục đích, khi được gọi là chồng, họ không ngồi trên đầu trên cổ mình cung đỡ những thói nhỏ mọn ích kỷ ra. Muốn biết tốt hay xấu cứ nhìn vào cách cư xử của họ đối với gia đình, cha mẹ, anh em, vợ con là biết liền.

Không biết Cúc có ám chỉ gì khi nói ra điều đó vì có khác nào Mai đối với Son cung chẳng ra gì?

- Trên đời này chẳng ai hài lòng với những gì mình đang có, cứ thả mồi bắt bóng rớt cuộc mất hết.

- Chị Cúc, em ly dị Son không phải để thả mồi bắt bóng dù Son chỉ là chùm mồi bằng cao su xanh đỏ không thể ăn được. Em cung chẳng kiếm tìm cái bóng hạnh phúc vì hạnh phúc đối với em là say đắm nhan sắc mình đang có. Ly dị Son cung không phải để em kiếm tìm một người chồng lý tưởng tuyệt vời, một cái gì đẹp đẽ xinh tốt hơn mà ly dị chỉ vì em không muốn sống mãi trong che đậy giả dối. Em đã quá mệt mỏi vì những xào xáo sôi động trong gia đình, xin chị để cho em yên.

Vừa nói Mai vừa đưa tay khóa trái cửa trước khi ra ngoài thế mà Cúc vẫn còn lẩn nhẩn đi theo:

- Hạnh phúc của em là nhìn ngắm sắc đẹp mình. Đúng. Chị đồng ý như thế nhưng chỉ có cái sắc đẹp trong tâm hồn mình mới trường cửu.

- Em không nghe nữa, không nghe nữa...

Mai leo hẫng vào xe đóng mạnh cửa rồi rồ máy phóng vút đi để mặc Cúc đứng ngo ngẩn nhìn theo...

Từ hôm đó đến nay đã gần hai tuần Cúc không làm phiền đến nàng nhưng Mai có cảm tưởng cả gia đình đang bủa vây hoặc giăng cái bẫy với mục đích phải bắt cho được con mồi Mai và những lỗi lầm trời gô lại xử tội. Mai không sợ áp lực từ Sơn hoặc từ phía gia đình thế mà không ngờ bé Duyên bắt đầu kiếm chuyện. Thoạt tiên chỉ là những vói vỉnh bất ngờ...

- Mẹ, cuối tuần rủ bố đi Disney World mẹ nhé!

- Bố làm việc mệt nên cần được yên tĩnh nghỉ ngơi.

- Mẹ bớt sắm sửa thì bố đâu phải làm cả ngày chủ nhật.

- Ai dạy con những câu nhu thế hả Duyên?

Mai nhìn con đăm đăm. Thường ngày nó không tỏ ý săn sóc bố Sơn một cách quá đáng như vậy. Chắc chắn phải có người xúi bẩy, đâm thọc vào chuyện gia đình nàng.

- Bố làm lương tháng được bao nhiêu vậy mẹ?

Xưa nay Mai luôn trả lời tất cả những thắc mắc của con dù là những chuyện rất tầm thường hoặc vớ vẩn. Nàng quan niệm tập cho con sự bạo dạn phát biểu ý kiến là tập cho nó phát triển trí khôn. Trẻ con càng hỏi nhiều và khi được đáp ứng nó càng thông minh chừng nấy. Nàng cung quan niệm bỏ thời giờ ngồi tỉ tê chuyện vãn với con là cho con có ý niệm cung được coi và tôn trọng như người lớn thì khi ra ngoài sẽ không rụt rè nhút nhát, sẽ không sợ bị ai bắt nạt và nhất là dám bộc lộ những cảm nghĩ trung thực của mình. Duyên

học hỏi ở nàng khá nhiều nhưng phần cốt yếu vẫn là từ bà ngoại nên lần này Mai có cảm tưởng rất có thể mẹ nàng đã nhồi nhét vào đầu con bé một chất độc hại để chống đối lại nàng. Mai nhăn mặt:

- Con còn bé hỏi chuyện tiền bạc làm gì vậy?

- Tại con thấy tội nghiệp bố quá! Hồi xưa bố cực khổ để lo cho mẹ đi học, bây giờ mẹ đã có việc làm cả năm rồi mà bố vẫn khổ.

- Bố khổ là tự bố muốn khổ, vì không có tài tháo vát như người ta, vì bố chỉ thích ừ lì chấp nhận không muốn vươn lên. Đâu ai bắt bố phải cực, đâu ai bắt bố phải đi làm.

- Nhưng không làm lấy đâu trả tiền nhà?

Lại giọng điệu của mẹ nàng và của Son khiến Mai nổi điên:

- Còn sống còn thở còn ăn là còn phải làm, không làm thì chặt cụt tay cụt chân đi ăn mày cho khỏi nhục.

Mai cắt ngang câu chuyện bằng cách gắt lên nhưng chỉ được một lát Duyên lại xà xuống bên cạnh.

- Mẹ, con muốn có em bé.

Trời hỡi! Xưa nay nó chưa hề nói điều ấy với nàng.

- Một thằng con trai giống y hệt bố. Con sẽ dạy nó bắn súng pàng pàng, dạy nó phi ngựa...

- Dạy là chuyện dễ nhưng ai thay tã, tắm rửa, ai bế, ai cho nó ăn...?

- Đa có bố.

Bố...! Bố...! Bố...! Mai muốn gầm lên "sắp ly dị rồi còn xúi bầy con cái đòi nhăng cuội vớ vẩn" nhưng nàng đã dẫn xuống được.

- Mẹ, con sẽ làm bò cho thằng em bé cưỡi. Con sẽ đẩy xe đưa thằng em bé đi vòng ngoài sân mỗi chiều. Mẹ nhé!

- Ủ, muốn sao được vậy nhưng để từ từ đã.

Mai trả lời với cõilòng nguội lạnh nhưng đầu óc bức tức vô cùng vì không

hiểu Son còn muốn dỡ trò gì ra để níu kéo cuộc sống tạm bợ và vớ vẩn này.

- Con sẽ khoe bà ngoại là mẹ bằng lòng có em bé rồi.

Mai giật mình. Bằng đó đủ để Mai có ý nghĩ mẹ nàng cung nhúng tay vào việc này?

- Sao phải khoe ngoại?

- Tại ngoại cũng muốn có thằng em bé nữa. Ngoại bảo bố Son hiền lành còn mẹ thì đẹp nên con cái vừa hiền vừa đẹp.

- Ngoại còn bảo gì nữa không? Mai nhìn con hỏi dò.

- Ngoại bảo mẹ hay bắt nạt bố.

Tại sao mẹ nàng lại nói kỳ cục như vậy chứ! Gieo vào óc con trẻ chuyện người lớn trong khi nó chưa đủ trí khôn phân biệt phải trái, chưa đủ suy nghĩ thế nào là đúng hay sai, chỉ biết dựa theo người lớn để xét đoán mà người lớn lại chính là bà ngoại đáng yêu đáng kính của nó.

- Từ mai ngoại nói gì con không được nghe nữa.

Bé Duyên nhìn sững nàng. Đa đến lúc Mai bộc lộ cái độc đoán ích kỷ của người mẹ nhưng ai hiểu cho rằng có người mẹ nào lại chẳng sợ mất lòng tin tưởng và tình thương yêu của con mình?

- Bà ngoại nói đúng mà! Con thấy mẹ bắt nạt, chửi bới bố. Mẹ, có phải mẹ không thương bố phải không?

Không thương là lẽ dĩ nhiên nhưng làm sao Mai can đảm nói với Duyên điều ấy?

- Nếu không thương bố thì mẹ cũng đâu có thương con.

- Duyên ơi, Mai muốn hét lên vì sự hiểu lầm của con mình, mẹ không thương con thì thương ai nữa chứ! Cuộc đời mẹ chỉ có mỗi mình con...

Mai ôm con trong lòng mà nước mắt cứ tràn ứa ra. Chẳng ai hiểu được nàng ngay cả mẹ, người đã cuu mang nuôi nấng Mai từ tấm bé. Chẳng ai hiểu được cuộc sống gia đình nàng bên trong có những cay đắng gì mà cứ xét

đoán ở bên ngoài, qua sự cần cù làm lụng và chịu đựng lẫn chung thủy của Son. Con người cù lần nhu chồng nàng có ma nào thêm để ý chọc ghẹo tán tỉnh để biết rằng chung thủy hay không? Cung chẳng có thời giờ để đi o đào, bao gái mà bảo rằng đi làm về là dâng hết tiền cho vợ. Son không ăn diện may mặc là vì bản tính chứ kẻ nghèo mà đã thích diện thì sẵn sàng nhịn ăn. Một tên đàn ông cả ngày cạy miệng không hé nửa lời, ra đường thô kệch tầm thường không hấp dẫn được vợ mình thì làm sao hấp dẫn được phái nữ? Còn cần cù thì ai chả làm được vì kẻ thất học hay ngu đần vẫn có thể kiếm tiền bằng sức lực của mình. Ở Việt Nam nếu dùng sức thì Son chẳng hơn gì bọn cu li khuôn vác. Qua Mỹ mức sống và trình độ học vấn cao hơn nên thứ hạng của Son cũng chẳng hơn mấy người làm công. Mai không muốn chồng mình tầm thường như thế. Tiền bạc, địa vị của Son quá thấp thì trèo đeo vợ đẹp làm gì và nhu vậy lấy Son có phải là Mai đã làm lẫn? Tại sao lại bắt nhốt con chim phượng sống mãi với loài cú tanh hôi? Tại sao mẹ nàng lại muốn ràng buộc hôn nhân bằng phong kiến cổ xưa cưới hỏi rồi là phải sống với nhau suốt đời? Vợ chồng không tạo được hạnh phúc thì sống với nhau làm gì?

- Mẹ, mẹ có thương Duyên không vậy mẹ?

Con bé ngược đôi mắt đen lay láy nhìn lên chờ đợi câu trả lời. Mai ôm chặt lấy con, tim co hồ nhói đau vì lời lo sợ non dại của nó.

- Lúc nào mẹ cũng thương con hết, mãi mãi và cho đến hết đời.

- Con cũng thương bố, mãi mãi và cho đến hết đời.

Con bé lại lúi búi nó vào trong cái tình cảm bé nhỏ gia đình như sợ mẹ bỏ quên và rồi hôm qua lẫn hôm nay nó vẫn tiếp tục hỏi những câu nhưng không còn ngô nghê khờ khạo mà nhu mũi dao xoáy thẳng vào tim nàng cố ý cho bật máu.

- Mẹ, tại sao mẹ đòi ly dị bố vậy?

Câu hỏi đi kèm theo tiếng đập mạnh cửa vang dội trong tiềm thức làm tim Mai lại nện thình thịch. Tại sao? Tại sao? Làm thế nào trả lời với con, với mọi người để họ đừng nguyên rửa khinh bỉ nàng? Đôi mắt hỏi cung của Duyên nhu bắt buộc nàng phải làm tò thủ tội. Tại sao? Tại vì mẹ thích giàu mà bố không cung ứng nổi. Tại vì mẹ đẹp quá mà bố thô kệch xấu xí. Tại vì mẹ thích phỉnh nịnh, tán tụng mà bố không giỏi mồm mép như người ta. Tại vì bố có tình thương bung kín nhu khối vàng ròng nặng nề trong khi mẹ lại muốn biến chúng thành những món đồ trang sức để làm tăng giá trị sắc đẹp cho mình. Tại vì... Tại vì... Còn cả trăm thứ tại vì từ ở bố nhưng con cung cần biết luôn những cái tại vì từ trong tính xấu của mẹ. Tại vì mẹ không bằng lòng với những gì mẹ đang có nhưng không bằng lòng đâu có nghĩa là lỗi lầm? Không bằng lòng cung đâu thể gọi là kẻ phản bội? Thượng đế cho mỗi người một tánh một nét mà những người đàn bà tự nhận mình đẹp sắc có mấy ai đẹp nét? Cung ít có loại hoa nào vừa đẹp lại vừa có hương thơm. Hoa nhài, hoa giùng giẻng thơm nức mũi nhưng chỉ thấy mọc ở bờ ở bụi hoặc làm hàng rào và dù nụ của nó được dùng để ướp trà nhưng những gia đình có con gái ít ai dám trồng sợ mùi thơm sẽ tạo cho con mình những lãng mạn đa tình. Hoa sứ, hoa đại cung bị liệt vào mùi hương của quỷ nên chỉ thấy trồng nhiều ở các nghĩa địa hoặc trong nhà có người mắc bệnh phong cùi. Người đẹp đâu khác gì hoa vì đẹp đa là một cái tội mà tội lắng lo được dẫn đầu. Cung một nụ cười nhưng nụ cười của người đàn bà xấu để tạo thiện cảm, lòng thương xót và dễ được hiểu là nụ cười thua thiệt an phận trong khi nụ cười của người đẹp bị cho là quyến rũ chèo kéo chồng họ, còn có cười với riêng họ cung bị cho là khinh miệt ngạo mạn. Nụ cười vô thưởng vô phạt mà đã bị chụp cho trăm thứ tội thì tội bỏ chồng nào ai tha? Bỏ chồng. Mai đang đi vào vết chân của những người đàn bà tự nhận là mình đẹp, tự cho là hồng nhan để bào chữa bệnh vực nổi đa truân của mình

nhưng nếu cái hồng nhan biết an phận, con mắt đừng lảo liên, lòng dạ đừng nhảy nhót khiêu vu thì làm sao đa truân? Nếu cái hồng nhan biết chịu khó nuôi con chiều chồng, chịu khó tay làm hàm nhai, chia ngọt xẻ bùi với bạn gối chăn và chịu khó cứ năm một mà sanh thì sức nào nữa mà đa truân? Gái mười con có là tiên nga giáng thế, có mận mòi quyến rũ cách mấy thì các ông vừa mới quen đa lo ngay ngáy vì không sợ gánh nặng cung gánh nợ. Gái mười con có trẻ cách mấy, có tập thể dục thể thao, có đi thẩm mỹ viện hàng năm thì da dẻ cung rệu rạo trảo truột. Nếu cái hồng nhan biết quên đi sắc đẹp bên ngoài mà chỉ chú trọng cái đẹp trong tâm hồn, sống tốt lành thánh thiện, sống mẫu mực đạo hạnh thì dễ gì gặp gian truân? Khổ nổi trên thế gian này có mấy muoi người đẹp chịu an phận? Sắc càng mận mòi thì mơ ước càng cao, chính cổ nhân xưa kia còn phải đồng ý trai tài mới lấy được gái sắc, Son không có tài cán gì thì sao bắt Mai phải chung thủy?

Phải bỏ chồng... Phải bỏ chồng... Khi con người mang quá nhiều tham vọng nhu nạng và khi trong lòng không có sự thương yêu thì hai tiếng bỏ chồng dễ ăn sâu trong đầu óc và nhu thứ cở đại dù đất khô cứng, dù nắng hạn nó vẫn mọc lan tràn nếu không có người cật lực tận diệt. Son là chủ lâu đài hoang phế, có công đào tạo nhưng không biết tu bổ sẵn sóc mà Mai, con người mộng cao thích bỏ đi nhưng vẫn muốn dùng xảo kế để giữ lại chút ít danh dự cho mình. Chuyện không chăn gối với chồng trong suốt chín năm ai mà tin được nhưng hỏi Son chắc gì chàng đã nói thật? Chỉ có hai người mới biết rõ chuyện đó và chỉ có Son mới là nhân chứng hùng hồn nhưng xưa nay Son không phải là kẻ thích đôi co tranh luận, cung không phải là người muốn hơn thua nhất là chuyện kín phòng the nên Mai đã không ngần ngại dựng chuyện để biện hộ cho mình...

- Mẹ, mẹ hãy kiểm chồng cho mẹ chứ đừng kiểm bố cho con.

Mai giật mình vì tiếng la sang sảng của Duyên, con bé trở chứng đứng ngay

ở cửa phòng từ lúc nào. Mặt nó đỏ bừng, thứ đỏ của một con sốt nặng và đôi mắt long lên dù lòng trắng đang chan hòa nước mắt. Như vậy này giờ nó đã khóc một mình, khóc chán chê không có người thì đỡ nên vào đây tiếp tục gây chuyện.

- Con ăn nói với mẹ như thế hả Duyên? Vào trong này ngay.

Lần đầu tiên Mai quát con. Có phải vì nó mãi đao vào vết đau của nàng hay đã đi quá giới hạn của một đứa bé chín tuổi.

- Mẹ hết thương con rồi!

Con bé khóc oà lên, không hiểu vì tủi thân hay gương mặt lạnh băng của nàng. Tiếng khóc nghe vô cùng bi thảm khiến Mai dù đang tức giận cũng dịu ngay lại.

- Duyên, mẹ không muốn con nhắc đến chuyện của bố mẹ nữa. Con còn quá bé để xen vào quyết định của người lớn.

- Nhưng bố đâu có bằng lòng? Cả bà ngoại, cậu, dì và tất cả mọi người. Ngay đến con, con cũng không muốn.

- Duyên, con nên nhớ không ai có quyền quyết định cuộc đời của người khác. Sau này chính bố mẹ cũng không thể định đoạt hôn nhân của con mà chỉ giúp ý kiến.

- Mọi người cũng giúp ý sao mẹ không nghe?

- Giúp ý kiến là quyền của họ nhưng nghe hay không là quyền của mẹ.

Duyên, con nên nhớ, con chỉ là đứa bé học lớp bốn. Tuổi của con là tuổi ngồi xem phim hoạt họa, là tuổi tắm rửa chải tóc cho búp bê, là tuổi ăn rồi ngủ.

- Nhưng mẹ muốn bỏ bố.

Mai cố đe con bực dọc xuống. Mấy ngày hôm nay Duyên như một thứ ma ám trong nhà, càng đẩy ra xa nó lại càng bò sát lại.

- Nói thật cho mẹ biết có phải bà ngoại xúi con dùng áp lực với mẹ phải

không? Vào đây cho mẹ bảo.

Mai dịu giọng và đưa tay vẫy gọi nhưng con bé vẫn đứng yên, mắt nó ướt đẫm.

- Bố chẳng có lỗi gì mà mẹ cung bở. Bỏ được bố sau này mẹ cung bở được con. Con không thích mẹ, con không thương mẹ nữa...

Giọng Duyên không bình thường vì người nó run theo từng bước chân giật lùi. Thái độ của con làm Mai mất bình tĩnh nên hất tung hết mền gối xuống đất.

- Cút xéo ngay, trời oi là trời. Con không được quyền đặt điều kiện với mẹ. Sẽ không có điều kiện nào cả nghe chưa... nghe chưa...

Giác mo tiền làm tối mắt nàng. Nói ra câu nào là biết sai ngay câu đó, hạ lệnh câu nào là thấy hổ câu đó thế nhưng sao Mai vẫn không kiềm hãm được. Những giọt nước mắt và lời buộc tội của bé Duyên nhu bờ đe trước dòng nước nàng đang cuộn cuộn đổ tràn xuống. Con giận ồ ạt trào dâng thì có đến mười bờ đe giàn hàng cung bị cuốn trôi đi.

- Con hết thương mẹ rồi. Con hết thương mẹ rồi...

Biết không thể lung lạc được mẹ, con bé quay phắt người rầm rập chạy như bị ma nhát. Mai ngồi chết lặng nhưng tâm trí đuổi theo từng bước chân của Duyên. Rồi cung nhu hôm kia, hôm qua và nhu lúc nãy nó lại đóng mạnh cửa phòng và nằm khóc hu hu trong ấy. Suốt cuộc sống vợ chồng, lẽ ra người giảng kéo phải là Son nhưng chàng đã không làm thì tại sao con nàng lại bới cho to? Đâu ai giết chết bố cung đâu ai bắt cóc mẹ của nó mà phải hành hạ thân xác nhu vậy?

- Duyên... Duyên... đứng lại.

Nhu cái bóng, Mai bật ngay dậy đuổi theo con nhưng cánh cửa phòng đã khóa chặt ngăn tiếng nức nở bên trong thành một thứ âm vang nào nuốt the luong. Mai ôm lấy đầu, hét cha mẹ anh em tra tấn rồi đến con mình. Bây giờ

thì Mai thấy rõ chuyện ly dị không phải là dễ. Thuận vợ thuận chồng cứ lẳng lẳng ký giấy tờ với nhau nhưng một trong hai người không đồng ý thì không cách này cung cách khác, không nhờ người này cung nhờ người khác xen vào khuyên bảo van lơn. Bây giờ Mai cũng thấy rõ rằng đại gia đình nàng không phải là những dây rau má chẳng chịt, chỉ một cái mắt già chạm đất là có thể nảy rễ và tự sống dù chung quanh có bị cắt đầu cắt ngọn mà là một thứ có cội có nguồn, một chỗ bẻ tắc, tất cả đánh đình trệ.

Mọi trở ngại Mai tưởng đã vượt qua không ngờ mới chỉ là bắt đầu chuyển mình. Một tháng trong con số mười hai tháng mới chỉ là đình xử. Còn những mười một tháng nữa như mẹ nàng tuyên bố là vẫn phải sống chung và đối xử với nhau như chưa có chuyện gì xảy ra để khỏi ân hận trước khi quyết định. Còn mười một tháng nữa với tiếng khóc của Duyên và tiếng quát tháo mắng chửi của nàng. Mười một tháng với gương mặt Sơn vồ vàng và mười một tháng với cơn sốt du luận. Không. Không thể nào Mai chắt cùi phía dưới rồi trèo lên giàn thiêu nằm chờ người khác mồi lửa. Kẻ mồi lửa phải là nàng mà du luận không hơn gì những bó củi. Du luận càng sôi nổi thì củi càng chất cao và di nhiên khi cháy cũng chỉ bùng lên một lần và than tro rồi cũng theo gió tan bay đi mất. Không có thời gian chờ đợi nào nữa cả mà phải lo giấy tờ ly dị càng sớm càng tốt. Mai đã tránh được giòng họ một tháng thì tránh luôn cung đa sao và cùng lắm nếu mẹ nàng khó khăn lắm đoán thì Mai sẽ đem gửi con ở chỗ khác...

Nghi đến Duyên và sự chống đối quyết liệt của nó Mai khựng lại. Thương bố như thế chắc chắn nó không coi Mai là người mẹ hiền lành đức độ. Nó cũng không còn tin tưởng ở những gì mẹ nó hứa hẹn và biết đâu chừng quyết định đòi nàng lại ảnh hưởng xấu đến tương lai con. Đúng là hậu quả gây chuyện nhưng khi sợi dây sên bị tuột, chiếc xe đạp không thể chạy nếu không tìm cách căng hoặc cắt bớt nó đi. Một chùm nho có quả bị hu, người bán hàng

không thể để mãi ở đó nhìn nó mốc meo hoặc chảy nước. Chuyện ly dị của Mai rồi cũng bị quăng ra khỏi gia đình như trái nho hu hổng kia và sẽ bị vùi dập trong lãng quên dù trước khi quăng thì tâm hồn và thân xác Mai cũng đã bị hành hạ cho như tử. Muốn ly dị Mai phải trả cho nó một cái giá hoặc ít nhiều thiệt thòi. Nếu phải hy sinh tất cả để đạt được ý nguyện có người đàn bà tham lam nào không dám làm dù rằng phải đánh đổi cả con mình? Như thế có nghĩa là Mai đã tìm được giải quyết khi cho rằng nếu Duyên không chịu ở với nàng biết đâu nó lại chẳng sung sướng hạnh phúc hơn khi sống ở cạnh Sơn? Mai thở dài buồn bã nhưng phải thành thật nhìn nhận điều ấy là đúng vì ở với Sơn, nàng biết rõ chồng hơn ai hết. Sơn là người mẫu mực chừng độ có thể lo tương lai con hơn nàng. Thôi thì cũng đành chấp nhận nếu năn nỉ khuyên bảo mà Duyên không chịu nghe. Nàng phải tôn trọng nó như mọi người đã tôn trọng tự do của nàng. Ở với ai là do quyết định của nó vì thế cũng không nên để cho bất cứ ai ảnh hưởng đến quyết định của mình...

- Duyên... Duyên... mở cửa cho mẹ đi con.

Suy nghĩ như là vậy nhưng Mai vẫn cảm thấy lương tâm cắn rứt. Chẳng có hùm dữ nào nỡ ăn thịt con, dù người mẹ có ác độc cách mấy nhưng trong lòng vẫn có một tình thương máu mủ nhen nhúm. Tuy quyết định để tùy con lựa chọn nhưng không có nó mỗi ngày, mỗi chiều đi làm về thì chắc chắn cuộc sống của nàng sẽ tẻ nhạt vô cùng.

- Duyên ơi mở cửa đi con. Mẹ thương con mà!

Con bé ngưng hẳn tiếng rên rĩ và hình như đang đứng sát ở cửa phòng nghe ngóng. Mai cố thuyết phục:

- Duyên, mẹ thương con hơn tất cả mọi sự trên thế gian này. Mở cửa cho mẹ vào nói điều này hay lắm!

- Nhưng mẹ phải hứa không được bỏ bố.

Nó lại nhắc đến bố. Cuốn cassette đám ma bị nghe lại nhưng khóc nhiều nên

giọng nó lạc hẳn đi. Không. Không bao giờ... Mai mím chặt môi và rồi thu hết tàn lực nâng lê nhanh trở lại phòng. Lần này tiếng khóc Duyên vỡ lớn cùng với tiếng lòng Mai đau đớn tràn ra tạo thành dòng thác lu cuồn cuộn chảy...

TTT

Nửa đêm giật mình thức giấc, tuy không ngủ say và tiếng động bên dưới không đủ lớn nhưng vẫn có tác dụng làm Mai tỉnh hẳn. Nhu có linh tính Mai vội khoác thêm áo choàng rồi bước nhanh xuống thang lầu. Bên dưới đèn sáng, có lẽ Son vừa mới về và sửa soạn ăn cơm.

- Ủa, anh định đi đâu vậy?

Mặt Mai biến sắc. Trên ghế sa lông Son đang ngồi viết thư, bên cạnh hai xách quần áo căng phòng.

- Anh dọn đi đâu sao không nói gì cho em biết vậy?

- Còn nói gì nữa bây giờ? Viết vài lời từ biệt là quá đủ.

Son không nhìn vợ, mắt vẫn dán chặt vào trang giấy dù tay đã ngừng viết.

- Anh không được quyền ra khỏi nhà này.

- Em có quyền ly dị thì tại sao anh không có quyền đi? Chẳng lẽ anh cứ bám víu ở đây làm hề làm mọi?

- Nhưng giấy tờ luật sư chưa gửi về mà!

- Gửi hay không gửi chả cần thiết vì người quyết định đi hay ở là anh chứ không phải là họ.

Xưa nay Son rất ít nói và mọi chuyện đều để cho vợ giải quyết thế mà đêm nay tự ý khăn gói ra đi không bàn soạn với ai khiến Mai hoảng kinh.

- Anh tự ý ra đi là để em dễ ăn dễ nói với bạn bè. Ngày mai em cứ phao tin anh trốn theo con nào là xong.

- Vấn đề không phải là cái danh dự hão. Mai tức tối.

- Thế tại sao em lại tuyên bố với mọi người chúng mình đã chín năm không

ăn nằm?

Mai đỏ bừng mặt. Sự ngượng ngùng làm luỡi nàng cứng đơ.

- Trả lời anh đi tại sao em lại dựng chuyện như vậy?

Son nhìn vợ với nét mặt nghiêm nghị và đôi mắt sắc bén như đang tra tấn tội nhân khiến Mai quên hết xấu hổ, mặt nàng giận phùng phùng:

- Một năm hay mười năm cung thế. Hãy tự hỏi lòng anh rồi hãy hỏi người khác vì em có kêu mời anh đâu. Anh năn nỉ và ép buộc thì sao gọi là sự đồng tình? Chuyện thế xác một chiều, em chiều sự đòi hỏi của anh cho qua đi thì anh có đủ chín năm chứ em thì không.

- Anh không ngờ em dám dùng cái luỡi của chính mình để đánh bạc mà không cần biết thắng hay thua. Nhưng thôi, một chiều hay mười chiều anh cung chẳng đòi co với em chỉ cho một. Tiện em đã xuống đây thì anh cung nói luôn là từ giờ đường ai nấy đi. Chuyện ly dị không có gì trở ngại cả, khi nào xong giấy tờ nhắn mẹ gọi anh về ký giấy.

- Nhưng mẹ bắt chúng mình ở với nhau thêm một năm...

- Không ai bắt được anh cả.

Sự quyết liệt và dứt khoát thẳng thừng của Son khiến Mai lo lắng. Từ lâu Mai chỉ chuẩn bị tinh thần cho những chống đối khó khăn từ phía gia đình, chuẩn bị tình cảm cứng rắn để chống đỡ sự van xin của Son chứ còn vấn đề nhà cửa, con cái, đồ đạc trong nhà chưa bàn tới sao Son bỏ đi quá dễ dàng.

- Còn nhà cửa, con cái, đồ đạc trong nhà này thì sao?

- Tất cả anh giao hết cho em. Mười năm qua em đã chạy theo làm nô lệ và phục vụ cho chúng thì với công sức đó em được quyền hưởng. Anh đến với em chỉ bằng tình yêu nhưng em không nhận thì anh lấy lại.

- Anh hiểu lầm ý của em. Em muốn nói đến số nợ hàng tháng phải trả.

- Em còn muốn gì ở anh nữa hở Mai? Không thương không yêu mà níu kéo thằng chồng ngu đần ở với mình cho nó trả nợ hóa ra em lợi dụng nó? Có là

thằng ngẩn ngơ cung phải biết điều đó. Một tháng nay anh đã suy nghĩ kỹ và thấy em không xứng đáng hưởng tình anh mang đến. Em đẹp người nhưng cái nét không có, đức hạnh cung không. Ngày xưa em bảo lấy anh vì làm lần thì ngày nay anh cung phải bật thốt ra câu đó. Cả hai chúng ta đều làm lần. Anh đã không tìm hiểu em kỹ lưỡng khi cưới mà chỉ nhìn vào gia đình, giống họ. Anh quên luôn rằng cùng một dây lang nhưng khi đao cung có củ lớn củ bé, cung có củ hà củ suống.

- Anh không được quyền nhục mạ em.

- Anh không nhục mạ mà nói ra một sự thật. Xưa nay em không dám nhìn vào sự thật từ chính con người mình. Em đã đẹp sẵn tại sao còn chạy theo mãi làm nô lệ cho vẻ hào nhoáng trong khi cái nét không trau dồi? Những người có địa vị tiền bạc đâu ai cấm đầu cấm cổ kiếm tiền mà thay vào đó làm những việc có ý nghĩa hơn, không bỏ tiền giúp kẻ nghèo khó khốn khổ cung sửa chữa nhà thờ, chùa chiền hoặc tu bổ nhà thương, thu viện. Em có biết nhiều ca si trước khi nổi tiếng họ đã phải dùng sắc đẹp, thân hình khiêu gợi để mua chuộc, chinh phục hoặc ngay cả những đôi chác rẻ rúm tầm thường để chóng đạt đến thành công nhưng khi được toại nguyện họ lại hướng về mục đích tốt lành cao cả hơn. Họ muốn khán thính giả yêu chuộng, ngưỡng mộ tên tuổi lừng danh của mình không phải ở cái sắc mà là tài năng và cái đẹp thực thụ trong tâm hồn. Mai, anh yêu em và lấy em không phải vì em đẹp. Anh nhắc lại lần cuối cùng dù đã nói rất nhiều lần mặc dù biết rằng cái sắc của người con gái dễ dàng thu hút và dễ khiến cho thanh niên đến gần mình hơn. Anh lấy em vì theo quan niệm ngày xưa "lấy vợ xem tông" nhưng anh đã làm. Cả hai đưa nhau làm lần khi lấy nhau thì khi chia tay có gì để ân hận?

- Anh nói láo. Sao hôm trước có mặt tất cả mọi người anh tuyên bố là không muốn ly dị, không muốn mất em?

Son ngờ ngàng nhìn vợ. Mai có vẻ khác hơn thường ngày, nhất là điệu bộ túng túng hốt hoảng và nổi bồn chồn lo lắng, hình như có một chấn động, dù rất nhỏ, rất mơ hồ vừa ló dạng. Giá ngày thường Son còn dùng nó để tự an ủi cho mình nhưng những thất vọng nào nề đã liên tiếp đi kèm theo nên chàng cứ tỉnh bo nói hết cảm tưởng mình, tự đáy lòng.

- Mai, đừng nhắc lại chuyện của một tháng trước. Một tháng trước anh níu kéo vì vẫn còn yêu em nhưng lòng con người mỗi ngày là mỗi thay đổi, hôm nay anh nhu thế này nhưng ngày mai biết đâu chẳng còn sống, hôm nay anh chung thủy nhưng biết đâu ngày mai đã có người con gái khác trong vòng tay.

- Nhưng tiền nhà làm sao em cặng đáng nổi chứ!

Son nhìn vợ chằm chằm, càng lúc Mai càng chứng tỏ rằng quyết định ly dị của nàng chẳng tính toán xét suy và cặng chẳng căn cứ trên một lỗi lầm chính đáng nào.

- Mai, em có dám nói thật cho anh biết tại sao em lại muốn ly dị?

- Tại em không thương. Mai thẳng thừng trả lời.

- Tại sao em không thương?

- Tại anh bắt tài, tại anh cù lần, tại anh không biết chung diện.

Thì ra thế! Cả ba lý do từ bẩm tính chứ không phải làm lỗi. Làm lỗi còn có thể sửa được chứ bẩm tính thì không. Son thở dài.

- Chính vì nghĩ rằng mình thô kệch, bắt tài không kiếm ra tiền nên anh mới bỏ đi, tại sao em lại còn níu kéo?

- Một đồng bill tháng này chưa thanh toán. Anh tưởng giàn Karaoke mới lấy vài tháng trước đã trả nợ xong? Rồi còn cái xe...

- Giá em chưa có việc làm mà anh bỏ đi thì mới đáng trách, đang này lương kỹ sư hơn ba chục ngàn một năm không lẽ em không lo nổi? Biết đâu chừng anh vừa ra khỏi nhà đã có người khác xung phong vào share phòng.

- Anh đừng nói chuyện tuong lai mà hãy bàn ngay hiện tại. Cả hai chúng ta cùng đi làm còn lo không xuể.
- Đó cũng là kết quả của sự tiêu xài quá đáng. Em muốn có nó thì cố gắng chạy nợ, còn anh đa ngu dại chiều em phí bỏ mười năm. Bây giờ em chọn nó hoặc chọn anh chứ không thể nào cả hai. Muốn sống với anh thì tu tưởng phải thay đổi hoàn toàn và nên nhớ rằng vật chất chỉ là công cụ làm cho cuộc đời sung sướng hơn chứ không phải để tạo ra hạnh phúc. Từ giờ trở đi anh không dính dáng gì đến nhà cửa tiền bạc xe cộ của em. Em muốn đổi xe mỗi năm thì cứ tự tiện, muốn Lincoln hoặc Mercedes cũng kệ em. Có sức thì làm, có gan thì cố trèo. Cái gì nắm chừng giữ được thì giữ còn không thì cứ mặc cho ngân hàng kéo...
- Đúng. Anh nói đúng! Mai hét lên, tự ái làm nàng nổi nóng. Cái gì giữ được thì giữ, lát nữa em sẽ báo trả nhà rồi dọn về với mẹ.
- Em đã hỏi ý kiến của mẹ chưa?
- Mẹ của em, em về lúc nào cũng được chẳng cần phải hỏi.
- Vậy thì chúng mình lại phải ở chung một nhà nữa rồi. Tuần trước mẹ bảo anh thu xếp áo quần về trên đó mà ở, và nếu em bằng lòng anh sẽ dẫn bé Duyên theo luôn để bà cháu hủ hỉ cho đỡ buồn nhưng anh biết em thương con nên quyết định để nó ở với em. Còn nhu em đã biết cha mẹ anh mất sớm nên dẫu mẹ vợ, anh cũng chăm sóc nhu mẹ đẻ.
- Anh không được quyền bước chân vào nhà em. Anh là thằng rể hèn. Rể về ở nhà mẹ vợ nhu chó rúc gầm chạn.
- Hèn hay không thì trước sau chúng mình cũng sẽ ly dị sao em còn sợ? Chuyện anh về với mẹ, em không muốn cũng không được vì nhà của mẹ thì dĩ nhiên quyết định cũng phải từ mẹ. Giờ anh phải đi, em có nói thêm cũng bằng thừa.
- Không!

Mai quát lớn rồi đứng bật dậy chắn ngang ở cửa ra vào nhưng Son rất thản nhiên và coi như chuyện bình thường, chàng lẳng lặng xách va li đi vòng theo lối cửa sau bếp...

Sự việc diễn tiến quá nhanh khiến Mai chỉ còn biết đổ người xuống ghế.

Chưa bao giờ Son cứng cỏi và đanh ông tính như lần này. Mọi khi gây gổ chỉ cần Mai đứng gần là bao nhiêu giận hờn tiêu tan, chỉ cần Mai tỏ thái độ khó chịu là Son chạy theo năn nỉ thế mà hôm nay nàng đã năm lần bảy lượt nhắc đến tiền nhà, tiền xe Son cứ lờ tiệt. Nhất là khi nói đến bé Duyên, mắt Son không đau khổ van lơn như mọi lần mà cứ tỉnh bơ, đã vậy còn chỉ trích nàng và chà đạp cả lên tình chồng vợ. Lấy làm... Lấy làm... Những lời nói tuy bình thản thoát ra từ đôi môi đầy bất cần của Son nhưng lại là lời nhục mạ gớm ghê. Lấy làm mà vẫn ăn ngủ với vợ trong suốt mười năm? Lấy làm mà vẫn hùng hục đi làm dăng hết tiền về cho vợ? Không, Son nói dối. Son vẫn yêu thương mê mết nàng. Son vẫn còn hy vọng chờ sự thay đổi của nàng. Chắc chắn phải có nhiều bàn tay nhúng vào và nhiều lời nói xúi bẩy vì xưa nay Son không khôn ngoan và lòng không sắt đá như thế. Mỗi một câu hờn trách đều sợ vợ buồn khổ, đau đớn thế mà lần này chàng xa xả chửi không tiếc lời "đẹp người xấu nét".

- Đã xấu nét sao còn cưới?

- Cưới vì nhìn làm, vì làm lần không nghi rằng trong đám khoai lang có củ hà củ suong.

Còn lời xỉ nhục nào gớm ghê? Sự tức giận làm nước mắt Mai trào ra, hờn đau quay quắt thấu đến tim gan, nhục cung ngập lên tới mắt vì không ngờ ngay đến mẹ cung vào phe cánh với Son để chống đối nàng. Ly dị mà gia đình Mai chưa chấp Son có khác nào bắt nàng ly dị luôn cả giòng tộc? Tại sao mẹ nàng quái ác như thế! Tại sao cả nhà muốn tống khứ nàng ra khỏi tổ ấm và tại sao Duyên lại cung cố tình đẩy mẹ nó ra khỏi cuộc đời? Xưa nay

Mai vẫn nghi ly dị là sẽ mang đến cho nàng cuộc sống thoải mái sung sướng hơn chứ đâu ngờ lại lâm vào tình trạng rối rắm khổ sở như thế này! Giấy tờ chưa xong, chưa giải quyết tiền bạc, nhà cửa thì lại một mình ôm đồng bill. Bỏ thì tiếc mà cố giữ làm sao đủ sức trả vì mỗi món đồ trong nhà là một thứ mắc mớ quý giá, có những bức tượng cổ xưa cả trăm năm về trước hoặc có tiền cũng không thể mua được không lẽ vì ly dị mà đem bán tổng bán táng? Cuộc đời Mai chạy theo nó và ly dị cũng không ngoài mục đích tạo dựng thêm gấp mười, gấp trăm lần nhưng không ngờ bây giờ Mai mới thấy rõ mọi thứ nàng đều bám theo một cách hết sức tạm bợ và mỏng manh. Có phải sự ra đi đột ngột của Sơn là muốn cho Mai nhận thức được những việc mình đang làm? Và nếu việc làm mang đến sự ray rứt khổ sở thì chắc gì Mai đã đúng? Không lẽ Mai đi sai đường và không lẽ cái mơ ước sang giàu tốt đời của nàng chỉ là điên rồ? Người ta chỉ mơ khi chưa có. Người ta chỉ chịu tuột xuống khi đã thỏa mãn vì leo lên tới đỉnh còn nàng giấc mơ không điểm tới... Giấc mơ không điểm tới hoặc chưa điểm tới mà đã làm khổ cả gia đình thì sai hay đúng? Mai đang làm sai hay đúng...?

Sợ hãi câu trả lời và cũng cầu mong có thể trốn chạy nó, Mai nhắm mắt lại với hy vọng xua đuổi phần nào những ý nghĩ đang làm nàng giao động nhưng mỗi lần nhắm mắt là cả trăm món đồ trong nhà sừng sững hiện ra, ngồn ngộn, vương vít nhu lạc vào một ngôi đền bị vùi sâu dưới lòng đất cả trăm năm. Chưa bao giờ Mai nhìn rõ chúng bằng lúc này, nhu sờ, nhu mó, nhu vuốt ve mong trốn nhưng cảm giác ở bàn tay đã gai lạnh. Cái nặng nề khó thở trong lồng ngực bị thêm mùi ẩm mốc từ ngôi đền làm ngột ngạt dù bụi đã xếp lớp dính chặt vào nhau cứng như đất nung. Ánh sáng lơ mơ hắt ra từ bốn bức tường đá trắng như đồng lõa soi rõ những bộ mặt quái đản dị kỳ. Có tượng dài oằn không khác mặt ngựa với đôi mắt mở thao láo như quái vật, lại cũng có tượng tai lớn như tai voi nhưng đôi mắt chuột hí. Có tượng nhe

răng cuôi mời gọi Mai nhưng cung có tượng miệng dẹt rộng ra dọa nạt làm cặp môi thâm xì, căng mọng và bầm đỏ nhu vừa nhấp xong cốc rượu máu. Ôi những bức tượng sao trông gớm ghê mà khi mang lên khỏi mặt đất loài người lại tô điểm, đặt cho nó cái tên và định giá thật cao, phải chăng để thỏa mãn công trình tìm kiếm cùng sự ham muốn tiếng tăm hầu tăng giá trị kèm theo của mình? Dưới lòng đất sâu, tượng đất chỉ là tượng đất mà nàng, sinh vật duy nhất tuy di động nhưng lại lạc loài tro bụi và quá nhỏ bé có khác nào thứ ốc sên tanh hôi mang ước vọng điên rồ đang gồng bò quanh theo từng bức tượng cổ cổ làm cho nó sáng bóng, giá trị thêm lên nhưng kẻ đứng ngoài nhìn vào thấy gì ngoài những vết nhầy nhựa, trơn nhớt và làm căn phòng bẩn thỉu hơn. Mười năm trời vất vả chạy theo và say mê mua sắm... thành quả Mai đạt được là bằng này thứ, những bức tượng cầm điếc, vô tri, không hồn. Mai đã bỏ thiên đường thực tại để kiếm tìm trong ảo tưởng vật chất. Thiên đường mơ ước của nàng không phải là hạnh phúc gia đình mà là những bức tượng gớm ghiếc bằng đất nung, bằng thạch cao, bằng ngà ngọc và giá trị gì, quý báu gì với con số một ngàn tám trăm khắc tận dưới đáy? Giá trị gì khi nó chỉ còn là một đồng đất sét khô nếu vô tình đụng tay rớt bể? Người ta đi tìm bảo vật cổ xưa để lưu truyền di tích lịch sử. Còn nàng không mục đích, không trách nhiệm, không sứ mạng mà chỉ là những đua đòi ham muốn lợi danh, ham muốn sự tâng bốc trầm trồ của người đời. Kẻ chạy theo vật chất có khác nào tự năn nỉ xin làm nô lệ cho thằng chủ nhân tham lam ngu xuẩn thay vì biến nó thành đũa đầy tớ trung thành. Kẻ chạy theo vật chất là chạy theo bản ngã tầm thường để chiều chuộng thân xác có khác nào phục dịch cho một cái xác vì biết chắc rằng khi hơi thở không còn nó sẽ trở nên truong phình, hôi thối và tan rữa tận sâu dưới lòng đất.

Từ lâu Mai tưởng mình sẽ tìm thấy hạnh phúc qua vật chất của cái, được ngồi trên đồng vàng, đồng bạc là thấy đời vui nhưng đã có mấy ai bằng lòng

với những gì mình đang có? Kẻ du ăn lại muốn ăn ngon hơn, bày ra các món lạ miệng, tốn kém, công phu để thỏa mãn khẩu vị. Người đủ sống lại muốn khá hơn, dùng đỉnh của dư của để.

Hết

Nguồn: Thư viện online
Được bạn: NHDT đưa lên
vào ngày: 15 tháng 9 năm 2004